

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน

คำรับสารภาพที่จะสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจำแนกพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางคดีให้คำรับสารภาพ

นักจิตวิทยาได้ค้นพบว่า เมื่อบุคคลกระทำผิดเขามีแนวโน้มจะรับสารภาพ เพราะว่าการพูดความจริงกระทำได้ง่ายกว่าการพูดโกหก จนมีคำกล่าวกันว่า "บุคคลทุกคนต้องการพูดความจริงและเขาจะพูดความจริงภายใต้เงื่อนไขที่ถูกต้อง"

ต่อมาสังคมได้ให้ความสำคัญต่อพฤติการณ์แวดล้อมก่อนมีคำรับสารภาพมากขึ้นโดยกำหนดว่า ความบกพร่องของบุคคลผู้ให้คำรับสารภาพไมทางกายหรือทางใจจะนำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้

ความบกพร่องทางกายที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ในสหรัฐอเมริกา เช่น - ความอ่อนอายุ โดยทั่วไปแล้วคำรับสารภาพที่ได้จากผู้อ่อนอายุแม้จะไม่ใช่สิ่งที่รับฟังไม่ได้ก็ตาม แต่เพราะปัจจัยทางด้านอายุซึ่งศาลถือว่าเป็นพฤติการณ์แวดล้อมที่ไม่น่าไว้วางใจ ศาลจึงไม่ยอมรับฟัง เช่น ผู้รับสารภาพอายุเพียง ๑๔ ปี (Gallegos v. Colorado, ๑๙๖๒) หรืออายุเพียง ๑๖ ปี (Fare v. Michael, ๑๙๗๕) เป็นคน เว้นแต่ในกรณีที่ผู้อ่อนอายุได้ให้คำรับสารภาพนั้น เขาจะได้มีโอกาสปรึกษากับทนาย บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเขา ก่อน เพื่อป้องกันตามเอกสิทธิ์ที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเอง

^๑ Aubry, Caputo and Gallati, Criminal Introgation, pp. ๓๐๑ - ๓๐๗.

^๒ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๓.; - "Sixth Amendment-Miranda Rights of Juvenile", The Journal of Criminal Law & Criminology ๗๐ (Winter ๑๙๗๕): ๕๕๕-๕๕๘.

ตาม Fifth Amendment (People v. Burton, ๑๙๗๑ ; Lewis v. State, ๑๙๗๒ ; Dowet v. State, ๑๙๗๖ ; Commonwealth v. Smith, ๑๙๗๗ ; People v. Rivera, ๑๙๘๐)

- ความ विकจริต โดยทั่วไปแล้วถ้าผู้ให้คำรับสารภาพกระทำในขณะที่
ไม่มีความสามารถทางกายและทางใจแล้ว คำรับสารภาพนั้นยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐาน
ไม่ได้^๒ ดังนั้น คำรับสารภาพของคนที่ विकจริตยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้

(Blackburn v. Alabama)^๓

นอกจากความบกพร่องทางกายดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่าง
ที่ศาลกำหนดให้เป็นสิ่งที่จะพิจารณาประกอบการรับฟังคำรับสารภาพ เช่น ความชรา
การศึกษา สติปัญญา ภาษาที่ใช้ ประสบการณ์ในการยุติธรรม ความพิการ เป็นต้น
ความบกพร่องทางกายที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ในอังกฤษ เช่น

- ความมึนเมา โดยทั่วไปความมึนเมาไม่เป็นเหตุให้คำรับสารภาพ
รับฟังไม่ได้ (R.v. Spilsbury, ๑๘๓๕) แม้ว่า ศาลจะมีอำนาจที่ได้ออกไปจาก
การรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ก็ตาม แต่ด้วยที่มึนเมานั้นเสให้มึนเมาไปโดยไม่รู้อะไรอย่าง
แท้จริงหรือถูกบังคับ คำรับสารภาพนั้นยอมรับฟังไม่ได้^๕

- ความอ่อนเพลียหรือความเจ็บป่วยทางกาย Justice
Gresson ได้กล่าวไว้ในคดี R.v. Phillips, ๑๘๘๘ ว่า การตั้งคำถามส่วน
ใหญ่เป็นวิธีการทางจิตวิทยาและอายุ อารมณ์ และสติปัญญาของจำเลยก็เป็นสิ่งที่เกี่ยวพันที่จะ

^๑ Torcia, Wharton's Criminal Evidence, p. ๒๑๘, ๒๘๗.

^๒ วรศักดิ์ พิษุณย์, พระ, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (พระนคร :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๑๓), หน้า ๒๗๓ - ๒๗๔.

^๓ John H. Wigmore, A Students' Textbook of the Law
of Evidence (Booklyn: The Foundation Press, ๑๙๖๔), p. ๓๐๔.

^๔ Gardner and Manian, Principles and Cases of the
Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๒๓.

^๕ Toria, Wharton's Criminal Evidence, pp. ๒๒๒ - ๒๒๔,
๒๘๘ - ๒๘๙.

ต้องนำมาพิจารณาคว่า โดยศาลถือว่า ความเจ็บป่วยทางกาย หรือความอ่อนเพลีย (exhausted) อาจจะเป็นพฤติการณ์แวดล้อมอย่างหนึ่งที่น่าไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ (R.v. Buchanan, ๑๙๖๖)^๑

ความบกพร่องทางใจที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้นั้น ในอังกฤษ โดยทั่วไปถือว่า คำรับสารภาพจะรับฟังไม่ได้ถ้าจำเลยมีความบกพร่องทางใจในเวลาให้การ เช่น คำรับสารภาพที่ได้รับในเวลาที่ยุทธองหามีจิตใจไม่ปกติรับฟังไม่ได้ (R.v. Lai Ping, ๑๙๐๘; R.v. White, ๑๙๐๘)^๒ นอกจากนี้ความบกพร่องทางใจที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ในกรณีอื่น เช่น คำรับสารภาพที่ได้รับในขณะที่ผู้ให้คำรับสารภาพตกอยู่ภายใต้การสะกดจิต (R.v. Booker, ๑๙๖๕)^๓ เป็นคน

ในสหรัฐอเมริกาความบกพร่องทางกายและทางใจของผู้ให้คำรับสารภาพนี้ นอกจากจะเป็นปัจจัยที่ศาลใช้กำหนดความสมัครใจของการให้คำรับสารภาพเพื่อกำหนดการรับฟังเป็นพยานหลักฐานแล้ว ยังเป็นปัจจัยในการกำหนดการตัดสินคดีตาม Miranda Rules ตามรัฐธรรมนูญอีกด้วย^๔

ความบกพร่องทางกาย เช่น เป็นใบ้ ไม่ว่าจะ เป็นใบ้หูหนวกไม่ชัดหรือหูหนวกไม่ได้เลยก็ตาม ตามกฎหมายไทยมิได้ยกเว้นไว้โดยเฉพาะ ฉะนั้น คำให้การรับสารภาพของคนใบ้ย่อมสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ถ้าหากเขาสามารถให้การได้เหมือนกับคนธรรมดา

^๑ Heydon, Heydon Evidence Case and Materials, p. ๑๔๕.

^๒ Rupert Cross, Evidence (London: Butterworths, ๑๙๖๗), pp. ๔๕๐-๔๕๑.

^๓ Heydon, Heydon Evidence Case and Materials, p. ๑๔๕.

^๔ Berger, Taking the Fifth, p. ๑๕๓.

^๕ Stephen A. Saltzbury, "Forward: The Flow and Ebb of Constitutional Criminal Procedure in the Warren and Burger Courts", The Georgetown Law Journal ๖๘ (December ๑๙๕๐): ๒๕๓.

ทุกประการ ส่วนความบกพร่องทางใจ เช่น วิกลจริต เป็นต้น คำรับสารภาพของคน
วิกลจริตยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ นอกจากนี้ ความบกพร่องทางกายตามกฎหมาย
ไทยรวมถึงความมึนเมาด้วย

มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาคำว่า ในกรณีที่จะต้องทำการสอบสวนเด็ก หรือเยาวชนใน
ฐานะผู้ต้องหา นั้นควรจะทำอย่างไร

ในทางปฏิบัติแล้ว ในการสอบสวนคำรับสารภาพของผู้ต้องหาไม่ว่าผู้ต้องหานั้น
จะเป็นเด็กหรือเยาวชน หรือเป็นผู้ใหญ่ทั่วไปก็ตาม พนักงานสอบสวนก็ลงปฏิบัติเหมือนกัน
นั่นเองจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ตามธรรมชาติแล้ว เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้ที่อ่อนอายุและ
ประสบการณ์ เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกสอบสวนจากพนักงานสอบสวนซึ่งมีความเชี่ยวชาญ
ในการไต่ถามอุบายต่าง ๆ ในการสอบสวน ก็อาจจะทำให้ตกอยู่ในสภาพที่เสียเปรียบและ
ถูกหลอกลวงได้ง่าย จึงควรมีบทบัญญัติของกฎหมายคุ้มครองเป็นพิเศษยิ่งกว่าการคุ้มครอง
ผู้ต้องหาธรรมดา

แต่อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยก็มีได้กำหนด
คุ้มครองในเรื่องนี้ไว้แต่ประการใด คงมีกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญาเด็ก
และเยาวชน และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ก็คุ้มครอง
เพียงเรื่องการควบคุมตัวซึ่งต้องแยกต่างหากจากผู้ต้องหาทั่วไป และการคุ้มครองในชั้นตอน
ของการพิจารณาคดีซึ่งต้องกระทำด้วยวิธีพิจารณาพิเศษในศาลคดีเด็กและเยาวชนเท่านั้น
มิได้รวมถึงการสอบสวนคำรับสารภาพของเด็กหรือเยาวชนด้วยแต่ประการใด

จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การสอบสวนคำรับสารภาพของเด็กหรือเยาวชน
สมควรจะต้องมีการคุ้มครองเป็นพิเศษ โดยการสอบสวนคำรับสารภาพของเด็กหรือเยาวชน
พนักงานสอบสวนจะต้องกระทำต่อหน้าบิดา มารดา ผู้ปกครอง ทนาย พนักงานคุมประพฤติ
เจ้าหน้าที่จากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ครู อาจารย์ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลอื่น
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตนั้นเด็กหรือเยาวชนนั้นทั้งนี้ ก็เพื่อให้คำรับสารภาพจากเด็กหรือ
เยาวชนนั้นเป็นคำรับสารภาพโดยความสมัครใจอย่างแท้จริง กล่าวคือ ความสมัครใจใน

๑ สุปร อิสรเสนา, วิชาการว่าด้วยข้อเท็จจริง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จรัสสินทวงศ์, ๒๕๒๔), หน้า ๖๐ - ๖๓.

ที่นี้นอกจากจะต้องเป็นความสมัครใจจากจิตใจของเด็กหรือเยาวชนโดยตรงแล้ว ยังหมายความว่ารวมถึงเด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับการคุ้มครองความบกพร่องในเรื่องความ-
 อ่อนอายุและประสบการณ์ ^๑ด้วย

นอกจากนี้ในส่วนนี้เห็นว่า ยังไม่เป็นการสมควรที่จะถึงกับทำการแก้ไขประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยตรงเลยทีเดียว แต่ควรมีการแก้ไขในระดับเพียง
 ระเบียบการปฏิบัติของตำรวจเท่านั้น

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางคำผู้รับคำรับสารภาพ

ปัจจัยทางคำผู้รับคำรับสารภาพก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ศาลใช้พิจารณาประกอบใน
 การรับฟังคำรับสารภาพ โดยทั่วไปแล้วศาลวางหลักไว้ว่า คำรับสารภาพจะรับฟังเป็น
 พยานหลักฐานได้จะต้องทำโดยความสมัครใจและกระทำต่อบุคคลผู้มีอำนาจ (person in
 authority) (R. v. Gibbons, ๑๘๒๓ ; R. v. Tyler & Finch, ๑๘๒๓ ; R. v. Godinho, ๑๘๑๑) ^๑ และเพียงแต่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ
 ดำเนินคดีของจำเลยเท่านั้นที่จะถูกกำหนดว่าเป็นบุคคลผู้มีอำนาจ

ในสหรัฐอเมริกาไม่มีการกำหนดความหมายของคำว่าบุคคลผู้มีอำนาจไว้ คงมี
 เพียงประเทศอังกฤษเท่านั้นที่ได้ให้ความหมายของคำว่าบุคคลผู้มีอำนาจว่ามีความหมาย
 เพียงใด

บุคคลผู้มีอำนาจ หมายถึง บุคคลใด ๆ ก็ตามที่มีอำนาจเหนือจำเลยในการ
 ดำเนินคดีแก่เขา ^๒ หรือบุคคลใด ๆ ก็ตามผู้ซึ่งจำเลยได้เชื่ออย่างมีเหตุสมควรว่าบุคคลนั้นจะ
 สามารถมีอิทธิพลในการดำเนินคดีแก่เขา ^๓

^๑ Argyle, Phipson on Evidence, p. ๓๓๑.

^๒ Elliott, Phipson's Manual of the Law of Evidence,
 pp. ๑๘๓-๑๘๔.

^๓ Cross and Jones, An Introduction to Criminal Law,
 p. ๘๖๘.

บุคคลผู้มีอำนาจตามหลักของกฎหมายอังกฤษ เช่น

- ศาล (magistrate) (R.v. Cooper, ๑๘๓๓ ; R.v. Simpson, ๑๘๓๔ ; R.v. Boughton, ๑๕๑๐)
- เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมหรือควบคุม
- เจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่ควบคุมจำเลย
- พนักงานอัยการหรือผู้ที่มีอำนาจทำการแทน (R.v. Jenkins, ๑๘๒๒)
 - เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเงินได้ในความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร (R.v. Barker, ๑๕๔๑)
 - เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานอื่น ๆ ที่ได้จำเลยไว้ควบคุม (R.v. Sheperd, ๑๘๓๒)
 - ผู้สอบสวน (coroner) (R.v. Waltho, ๑๕๐๕)

บุคคลผู้มีอำนาจตามกฎหมายอังกฤษนอกจากจะหมายถึงบุคคลผู้เป็นเจ้าพนักงานแล้ว ยังหมายถึงบุคคลธรรมดาในบางกรณีอีกด้วย เช่น

- เจ้าของทรัพย์สินที่ถูกลักขโมย (R.v. Willson, ๑๕๒๗)
- กัปตันเรือในความผิดที่เกิดขึ้นบนเรือ (R.v. Parratt, ๑๘๓๑ ; R.v. McLintock, ๑๕๕๕ ; R.v. Smith, ๑๕๕๕)
- บุคคลที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเชื่ออย่างผิดพลาคว่าเป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R.v. Ferwin, ๑๘๕๕)
- ราษฎรผู้จับกุมในคดีอุกฉกรรจ์ (felony)

^๑ Rupert Cross and Nancy Wilkins, An Outline of the Law of Evidence (London: Butterworths, ๑๙๕๐), p. ๑๖๔. ;
Rupert Cross and Philip Asterley Jones, An Introduction to Criminal Law (London: Butterworths, ๑๙๖๔), p. ๑๖๔.

^๒ Ibid.

- หมายความของจำเลย (R. v. Croydon, ๑๘๕๖)
- นายจ้างของจำเลยที่จำเลยได้กระทำความผิดต่อทรัพย์สินหรือบุคคลในปกครองของเขา (R. v. Moore, ๑๘๕๖)
- บุคคลผู้ปฏิบัติกรเหมือนกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจโดยหลักนี้ถูกกำหนดขึ้นในศาลของสกอตแลนด์ (Reid v. Nixon, ๑๘๕๘)
- เมื่อนำในความผิดที่สาวไว้ได้กระทำการลอบวางเพลิงบ้านที่เขาจัดการอยู่ (R. v. Upchurch, ๑๘๓๐)

บุคคลผู้มีอำนาจในประเทศแทนหาครวมถึงนักจิตวิทยาที่ถูกแต่งตั้งโดยพนักงานอัยการ ในการลวงเอาคำรับสารภาพ (R. v. Leggo, ๑๘๖๓) หรือ นักจิตวิทยานักระทำตัวเหมือนกับเจ้าพนักงานด้วย (R. v. McKenzie, ๑๘๖๕)^๑

บุคคลที่ตามกฎหมายอังกฤษไม่ถือว่าเป็นบุคคลผู้มีอำนาจ เช่น

- พยานในคดีไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (Deokinanan v. R., ๑๘๖๘)
- ตำรวจที่ทำหน้าที่ก่อกบฏไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ
- ภริยาของตำรวจไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Hardwich, ๑๘๑๑)
- หมอที่ตำรวจเรียกมาเพื่อให้ตรวจรักษาไม่ถือว่าเป็นตัวแทนของตำรวจ จึงไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Nowell, ๑๘๕๕)
- สาวที่รับสารภาพต่อนายหญิงในความผิดที่ไม่เกี่ยวกับกิจการในบ้านไม่ถือว่าเป็นนายหญิงเป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Moore, ๑๘๕๖)
- ภริยาของอัยการไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Upchurch, ๑๘๓๖)
- ผู้คุมนักโทษและหมอไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Gibbons, ๑๘๓๓)

^๑ Mare E. Schiffer, Mental Disorder and the Criminal Trial Process (London : Butterworth, ๑๙๗๘), p. ๓๗.

- ผู้ประนีประนอมหนี้ในการประกันภัยไม่เป็นบุคคลผู้มีอำนาจ

ในสหรัฐอเมริกาศาลได้วางหลักไว้ว่า พนักงานคุมประพฤติ และพนักงานพักการลงโทษ ไม่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตาม Miranda Rules ดังนั้น พนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานพักการลงโทษ จึงสามารถสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพจากจำเลย ได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตาม Miranda Rules แต่อย่างไรก็ตาม ในบางมลรัฐก็ถือว่า ถ้าหากพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานพักการลงโทษ ได้ทำการสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่ง คำรับสารภาพตนเองเพื่อดำเนินคดีแก่เขาแล้ว ก็จะต้องปฏิบัติตาม Miranda Rules (State v. LeKas, ๑๙๖๔ ; State v. Williams, ๑๙๗๒) และศาลสูงของ California เห็นว่า พนักงานคุมประพฤติมีฐานะเท่ากับหมายตาม Miranda Rules แต่ในที่สุดศาลสูงสหรัฐได้วางหลักไว้ว่า พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษไม่ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ และไม่มีฐานะเท่าเทียมกับหมายอันอยู่ในบังคับของ Miranda Rules

นอกจากนี้ นักจิตวิทยา หมอ บิดา มารดา ก็ไม่ใช่บุคคลที่จะต้องอยู่ในบังคับ ของ Miranda Rule ฉะนั้น คำรับสารภาพที่ได้ออกบุคคลเหล่านี้ จึงไม่ต้องอยู่ในบังคับของ Miranda Rules แต่ก็เป็นเพียงพยานนอกเล่า (hearsay rules) เท่านั้น

ตามกฎหมายไทย ศาลได้วางหลักไว้ว่า คำรับสารภาพของผู้ต้องหา หรือ จำเลย^๓ ที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในศาลได้นั้นจะต้องกระทำต่อพนักงานสอบสวน ถ้าหาก ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ให้คำรับสารภาพแก่บุคคลอื่น ๆ ที่มีไรพนักงานสอบสวน เช่น

^๑ Walsh, Criminal and Civil Investigation Handbook, p. ๔๑.

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๒) "ผู้ต้องหา" หมายความว่า บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

^๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๓) "จำเลย" หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้ว โดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๖) "พนักงานสอบสวน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มื่ออำนาจทำการสอบสวน

ผู้เสียหาย ผู้จับกุม เป็นต้น ก็คงถือว่าเป็นคำรับสารภาพที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของตนเองและเป็นพยานบอกเล่าซึ่งรับฟังได้

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำรับสารภาพที่กระทำต่อพนักงานสอบสวนจะสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ก็ตาม แต่จะเป็นพยานหลักฐานที่น่าหนักใจเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับพฤติกิจของศาล กล่าวคือคำรับสารภาพของจำเลยในคดีอาญาในชั้นสอบสวนเพียงอย่างเดียวไม่มีพยานหลักฐานประกอบ ศาลไม่รับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน แต่หากหากมีพยานหลักฐานประกอบจนใดความว่า จำเลยรับสารภาพโดยสมัครใจและตามความสัจจริงหรือโดยรู้ผิดแล้ว ศาลย่อมรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาได้ คำรับสารภาพที่กระทำต่อบุคคลอื่นโดยสมัครใจมิได้มีการบังคับ ชูเชิญ ลอกลง ให้สัญญา แม้ว่าผู้รับจะมีพนักงานสอบสวนศาลก็รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ก็ยังเป็นเพียงพยานบอกเล่าเท่านั้น

มีปัญหาที่จะคงพิจารณาว่า บทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า "พนักงานสอบสวน" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยมีความเหมาะสมหรือไม่

ในเรื่องนี้ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยได้กำหนดความหมายของ "พนักงานสอบสวน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน จะเห็นว่า ความหมายของคำว่า "พนักงานสอบสวน "

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๔) "ผู้เสียหาย" หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔, ๕ และ ๖

^๒ เข็มชัย ชูติวงศ์, กฎหมายลักษณะพยาน หน้า ๕๕.; คณิง ฤาไชย, พยาน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สารศึกษาการพิมพ์, ๒๕๒๑), หน้า ๕๐.; ประมูล สุวรรณศรี, กฎหมายลักษณะพยาน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงธน, ๒๕๑๕), หน้า ๑๑๒-๑๑๓.;

^๓ คณิง ฤาไชย, เรื่องเดียวกัน.

^๔ ฎีกาที่ ๒๕๖/๒๕๒๒, ๕๖/๒๕๕๔, ๕๕๐/๒๕๐๘.

^๕ ฎีกาที่ ๓๑๓/๒๕๖๐, ๕๔๘/๒๕๐๘, ๑๕๕๘/๒๕๐๘, ๒๔๓/๒๕๐๘, ๑๑๓๖/๒๕๑๐.

^๖ ฎีกาที่ ๖๔๔/๒๕๖๕, ๔๔๕/๒๕๖๕, ๒๑๖/๒๕๓๕, ๑๐๔๕/๒๕๓๕.

ความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย มีความหมายที่แคบกว่า คำว่า "เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ" ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ ทั้งนี้ เพราะคำว่า "เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ" ตามกฎหมาย ของประเทศอังกฤษ หมายความว่ารวมถึง ศาล(magistrate) ด้วย แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษานี้ก็เห็นว่า ความหมายของ คำว่า "พนักงานสอบสวน" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย ก็มีความ เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยอยู่แล้ว จึงไม่เห็นควรจะต้องมีการแก้ไขในส่วนนี้

นอกจากนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทย ก็ได้ให้อำนาจแก่ ศาลในการใช้ดุลพินิจในการรับฟังคำรับสารภาพอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ คำรับสารภาพ ที่อาจจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้จะต้องกระทำต่อพนักงานสอบสวนแต่จะมีน้ำหนักเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจของศาล ซึ่งตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาก็ได้ยอมรับหลักการ ดังกล่าวอยู่แล้ว จึงเห็นว่าหลักการดังกล่าวก็มีความเหมาะสมคืออยู่แล้ว ทั้งนี้ เพราะว่าการที่ศาลเข้ามาคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาจากการปฏิบัติอันมิชอบในวันสอบสวนของพนักงาน สอบสวน ก็เป็นการยอมรับในหลักการที่สมควร และเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยอยู่แล้ว

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางความสมัครใจ

ในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ common Law เช่น อังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น หรือในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ civil law เช่น ฝรั่งเศสและเยอรมัน เป็นต้น มีหลักทั่วไปในการรับฟังคำรับสารภาพ เป็นพยานหลักฐานว่า คำรับสารภาพที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้นั้น จะต้องได้รับมาโดย ความสมัครใจปราศจากการบังคับ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ เช่น การข่มขู่ การใช้วิธีการอัน รุนแรง เป็นต้น และการให้สัญญา ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ เช่น การให้ความหวัง การใช้ กลอุบายต่าง ๆ เป็นต้น

ความสมัครใจของคำรับสารภาพนี้ องค์การสหประชาชาติ ได้จัดให้มีการสัมมนา ทางกฎหมายและวิธีพิจารณาความอาญาขึ้น ณ กรุงบาเกีย ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อปี ๒๕๐๑ ได้มีข้อสรุปประการหนึ่งว่า คำรับสารภาพที่มิได้กระทำด้วยความสมัครใจแล้วไม่ควรรับฟัง เป็นพยานหลักฐาน

คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้จะต้องประกอบด้วย

๑. ความสมัครใจของผู้ให้คำรับสารภาพ และ
๒. ปราศจากการกระทำอันเป็นการชักชวนอย่างใดอย่างหนึ่งที่น่าไปสู่ความไม่สมัครใจ เช่น

๒.๑ การบังคับให้รับสารภาพ หรือ

๒.๒ การให้สัญญา หรือ

๒.๓ วิธีการอื่น ๆ ที่ทำให้คำรับสารภาพถูกกระทำโดย

ความไม่สมัครใจ เป็นต้น

๑. ความสมัครใจ

๑.๑ ความสมัครใจตามแนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

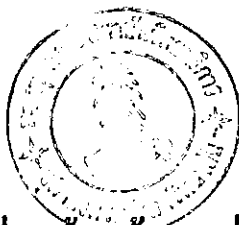
ในศตวรรษที่ ๑๙ ศาลได้เริ่มวางหลักข้อจำกัดในการรับฟังคำรับสารภาพว่า คำรับสารภาพจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้จะต้องกระทำโดยสมัครใจ ต่อมาศาลได้เน้นให้เห็นว่าคำรับสารภาพที่รับฟังได้จะต้องกระทำโดยสมัครใจ โดยมิได้มีผลมาจากการบังคับหรือการชักชวนใด ๆ ศาลได้วางหลักว่า ความสมัครใจเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน (Reg v. Baldry, ๑๘๕๒)^๒ คำรับสารภาพโดยการบังคับหรือการให้สัญญาขอมรับฟังไม่ได้ (Rex v. Leach, ๑๗๖๕)^๓

Justice Harlan ได้อ้างแนวความคิดตามกฎหมายอังกฤษไว้ในคดี Hopt v. Utah, ๑๘๘๔ ว่า คำรับสารภาพที่รับฟังได้ จะต้องกระทำโดยอิสระและสมัครใจโดยปราศจากการชักชวนในทางโลก (inducements of a temporal nature) หรือการบังคับ หรือให้สัญญา โดยแนวความคิดดั้งเดิมนั้น ความสมัครใจอยู่

^๑ Wigmore, A Students' Textbook of the Law of Evidence, p. ๒๑๐.

^๒ John Jay McKelvey, Handbook of the Law of Evidence (St. Paul: West Publishing, ๑๙๐๗), p. ๑๕๐.

^๓ Jones, The Law of Criminal Procedure, p. ๑๘๖.

ภายใต้ความเชื่อที่ว่า คนวิเศษที่จะไม่ทำให้เขาต้องตกอยู่ในอันตรายหรือทำให้ผลประโยชน์ของเขาต้องเสียหายโดยคำรับสารภาพที่ไม่จริง

หลักคำรับสารภาพจะกระทำด้วยความสมัครใจนี้ ศาลของสหรัฐอเมริกาได้วางหลักไว้ว่า ในการพิจารณาคดีอาญาของศาลสหรัฐอเมริกา เมื่อใดก็ตามที่มีปัญหาว่าคำรับสารภาพรับฟังไม่ได้เพราะว่ากระทำโดยไม่สมัครใจแล้ว มันจะตกอยู่ในบังคับของ Fifth Amendment ซึ่งกำหนดว่า ไม่มีบุคคลใดจะถูกบังคับในคดีอาญาใด ๆ ให้เป็นพยานปรักปรำตนเองได้ (Bram v. United States, ๑๘๘๓) (และต่อมาหลักการนี้ได้นำมาใช้ในศาลของ States ด้วยโดยผ่าน Fourteenth Amendment (Malloy v. Hogan, ๑๙๖๔))

คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจจะถูกศาลปฏิเสธในการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน แม้ว่าข้อเท็จจริงตามคำรับสารภาพนั้นจะเพียงพอในการสนับสนุนคำพิพากษาลงโทษก็ตาม โดยศาลถือว่า คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจจะไม่ได้รับการเชื่อถือทั้งหมด แม้ว่าจะเป็นความจริงก็ตาม^๓ ต่อมาหลักเรื่องความสมัครใจของคำรับสารภาพได้รับการยืนยันตาม The Crime Control Act ๑๙๖๘ มาตรา ๗๐๑ และ The Federal Omnibus Crime Control and Safe Streets Act ๑๙๖๘ Title 11 Sections ๓๕๐๑^๔

^๑
^๒ Ibid.

Alan E. Bent and Ralph A. Rossum, Police Criminal Justice and the Community (New York: Harper & Row Publishers, ๑๙๗๖) p. ๑๐๘.

^๓ Saltzbury, The Georgetown Law Journal, p. ๓๐๖.

^๔ Gardiner, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๒๓.

^๕
Ibid.

ก่อนปี ๑๙๓๖ ความสมัครใจภายใต้การบังคับของ Fifth Amendment ไม่นำมาใช้ในคดีรัฐคงใช้เฉพาะสหรัฐเท่านั้น และการทดสอบความสมัครใจในการรับฟัง คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานคงกระทำเพียงการทดสอบความสมัครใจเท่านั้น แต่การกำหนด หลักเกณฑ์ของความสมัครใจก็คงเพียงกำหนดไว้แบบกว้าง ๆ ไม่มีข้อจำกัดที่จะแสดงถึงความ ไม่สมัครใจ ดังนั้น การใช้ความรุนแรงทางกาย (physical violence) การข่มขู่ ทางจิตวิทยา (psychological coercion) สัญญาที่หลอกลวง (empty promise) และการให้รางวัลที่หลอกลวง จึงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้เพื่อให้ได้มา ซึ่งคำรับสารภาพ

ในปี ๑๙๓๖ ศาลถือว่า ความสมัครใจเป็นข้อเรียกร้องของ due process เพื่อป้องกันการละเมิด Fourteenth Amendment โดยถือว่า มาตรฐานของ ความสมัครใจอยู่บนเอกลักษณ์ที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเอง ดังนั้นคำรับสารภาพด้วยความไม่ สมัครใจย่อมรับฟังไม่ได้ การทดสอบความสมัครใจจึงเป็นการกระทำที่เป็นการรักษาความ สมดุลระหว่างสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะไม่ต้องตอบคำถามและสิทธิของเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายในการสอบสวนการกระทำผิดทางอาญานั้น (Brown v. Mississippi, ๑๙๓๖)^๒

ตั้งแต่ปี ๑๙๓๖ ภายหลังจากคดี Brown มาตรฐานในการกำหนดความสมัครใจ ของคำรับสารภาพขึ้นอยู่กับพฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมด (totality of circumstance) ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น อายุของจำเลย การศึกษาของจำเลย พื้นฐาน (background) ประสบการณ์ในกระบวนการยุติธรรม สภาวะทางกายและทางใจ และความยาวของการสอบสวน เป็นต้น^๓

^๑ Swanson, Chamelin and Territo, Criminal Investigation, p. ๑๕๔. ; Wright and Lewis, Modern Criminal Justice, p. ๑๖๗.

^๒ Bassiouni, Criminal Law and Its Processes, pp. ๔๑๖ - ๔๑๗. ; Swanson, Chamelin and Territo, Criminal Investigation, p. ๑๕๔.

^๓ Wright and Lawis, Modern Criminal Justice, p. ๑๖๗.

ในปี ๑๙๕๓ ศาลไควางหลักว่า การหน่วงเหนี่ยวหรือควบคุมโดยไม่จำเป็น (unnecessary delay or immediately) เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดความสมักใจของคำรับสารภาพ^๑ ซึ่งเป็นหลักการของสหรัฐ

ในปี ๑๙๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญของสหรัฐได้ห้ามการบังคับโดยธรรมชาติ หรือการบังคับโดยทางอ้อม ซึ่งศาลก็ยังคงพิจารณาจากพฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมดของคดี (totality of circumstance) เช่น อายุของผู้ทอลงสัย ระยะเวลาที่กักขังของผู้ทอลงสัย ระดับของประสบการณ์ในกระบวนการยุติธรรม ความเร็วหรือช้า (speed or delay) ในการนำตัวมาพิจารณาคดีหน้า magistrate จำนวนของเจ้าพนักงานที่มาทำการสอบสวนวิธีการสอบสวน เวลาที่ทำการสอบสวน ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ทั้งหมดของการสอบสวน เป็นต้น โดยพิจารณาว่า พฤติการณ์แวดล้อมเหล่านั้นจะมีอิทธิพลเหนือเจตนาของผู้ทอลงสัยที่ให้การรับสารภาพนั้นหรือไม่ (Fikes v. Alabama, ๑๙๕๗; Payne v. Arkansas, ๑๙๕๘)^๒

ดังนั้น คำรับสารภาพจะต้องกระทำด้วยความสมักใจ และไม่ใช่ว่าผลมาจากการบังคับและการให้สัญญา ซึ่งศาลได้กำหนดความสมักใจโดยพิจารณาจากพฤติการณ์แวดล้อมของคำรับสารภาพแต่ละคดีเป็นกรณี ๆ ไป^๓

ในปี ๑๙๖๔ ศาลยังใช้การทดสอบความสมักใจในการรับฟังคำรับสารภาพ โดยคำรับสารภาพด้วยความสมักใจเท่านั้นที่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ต่อมาในคดี Escobedo v. Illinois, ๑๙๖๔ ได้มีการกีดกันคำรับสารภาพที่ได้รับ

^๑ Indau and Reid, Criminal Interrogation and Confession, pp. ๒๐๘-๒๐๙.

^๒ Germann, Day and Gallati, Introduction to Law Enforcement, pp. ๑๐๐-๑๐๑.; Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement officer, pp. ๒๔๑-๒๔๒.

^๓ Gardner and Manian, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๗๖.

มาจากพฤติการณ์แวดล้อมที่จะนำไปสู่ความสมัครใจมากขึ้น โดยพฤติการณ์แวดล้อมที่จะนำไปสู่คำรับสารภาพที่ถือว่าเป็นคำรับสารภาพที่ไม่สมัครใจ อาจจำแนกได้ดังนี้^๑

๑. พฤติการณ์แวดล้อมที่อยู่ในลักษณะของการบังคับ เช่น
- การทรมานทางกาย (physical torture)
 - การไม่ให้อาหาร (denial of food)
 - การให้อยู่ในขอบเขตอันจำกัดเพียงคนเดียว (solitary confinement)
 - การควบคุมที่ยืดยาวเกินควร (prolonged detention)
 - การไม่ให้หลับนอน (denial of sleep)
 - การปฏิเสธการอำนวยความสะดวกตามปกติ (denial of normal facilities)
 - การไม่ให้สวมเสื้อผ้า (clothing taken away)

เป็นต้น

เช่น

๒. พฤติการณ์แวดล้อมทางดานความอ่อนแอของบุคคลหรือจำเลย

- อายุ ไม่ว่าน้อยหรือมากเกินไป
- ระดับการศึกษา
- ระดับสติปัญญา
- สภาวะทางกายและความเจ็บป่วย
- การเสพยาเสพติดหรือของมึนเมา
- อุปสรรคทางด้านการใช้ภาษาและภาษาที่นำมาใช้

^๑ Ibid, pp. ๑๒๒-๑๒๔.

๓. พฤติการณ์แวดล้อมทางด้านการจ้างงานผู้สอบสวน เช่น

- มีการหน่วงเหนี่ยวการนำตัวผู้ต้องหามาต่อหน้า magistrate ภายในเวลาอันสมควรหรือไม่
- มีการยึดหน่วงบุคคลไม่ให้พบปะบุคคลอื่น และมีการไม่ยินยอมกับการเรียกร่องหมายหรือครอบครัวของเขาหรือไม่
- มีการได้รับคำขูขู่หรือการถามผู้ต้องหาภายหลังทนายผู้ทวงจำ หรือถูกแต่งตั้งและมีประกันตัว (Massiah v. United States) หรือไม่
- มีการให้สัญญาต่อผู้ต้องหาหรือไม่ เช่น ให้สัญญาว่าจะช่วยเหลือหรือไม่รับกุมเพื่อนของผู้ต้องหา เป็นต้น
- มีการใช้กลอุบายหรือการแนะนำที่ผิด ๆ ต่อผู้ต้องหาหรือไม่
- มีการบังคับผู้ต้องหาหรือไม่
- มีการเตรียมคำรับสารภาพใหญ่ต่อหาลงนามหรือเขาเขียนคำรับสารภาพเอง เป็นต้น

๔. พฤติการณ์แวดล้อมทางการถามคำถาม เช่น

- กระทำโดยมีการหน่วงเหนี่ยวหรือไม่
- กระทำในชั่วโม่งก่อนเขาหรือไม่
- กระทำต่อจิตใจของผู้ต้องหาหรือไม่
- กระทำโดยผู้สอบสวนมากกว่าหนึ่งหรือสองคนหรือไม่
- กระทำโดยการช่วยเหลือหรือร่วมมือจากเพื่อนหรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือไม่
- กระทำด้วยความช่วยเหลือจากนักจิตวิทยาหรือไม่
- มีการใช้กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบด้วยวิธีการอันไม่ปกติหรือไม่ เป็นต้น

ตั้งแต่ปี ๑๙๓๖ - ๑๙๖๔ ศาลจึงยึดหลักการกำหนดความสมัครใจโดยพิจารณาจากพฤติการณ์แวดล้อมของแต่ละคดี^๑

ในปี ๑๙๖๕ การรับฟังคำรับสารภาพบนพื้นฐานของความสมัครใจได้ถูกเปลี่ยนแปลงในหลายปัจจัย เช่นลักษณะของการสอบสวน ขอบเขต และวิธีการที่ใช้ National Defender Project Newsletter ๑๙๖๕ ได้กำหนดปัจจัยที่อาจนำไปสู่คำรับสารภาพที่ไม่สมัครใจ เช่น การปฏิเสธสิทธิของผู้ต้องหา คำถาม การบังคับ สภาวะของผู้ต้องหา คำรับสารภาพครั้งที่สอง เทคนิคเฉพาะที่ใช้ และประสบการณ์ก่อน ๆ ของผู้ต้องหาที่มีต่อตำรวจ เป็นต้น^๒

ดังนั้น ตั้งแต่ปี ๑๙๓๖ - ๑๙๖๖ ศาลสูงได้อธิบายพฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมดในการกำหนดความสมัครใจของคำรับสารภาพ และปัจจัยที่คงอยู่หลายปัจจัยเพื่อกำหนดความสมัครใจ เช่น

- การบังคับทางกายของผู้ต้องสงสัยให้รับสารภาพ (Brown v. Mississippi, ๑๙๓๖ ; Lee v. Mississippi, ๑๙๔๘)
- คำถามอันบีบคั้นอย่างไม่มีเหตุผลแก่ผู้ต้องสงสัย (Ashcraft v. Tennessee, ๑๙๕๔; Turner v. Pennsylvania, ๑๙๕๕)
- การบังคับผู้ต้องสงสัยด้วยวิธีการที่ผิด (Payne v. Arkansas, ๑๙๕๘)
- การทวงเหนี่ยวผู้ต้องสงสัยไม่ให้ติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ (Davis v. North Carolina, ๑๙๖๖)
- ปฏิเสธสิทธิของเขาที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายถ้าหากเขาต้องการสิทธินั้น (Fay v. Noia, ๑๙๖๓) ทั้งในศาลของ federal (Johnson v. Zerbst, ๑๙๓๘) และในศาลของ state (Gideon v. Wainwright, ๑๙๖๓)

^๑ Eldefonso, Coffey and Sullivan, Police and Criminal Law, p. ๑๓๖.

^๒ Bassiouni, Criminal Law and Its Processes, pp. ๔๑๖ - ๔๑๗.

- ลักษณะส่วนตัวและลักษณะนิสัยของผู้ต้องหาที่อาจเป็นปัจจัยที่นำไปสู่คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ เช่น

- ความไม่แน่นอนทางอารมณ์ (Spano v. New York, ๑๙๕๙)
- การขาดการศึกษา (Culombe v. Connecticut, ๑๙๖๑)
- ความอ่อนอายุ (Gallegos v. Colorado, ๑๙๖๒)
- ความเจ็บป่วยที่คงอยู่ในขณะที่ถูกถาม (Jackson v. Denno, ๑๙๖๗)

ในปี ๑๙๖๖ ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนหลักการจากพฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมดไปั้งการทดสอบในตัวเอง (per se test) ของการกระทำอันไม่รอบคอบกฎหมาย^๑

The Federal Omnibus Crime Control and Safe Streets Act ๑๙๖๘ ได้กำหนดให้ผู้พิพากษาที่พิจารณาความสมัครใจของคำรับสารภาพจะต้องทำการพิจารณาพฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมดที่ให้คำรับสารภาพ รวมทั้ง

๑. เวลาที่ผ่านไประหว่างการจับกุมและการฟ้องของจำเลยที่ให้คำรับสารภาพ ถ้ามันถูกทำภายหลังการจับกุมและก่อนฟ้อง
๒. จำเลยใคร่รู้ลักษณะของความผิดที่เขาต้องรับผิดชอบ หรือที่เขาต้องสงสัยในเวลาให้คำรับสารภาพหรือไม่
๓. จำเลยถูกแนะนำหรือรู้ว่าเขาไม่ถูกเรียกร้องให้พูดใด ๆ และว่าคำพูดใด ๆ ที่เขาพูดจะสามารถใช้ขึ้นเขาได้หรือไม่
๔. จำเลยถูกแนะนำก่อนการถามถึงสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายหรือไม่ และ

^๑ Ibid, p. ๒๒๘.

๕. จำเลยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากทนายเมื่อถูกคุม และเมื่อให้ คำรับสารภาพหรือไม่^๑

คำรับสารภาพเมื่อมีปัญหาว่าไ้มาได้มาโดยความสมัครใจหรือไม่แล้ว จะตกเป็นหน้าที่ ของเจ้าพนักงานของรัฐที่จะต้องพิสูจน์ว่าคำรับสารภาพนั้นไ้มาได้มาด้วยความสมัครใจ จึงจะ สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ นอกจากนี้เจ้าพนักงานผู้สอบสวนอาจยืนยันว่าคำรับสารภาพ ถูกให้โดยความสมัครใจด้วยพยานหลักฐานดังต่อไปนี้^๒

๑. เป็นคำรับสารภาพจากคำพูดที่ไม่ได้รับมาโดยการ เร่งเร้าหรือ เรียกร้องแต่เป็นคำกล่าวในทันทีทันใด หรือคำพูดที่แสดงความโกรธเนื่องจากการชักนำ ของตัวผู้ต้องสงสัยนั่นเอง^๓

๒. เป็นคำรับสารภาพจากคำพูดที่ออกมาโดยไม่มีการบังคับและไม่อยู่ ในระหว่างการสอบสวนในระหว่างการควบคุม

๓. เป็นคำรับสารภาพจากคำพูดที่ได้รับระหว่าง การสอบสวนของ เจ้าพนักงานภายหลังที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งให้ทราบถึงลักษณะของความผิด สิทธิที่จะไม่ให้การ ขอเท็จจริงที่เขาให้จะถูกใช้ขึ้นเขาในการพิจารณา และขอเท็จจริงว่าทนายจะถูกจัดหา มาให้แก่เขาตามเขาต้องการ

๔. ผู้ต้องหาสละสิทธิของเขาโดยรู้ถึงสิทธิของเขาที่จะไม่ให้การ และสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายก่อนการให้คำรับสารภาพ

คำกล่าวในทันทีทันใดเกี่ยวกับข้อกล่าวอ้างเป็นคำรับสารภาพโดยหลักทั่วไปแล้วถือว่า คำรับสารภาพนั้นกระทำโดยความสมัครใจ เช่น^๓

^๑ Gardner and Manian, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๓๔.

^๒ O' Hara, Fundamental of Criminal Investigation, p. ๑๓๒.

^๓ Walsh, Criminal and Civil Investigation Handbook, p. ๓๔.

๑. ผู้ต้องสงสัยรับสารภาพทันทีก่อนจับกุมในที่พักของเขา (Bosley v. United States, ๑๙๗๐)

๒. คำกล่าวในทันทีในรถของตำรวจตามทางมายังสถานีตำรวจโดยไม่มีการกระตุกหรือช่วยเหลือ (United States v. Godfrey, ๑๙๖๕)

๓. คำกล่าวรับสารภาพโดยไม่มี การชักชวนก่อนฟ้องโดยจำเลยต่อตัวแทน - F.B.I. (State v. Mitchell, ๑๙๗๓)

๔. คำกล่าวปรักปรำตนเองก่อนจับกุมกับเพื่อนของจำเลยซึ่งแฮมได้อินโดย Sheriff (United States v. Harris, ๑๙๗๒)

๑.๒ ความสมัครใจตามแนวความคิดของประเทศอังกฤษ

หลักทั่วไปคำรับสารภาพที่ได้มาโดยความสมัครใจเท่านั้นที่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ส่วนคำรับสารภาพที่ได้มาโดยความไม่สมัครใจนั้นไม่มีคุณค่าต่อการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน

ตามประวัติความเป็นมา เมื่อราวศตวรรษที่ ๑๔ ตอนต้น ผู้พิพากษาจะรับฟังคำรับสารภาพโดยพิจารณาว่ามีการชักชวนหรือการบังคับหรือไม่ ในศตวรรษที่ ๑๖ ศาลยอมรับฟังคำรับสารภาพโดยที่คำรับสารภาพนั้นจะต้องได้มาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ในศตวรรษที่ ๑๗ ศาลถือว่า จำเลยจะไม่ถูกถามเพื่อให้การปรักปรำตนเอง โดยศาลจะพิจารณาจากการชักชวน หรือการข่มขู่ ในศตวรรษที่ ๑๘ คำรับสารภาพจะรับฟังไม่ได้ เมื่อถูกแสดงว่า จำเลยรับสารภาพโดยอยู่ภายใต้อิทธิพลที่ไม่สมควร (improperly influenced) (R.v.White, ๑๗๕๑) หลักการนี้ได้นำมาใช้โดยทั่วไป (R.v. Warickshall, ๑๗๘๓) ซึ่งเป็นการกลับหลักกฎหมายเก่า ๆ ทั้งหมด จนกระทั่งในราวกลางศตวรรษที่ ๑๙ จึงได้เกิดหลักกฎหมายของการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานอย่างในปัจุบัน (R. v. Balsry, ๑๘๕๒)^๑

โดยทั่วไปคำรับสารภาพโดยสมัครใจอาจทำได้โดยความสงสารหรือการปลดเปลื้อง

^๑ Nokes, An Introduction to Evidence, p. ๒๙๒.

ความทุกข์ใจหรือสิ้นหวังในการปกปิดความจริงหรือมูลเหตุจูงใจอื่น ๆ ซึ่งไม่ปฏิเสธความจริง คำรับสารภาพโดยสมัครใจจึงอยู่บนพื้นฐานอย่างเดียวกันกับการยอมรับอื่น ๆ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผลประโยชน์ของตนเอง

คำรับสารภาพโดยสมัครใจได้รับการยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพราะว่าบุคคลยอมรับเรื่องราวที่เขาพูดโดยตนเองว่าสิ่งนั้นจะสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานอันตัวเขาเอง คำรับสารภาพโดยสมัครใจซึ่งอาจได้รับอย่างมีเหตุผลว่าเป็นความจริงและสามารถยืนยันตัวบุคคลได้ ส่วนการปฏิเสธคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจเนื่องจากเป็นอันตรายที่ว่า ผู้พูดอาจถูกแนะนำด้วยความหวังหรือความกลัวต่อคำให้การปรักปรำตนเองในทางที่ผิดพลาด^๒

ดังนั้น ในคดีอาญาจึงไม่มีคำพูดใด ๆ จากจำเลยที่จะยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานอันเขาได้ นอกจากจะถูกแสดงว่าได้มาด้วยความสมัครใจในความหมายที่ว่า คำรับสารภาพไม่ได้รับเนื่องจากความกลัวต่อความเสียหายหรือต่ออันตราย หรือความหวังว่าจะได้รับประโยชน์ ซึ่งกระทำหรือออกมาจากบุคคลผู้มีอำนาจ อันจะนำไปสู่คำรับสารภาพที่ได้มาด้วยความไม่สมัครใจ ซึ่งทำให้คำรับสารภาพนั้นรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (R. v. Moore, ๑๘๕๒; R.v. Thompson, ๑๘๘๓; Ibrahim v. R., ๑๙๑๔; R.v. Sartori, ๑๙๖๑; Callis v. Gunn, ๑๙๖๔)^๓

คำรับสารภาพโดยมีเหตุผลสำคัญอยู่ที่ความสมัครใจนี้ Criminal Law Revision Committee พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพในเบื้องต้นและวิธีการที่ได้มาซึ่งคำรับสารภาพและสนับสนุนว่า ในอนาคตคำรับสารภาพของจำเลยอาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เว้นแต่จะได้รับมาโดยมีเหตุที่น่าสงสัยว่ามี

^๑ Ibid, p. ๒๘๘.

^๒Argyle, Phipson on Evidence, p. ๓๒๘.

^๓Frank L. Bunn, Evidence in Criminal Cases

(London : Sweet & Maxwell Limited, ๑๙๓๕), pp. ๒๖-๒๗.

พฤติการณ์ที่แสดงการบังคับหรือการชักชวนใด ๆ^๑

แม้ว่าคำรับสารภาพจะได้รับมาด้วยความสมัครใจก็ตาม ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีก็ยังมีดุลพินิจที่จะปฏิเสธโคถาเห็นว่า คำรับสารภาพได้รับในพฤติการณ์ซึ่งนำไปสู่การยอมรับฟังที่ไม่เป็นการยุติธรรมต่อจำเลย ในขณะที่เดียวกันคำรับสารภาพที่ได้รับมาแม้โดยความสมัครใจก็ตาม แก่ถาดละเมิด Judges' Rules แล้ว ผู้พิพากษาก็ยังคงมีอำนาจใช้ดุลพินิจไม่รับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานได้เช่นเดียวกัน^๒

๑.๓ ความสมัครใจตามแนวความคิดของประเทศอื่น ๆ

๑.๓.๑ ประเทศออสเตรเลีย หลักทั่วไปความสมัครใจ หมายถึงการกระทำโดยมีอิสระที่จะกระทำและไม่ได้รับมาด้วยความกลัวต่อความเสียหายหรือความหวังในประโยชน์^๓ ที่เป็นการกระทำโดยผู้ที่มีอำนาจ ส่วนการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานในออสเตรเลียได้พัฒนาตาม Judges' Rules หรือหลักการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษากฎหมายอังกฤษซึ่ง The Victorian Evidence Act ๑๘๖๘ ได้กำหนดว่า ไม่มีคำรับสารภาพใดจะถูกปฏิเสธบนพื้นฐานของการให้สัญญาหรือการบังคับซึ่งกระทำต่อผู้รับสารภาพ นอกจากผู้พิพากษาหรือผู้ที่พิจารณาคดีพิจารณาว่า การให้สัญญาหรือการชักชวนถูกคาดคะเนได้ว่าจะนำไปสู่คำรับสารภาพโดยไม่จริง กล่าวคือ โดยทั่วไปคำรับสารภาพโดยความหวังในประโยชน์หรือการข่มขู่จะทำอันตรายหรือโดยความรุนแรงหรือการใช้กำลังหรือการบังคับอื่น ๆ จะถูกถือว่า เป็นความไม่สมัครใจและไม่สามารถยอมรับเป็นพยานหลักฐานได้ (Cornelius v. R.)^๓

^๑ Hepworth and Taylor, British Journal of Law and Society, p. ๒๓๐.

^๒ Cross, Evidence, p. ๔๘๓.

^๓ Chappell and Wilson, The Australian Criminal Justice System, pp. ๓๒๙-๓๓๓.

๑.๓.๒ ประเทศแคนาดา คำรับสารภาพที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้นั้น จะต้องถูกแสดงไว้ว่า ไ้กระทำโดยความสมัครใจในความหมายที่ว่าไม่ได้เกิดขึ้นด้วยความกลัวต่อความเสียหายหรือความหวังจากประโยชน์ที่กระทำโดยบุคคลผู้มีอำนาจ (Ibrahim v. The King, ๑๙๑๔)

๑.๓.๓. ประเทศเยอรมัน แต่เดิมก็ไม่มีกำหนดไว้อย่างแน่ชัดเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหา จึงทำให้มีการบังคับโดยการทรมานในการสอบสวนอย่างกว้างขวาง ต่อมาภายหลังปี ๑๙๖๕ ได้เกิดแนวความคิดใหม่ซึ่งปรากฏในรัฐธรรมนูญ ๑๙๔๙ โดยกำหนดว่า คำรับสารภาพที่ได้รับจากการทรมานไม่ว่าทางกายหรือทางใจ จะถูกตัดออกไปจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน^๒

๑.๓.๔ ประเทศอิสราเอล แนวความคิดเกี่ยวกับการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานปรากฏออกมาใน Jewish Law ที่กำหนดว่า ความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมาย Jewish Talmudic ไม่ใช่เพียงแต่ไม่ให้บุคคลต้องถูกบังคับให้เป็นพยานปรักปรำตนเองเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคำให้การโดยไม่สมัครใจที่เป็นปรักปรำตนเองและคำรับสารภาพทั้งหมดหรือบางส่วนต่ออาชญากรรมด้วย ซึ่งจะถูกถือว่า เป็นคำให้การที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ในศาล^๓

๑.๓.๕ ประเทศอินเดียและปากีสถาน ตามประมวลกฎหมายลักษณะพยานของอินเดียและปากีสถาน มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ว่า คำรับสารภาพของจำเลยในคดีอาญารับฟังไม่ได้ ถ้าปรากฏต่อศาลว่า คำรับสารภาพถูกทำโดยการจู่ใจ ช่มชู้ หรือให้สัญญาโดยทั่วไปแล้ว จะไม่มีใครสมัครใจกล่าวถ้อยคำที่เป็นผลร้ายแก่ผลประโยชน์ของตนเอง เว้นแต่จะเป็นความจริง น้ำหนักของคำรับสารภาพจึงย่อมอยู่ที่ความสมัครใจ คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจย่อมรับฟังไม่ได้^๔

^๑ Schiffer, Mental Pissorder and the Criminal Trial Process, pp. ๓๖-๓๗.

^๒ School of Law New York University, Criminal Law Education and Research center, pp. ๑๖ - ๑๓.

^๓ Ibid, pp. ๑๕ - ๑๖.

^๔ วงษ์ วีระพงศ์, การรวบรวมและการนำสืบพยานหลักฐานในคดีอาชญากรรม, หน้า ๑๔๖.

๑.๔ ความสมัครใจตามแนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทย หลักทั่วไปห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวง หรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญากับผู้ต้องหา เพื่อจงใจให้เข้าให้การอย่างใด ๆ ในเรื่องที่ต้อนหา นั้น โดยพยานหลักฐานที่ได้รับอันเกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ ล่อลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานมิได้ คำรับสารภาพที่ให้ แก่พนักงานสอบสวนโดยสมัครใจเท่านั้นที่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

หลักเรื่องความสมัครใจเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของเรื่องคำรับสารภาพของผู้ต้องหา ตามหลักกฎหมายของอังกฤษและอเมริกา ถือว่า การะในการพิสูจน์ความสมัครใจของ คำรับสารภาพตกอยู่แก่ฝ่ายโจทก์ ถ้าไม่มีการพิสูจน์ดังกล่าวแล้ว ศาลย่อมรับฟังคำรับสารภาพ นั้นเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ ซึ่งกฎหมายไทยก็มีแนวโน้มตามหลักกฎหมายดังกล่าว กล่าวคือ ที่เรียกว่าโดยสมัครใจนั้น หมายถึง กรรมที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ ล่อลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น การซักถามผู้ต้องหาจนเกิดขอมเชตธรรมคาจนเห็นได้ ว่าเป็นการทรมาณต่อจิตใจหรืออนาถ หรือว่ากระทำให้ผู้ต้องหาตกอยู่ในอำนาจของเคมีภัณฑ์ นั้น ย่อมเป็นการกระทำโดยมิชอบประการอื่น ๆ จึงเชื่อไม่ได้ว่าผู้ต้องหาได้ให้การโดยสมัครใจ หรือเรียกกันมาแต่เดิมตามกฎหมายลักษณะอาญาว่า "รับโดยซื่อตา"^๒

คำรับสารภาพที่ถูกถือว่ารับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้เพราะมิได้กระทำด้วย ความสมัครใจ เช่น

- การที่พนักงานสอบสวนแนะนำจำเลยว่า ถ้ารับเสียคงจะได้รับ ความกรุณาจากศาลเพราะเรื่องนี้มีพยานหลักฐาน เป็นการกระทำให้จำเลยหลงเชื่อ มิใช่คำรับสารภาพโดยสุจริต^๓

^๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา-มาตรา ๑๓๕, ๒๒๖.

^๒ เข็มชัย ชูชีวงศ์, กฎหมายลักษณะพยาน(เล่ม ๑), หน้า ๑๐๐. ; ประเทือง กীরตินุตร, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๘), หน้า ๑๓๓. ; โอสถ โกสิน, กฎหมายลักษณะพยาน (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ไทยเชชม, ๒๕๑๙), หน้า ๓๑๔. ; ไพโรจน์ สิงห์ชัย, กฎหมายลักษณะพยาน, หน้า ๑๐๐-๑๒๑.

^๓ ฎีกาที่ ๒๑๘/๒๔๙๕, ๓๔๕/๒๔๙๕.

- บอกแก่จำเลยว่าถ้ารับเสียดี ๆ จะกันไว้เป็นพยานจะไม่ฟ้องจำเลยเป็นการให้สัญญา^๑

- บอกว่าถ้ายอมรับจะปล่อยสามีซึ่งถูกจับในอีกคดีหนึ่งกลับบ้าน และแม่ก็จะได้ไปถึงศาล ๆ ก็คงภาคภูมิใจ เพราะเป็นหญิงถือว่าเป็นการหลอกลวง^๒

- บอกว่ามีพยานยืนยันความจริงแก่จำเลย ซึ่งความจริงไม่มียอมเป็นการหลอกลวงจำเลย ๆ มิได้ยอมรับโดยสิ้นคา เว้นแต่จะมีพยานรู้เห็นจริงก็ไม่เรียกว่าเป็นการหลอกลวง^๓ เชน ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่ามีประจักษ์พยานเห็นว่าจำเลยยิงผู้เสียหาย ซึ่งเป็นความจริง เป็นต้น

มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาค่า ว่า ถ้าหากเกิดปัญหาว่าคำรับสารภาพกระทำด้วยความไม่สมัครใจแล้ว ภาระในการพิสูจน์จะตกอยู่กับผู้ใด

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดหลักทั่วไปในเรื่องการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานว่า พยานหลักฐานที่จะอ้างเป็นพยานหลักฐานในศาลได้นั้นจะต้องเป็นพยานหลักฐานที่มีได้เกิดจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานย่อมเป็นดุลพินิจของศาล ปัญหาที่จะต้องพิจารณาก็คือ หากในคำให้การ

^๑ฎีกาที่ ๑๐๓๙/๒๕๔๒.

^๒ฎีกาที่ ๑๐๒/๒๕๓๕.

^๓ฎีกาที่ ๕๕๘/๒๕๔๕.

ของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหาให้การรับสารภาพด้วยความสมัครใจ แต่เมื่อคดีมาสู่การพิจารณาของศาล จำเลยอ้างว่าคำให้การรับสารภาพชั้นสอบสวนนั้น เป็นคำรับสารภาพด้วยความไม่สมัครใจแล้ว ภาระในการพิสูจน์จะตกอยู่แก่ฝ่ายใดหรือควรจะตกอยู่แก่ผู้ใด เรื่องนี้จะเห็นว่า หากเป็นไปตามหลักทั่วไปของกฎหมายลักษณะพยานหลักฐานแล้ว เมื่อฝ่ายใดกล่าวอ้างสิ่งใด ฝ่ายนั้นก็มีความที่จะต้องพิสูจน์ตามที่กล่าวอ้าง คั้งนี้ การที่ผู้ต้องหากล่าวอ้างว่ารับสารภาพโดยไม่สมัครใจ ผู้ต้องหาก็มีหน้าที่นำพยานหลักฐานมา เพื่อแสดงว่าตามที่รับสารภาพนั้นเป็นไปด้วยความไม่สมัครใจ ตามหลักทั่วไปของกฎหมายลักษณะพยานหลักฐานนั่นเอง

อย่างไรก็ตามจากการศึกษานี้เห็นว่า ในเรื่องการกล่าวอ้างเรื่องความสมัครใจนี้ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญมากในเรื่องการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน โดยการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานควรอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพราะว่าการรับสารภาพมิใช่จะมีผลเพียงเฉพาะในชั้นการรับฟังเป็นพยานหลักฐานเท่านั้น แต่ยังมีผลแสดงให้เห็นถึงการแสดงความรู้สำนึกผิดในการกระทำผิดอันจะมีผลถึงการได้รับการบรรเทาโทษ หรือได้รับการแก้ไขเพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี คั้งนั้น ในเรื่องนี้รัฐควรที่จะเข้ามาคุ้มครองให้มากเป็นพิเศษ โดยการที่ศาลควรเปลี่ยนแปลงแนวคำพิพากษาเสียใหม่เป็นว่า ถ้าหากมีการกล่าวอ้างว่าคำรับสารภาพของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนได้กระทำโดยไม่สมัครใจแล้ว ภาระในการพิสูจน์ว่า คำรับสารภาพของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนได้กระทำโดยสมัครใจควรจะตกอยู่กับพนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบสวนคำรับสารภาพของผู้ต้องหานั้น ทั้งนี้ เพื่อให้พนักงานสอบสวนมุ่งให้ความสำคัญแก่วิธีการสอบสวนบนพื้นฐานของการสอบสวนโดยชอบ และมุ่งให้ความสำคัญแก่พยานหลักฐานประกอบคำรับสารภาพให้มากกว่าตัวคำรับสารภาพเอง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่แท้จริงของคดี

มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาอีกว่า คำรับสารภาพที่กระทำโดยไม่สมัครใจนั้น แต่เป็นความจริงศาลควรรับฟังเป็นพยานหลักฐานหรือไม่ เห็นว่า ในเบื้องต้นควรพิจารณาถึงความสมัครใจเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้าหากว่า คำรับสารภาพกระทำโดยความไม่สมัครใจแล้วก็ไม่ควรรับฟังเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องพิจารณาว่า คำรับสารภาพจะถูกต้องตรงกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ แต่หากปรากฏข้อยุติแล้วที่ว่า คำรับสารภาพได้กระทำโดยความสมัครใจแล้ว จึงค่อยมาพิจารณาว่า คำรับสารภาพนั้นควรจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้เพียงใด ซึ่งขั้นตอนการรับฟัง คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานนี้เป็นขั้นตอนของการใช้ดุลพินิจในชั้นศาล

ดังนั้นการสอบสวนคำรับสารภาพ พนักงานสอบสวนจึงควรมุ่งจะเอา คำรับสารภาพอันได้มาจากความสมัครใจเป็นหลักสำคัญที่สุด และควรให้ความสำคัญมากกว่าความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพ กล่าวคือ คำรับสารภาพควรอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจเป็นประการสำคัญ ส่วนเหตุผลที่ว่า ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพนั้นจะเป็นความจริงมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องที่พนักงานสอบสวนสามารถสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานเพื่อแสดงข้อเท็จจริงแห่งคดี อันจะทำให้ทราบโดยอัตโนมัติว่า ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพนั้นเป็นความจริงหรือไม่เพียงใด ประกอบกับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้ให้อำนาจแก่ศาลในการใช้ดุลพินิจในการรับฟัง คำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานได้อย่างกว้างขวางอยู่แล้ว ฉะนั้น ในชั้นการสอบสวน พนักงานสอบสวนควรให้ความสำคัญแก่คำรับสารภาพว่าจะต้องกระทำด้วยความสมัครใจเป็นหลักสำคัญเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ตามมิใช่ความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพจะไม่มีมีความสำคัญเสียเลย แต่เห็นว่า การยอมรับถึงข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะมีความถูกต้องตรงกับความจริงเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับระดับของความสำนึกผิดของผู้ต้องหา กล่าวคือ หาก

ผู้ต้องหาคนใดมีระดับของความสำนึกผิดสูง ก็จะทำให้คำรับสารภาพที่ตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าผู้ต้องหาที่มีระดับความสำนึกผิดต่ำกว่า อันเป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณาเพื่อใช้ประกอบการใช้ดุลพินิจในการบรรเทาโทษแก่ผู้ต้องหาแต่ละคนเท่านั้น โดยถ้าหากผู้ต้องหาคนใดให้คำรับสารภาพที่เป็นการยอมรับถึงเหตุการณ์ที่เกิดการกระทำผิดขึ้นตามความเป็นจริง อันเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีแล้ว ศาลก็มักจะบรรเทาโทษให้แก่ผู้ต้องหาคนนั้นสูงกว่าผู้ต้องหาที่ยอมรับถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ไม่เป็นประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีหรือไม่ตรงกับความจริงนั่นเอง อันเป็นปัญหา^๑ ในข้อเท็จจริงที่ศาลจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณา แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าคำรับสารภาพของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนจะถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงแห่งคดีที่เกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม คำรับสารภาพนั้นโดยหลักสำคัญแล้วจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ

ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพซึ่งศาลได้วางหลักว่า เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา อันเป็นเหตุบรรเทาโทษ เช่น

- ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพชั้นสอบสวนของจำเลยมีประโยชน์แก่การพิจารณาโดยประกอบให้หลักฐานพยานใจทักหนักแน่นขึ้นมาก เป็นเหตุให้ปราณีบรรเทาโทษจำเลยหนึ่งในสามได้^๒

- จำเลยใช้ปืนยิงผู้ตายที่โหนกแก้มซ้ายทะลุท้ายทอยล้มลงขาดใจตาย เมื่อจำเลยถูกจับกุมตัวได้ จำเลยไต่สวนต่อเจ้าพนักงานตำรวจรับสารภาพผิดว่าได้ยิงผู้ตายจริง นับว่าเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาของศาลอยู่คั้งนี้ สมควรถือเป็นเหตุบรรเทาโทษของจำเลยไต่สวนหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘^๓

^๑ ฎีกาที่ ๓๑/๒๕๑๑

^๒ ฎีกาที่ ๑๒๘๑/๒๕๐๘

^๓ ฎีกาที่ ๕๖๘/๒๕๐๘

- ในกรณีที่จำเลยเข้ามามอบตัวต่อเจ้าพนักงานและให้การรับสารภาพ แต่ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้เจ้าพนักงานกันจำเลยไว้เป็นพยาน ครั้นการไม่เป็นไปตาม ความประสงค์เมื่อคดีมาสู่ศาล จำเลยก็กลับให้การต่อสู้คดีตลอดมาเช่นนี้ แม้ว่าคำให้การ ชั้นสอบสวนของจำเลยจะเป็นประโยชน์สมควรลดโทษให้จำเลยหนึ่งในสามเท่านั้น

- จำเลยให้การปฏิเสธ แต่คำให้การในชั้นสอบสวนและเบิกความ ในชั้นพิจารณาว่าได้ยื่นไปที่วงการพนันจริง กับเบิกความรับถึงอำนาจของปืนอีกด้วย ดังนี้ นับว่าคำเบิกความของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การวินิจฉัยคดีควรปราณีลดโทษให้ จำเลย^๒

- เมื่อจำเลยได้เข้าผู้หายแล้ว จำเลยได้เข้ามามอบตัวแก่เจ้าพนักงาน แต่จำเลยมิได้ให้ความสัจความรู้อันจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาต่อศาลอย่างตรงไป ตรงมา จำเลยยังบ่ายเบี่ยงต่อสู้คดีอ้างป้องกันอันเป็นเหตุที่ไม่ต้องรับผิดจำเลยจึงไม่ควรได้รับการลดโทษให้มากกึ่งหนึ่งอันเป็นการลดโทษจนเกินที่ ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๗๘^๓

- จำเลยเข้ามามอบตัวแก่เจ้าพนักงานอันเป็นการลดโทษ ชั้นสอบสวน ก็ให้คำรับสารภาพอย่างเดียวกับข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบในชั้นศาล ที่จำเลยให้การต่อสู้คดี ชั้นศาลว่าป้องกันตัวก็เป็นความเข้าใจของจำเลยว่าเป็นลักษณะเช่นนี้เป็นการป้องกันตัว จำเลยมิได้บิดเบือนข้อเท็จจริงและในที่สุดก็ให้คำรับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามฟ้อง แม้ จะเป็นการรับสารภาพเมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จสิ้นแล้วก็ยังเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ที่ศาลพิพากษาว่าอาชวาทกำหนดโทษ และลดโทษให้จำเลยกึ่งหนึ่ง จึงเป็นการสมควรแก่ พฤติการณแห่งคดี^๔

- ^๑ฎีกาที่ ๒๒๒/๒๕๑๐
- ^๒ฎีกาที่ ๘๑๗/๒๕๑๐
- ^๓ฎีกาที่ ๑๑๐๓/๒๕๑๐
- ^๔ฎีกาที่ ๘๒๕/๒๕๑๒

- จำเลยรับสารภาพต่อศาลก่อนลงมือตีพยานโจทก์ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีแม้ว่ามีเหตุบรรเทาโทษได้ ขณะจำเลยทำร้ายผู้ตายเป็นเวลาใกล้ค่ำมีดพยานโจทก์บางคนได้ไปจากที่เกิดเหตุใกล้สัก ๕ วา ใดยืนเสียงโกรมครามจึงรีบกลับเข้าไปดูและไม่มีผู้ใดจับจำเลยและมีดของกลางได้ในคืนนั้น จึงยากที่จะว่าจำเลยจำนนต่อพยานหลักฐานโจทก์ ที่ศาลลดโทษให้จำเลยกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ จึงเป็นการชอบแล้ว^๑

- โจทก์ฟ้องว่าจำเลยฆ่าผู้ตาย จำเลยว่าผู้ตายจะยิงจำเลย จึงยิงป้องกันตัว และคำเบิกความของจำเลยก็ขยายความข้อนี้มากขึ้น แต่ศาลไม่เชื่อว่า เป็นการป้องกันตัวดังที่จำเลยให้การต่อสู้ คำให้การและคำเบิกความดังกล่าวไม่เป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาไม่เป็นเหตุบรรเทาโทษ แต่เมื่อจำเลยยิงผู้ตายแล้วนั้น จำเลยได้ไปมอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมปืนที่ไร้อิงโดยแจ้งเหตุว่า จำเลยยิงผู้ตายมาดเจ็บสาหัสมิได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จมาแต่แรก จึงถือได้ว่าเป็นการลู่แก่โทษอันเป็นเหตุบรรเทาโทษ แต่การที่จำเลยให้การในชั้นสอบสวนต่อสู้คดีดังกล่าว แต่ศาลเห็นว่าไม่เป็นตามที่จำเลยกล่าวอ้าง จึงควรลดโทษให้เพียงหนึ่งในสี่เท่านั้น^๒

- ผู้เสียหายกับจำเลยเกิดโต้เถียงและชกต่อยกัน เสร็จแล้วต่างก็แยกกัน มีเสียงปืนดังขึ้น ๑ นัด กระสุนปืนถูกผู้เสียหาย ผู้เสียหายและพยานโจทก์ไม่มีใครเห็นว่าจำเลยเป็นคนยิง ผู้เสียหายเบิกความว่าเมื่อปืนดังขึ้นแล้ว ผู้เสียหายหันไปดูเห็นจำเลยถือปืนสั้นอยู่ในมือ แต่พยานโจทก์คนอื่น ๆ มิได้เบิกความว่าเห็นเช่นนั้นด้วย จำเลยเบิกความรับว่า จำเลยกับผู้ตายชกต่อยกันแล้วจำเลยยิงปืนในขณะที่จำเลยอยู่ห่างจากผู้เสียหายราว ๑ วา กระสุนปืนจึงถูกผู้เสียหาย คำเบิกความของจำเลยในข้อนี้เป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาให้รับฟังได้แน่ชัดว่า จำเลยยิงปืนถูก

๑

ฎีกาที่ ๑๐๐๑/๒๕๑๒

๒

ฎีกาที่ ๑๔๔๔/๒๕๑๓

ผู้เสียหายตามฟ้อง นับว่ามีเหตุบรรเทาโทษ ซึ่งศาลลดโทษให้จำเลยได้ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๘๕

จะเห็นได้ว่า ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการพิจารณาถึงข้อเท็จจริง
จากคำรับสารภาพ โดยพิจารณาถึงระดับของความสำนึกผิดความผิดและการชดเชยของแต่ละคดีไป
นอกจากนี้หากตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำรับสารภาพของจำเลยหรือผู้ต้องหาไม่มีมูลความผิด
ทางอาญาแล้ว ศาลก็จะไม่พิพากษาลงโทษจำเลยโดยถือว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดและจะ
พิพากษายกฟ้อง ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ว่า
ศาลชั้นต้นจะมีได้หยิบยกขึ้นมาพิจารณา ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นมาพิจารณาเองได้
ในทางตรงข้ามหากจำเลยรับสารภาพตั้งแต่ชั้นจับกุม สอบสวน และชั้นพิจารณาของศาล
แต่ศาลลดโทษให้จำเลยเพราะเหตุรับสารภาพชั้นจับกุม และชั้นสอบสวนเท่านั้น ไม่พิจารณา
ถึงรับสารภาพชั้นพิจารณาด้วยแล้ว ศาลฎีกาก็ถือว่าเป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงผิดไปจากสำนวน
อันเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จำเลยจึงสมควรได้รับการลดโทษกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๘๕ อันแสดงให้เห็นถึงอำนาจการใช้ดุลพินิจของศาลในเรื่องนี้

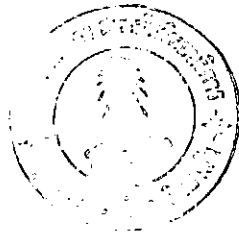
อย่างไรก็ตามหากศาลพิจารณาเห็นว่า ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพไม่เป็นประ
ประโยชน์แก่การพิจารณาคดี เช่น จำเลยรับสารภาพโดยจำนนต่อพยานหลักฐาน เป็นต้น
ศาลก็จะไม่ลดโทษให้ แม้ว่าจำเลยจะให้การรับสารภาพก็ตาม เช่น

- จำเลยยิงคนตายไปถึง ๒ คน ชั้นแรกยิงคนละ ๒ นัด และยิง
ไล่ยิงอีกคนหนึ่งอีก การยิงของจำเลยกระทำในบ้านกาแพในตลาดข้างทาง ซึ่งมีคนสัญจร
ไปมาในเวลาเช้า แล้วยิงกลับมายิงผู้ตายอีก ๒ นัด แม้จำเลยจะไม่หลบหนีแต่ยอมมอบตัว
ต่อตำรวจโดยดี และรับว่ายิงผู้ตายจริง แต่จำเลยโยนเม็ดยิงของจำเลยลงไปที่ผู้ตาย แกล้งทำ
หลักฐานว่าผู้ตายแทงจำเลย แต่เมื่อพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานแนบหนามันคง ไม่มีทาง

^๑ ฎีกาที่ ๒๐๘๖/๒๕๑๕

^๒ ฎีกาที่ ๒๐๖๗/๒๕๑๕

^๓ ฎีกาที่ ๒๖๖๑/๒๕๒๐

ต่อสู้คดีได้สำเร็จ จำเลยจึงต้องจำนนและรับสารภาพต่อศาล แต่ก็ยังบ้ายเบี่ยงว่าผู้ตาย ทั้งสองคนหาเรื่องขู่เข้ายจำเลยก่อน มิได้ยิงซ้ำอีก ๒ นัด ซึ่งไม่เป็นความจริงดังนี้ ไม่มีเหตุบรรเทาโทษให้จำเลย

- เหตุเกิดขึ้นประจักษ์แก่คนหมู่มาก และยากแก่การที่จำเลยจะหลบหนีไป ไคพนั แม่จำเลยจะให้การรับสารภาพผิดโดยดี ก็ยังไม่เป็นเหตุผลพอที่จะลดโทษให้ จำเลยตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๗๘ เพราะว่าโจทก์มีพยานหลักฐานแน่นหนา มั่นคงพอให้ฟังได้ว่าจำเลยได้กระทำจริงโดยปราศจากเหตุอันควรสงสัย

- โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าคนตายโดยใช้ปืนยิง ในชั้นสืบพยานโจทก์ โจทก์ก็นำสืบพยานเพื่อแสดงความผิดของจำเลยตลอดเรื่อง ไม่อาจ อาศัยคำให้การของจำเลยได้ เพราะว่าจำเลยให้การปฏิเสธตลอด ๆ แม่ต่อมาตอนจำเลย อ้างตนเองเป็นพยานเข้าเบิกความแสดงรายละเอียดก็มิได้รับว่ายัง กลับบ้ายเบี่ยงความ รับผิดไปว่าเป็นเพราะผู้เสียหายแย่งปืนจากจำเลย ไคปืนไปเกี่ยวกระเป๋าสื่อจำเลย ปืนจึงลั่นขึ้นเป็นอุบัติเหตุไม่เกี่ยวกับเจตนาของจำเลย คำเบิกความของจำเลยเช่นนี้มิได้ ให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี จึงไม่เป็นเหตุบรรเทาโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘

- ชั้นสอบสวนจำเลยรับว่าได้แต่ทว่าร้ายพวกผู้เสียหายตามข้อกล่าวหา ในชั้นศาล จำเลยกลับให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ทั้งสิ้น และยังอ้างตนเองนำสืบปฏิเสธว่า ไม่ได้แตะไกรในคืนเกิดเหตุ และได้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ก็มิได้เอาคำให้การของจำเลยในชั้นสอบสวนขึ้นมาฟังประกอบการวินิจฉัยคดีนี้ คำให้การ ชั้นสอบสวนของจำเลยจึงไม่เป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘

- ๑ ฎีกาที่ ๑๖๑/๒๕๑๐.
- ๒ ฎีกาที่ ๑๖๑๔/๒๕๑๓, ๑๘๑๓/๒๕๑๔
- ๓ ฎีกาที่ ๖๖๑/๒๕๑๔
- ๔ ฎีกาที่ ๑๕๐๘/๒๕๑๔

จะเห็นว่าศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงตาม คำรับสารภาพอย่างเต็มที่อยู่แล้ว โดยศาลจะพิจารณาจากพยานหลักฐานและพฤติการณ์ ทั้งปวงแห่งคดีของแต่ละคดีไป และศาลก็จะพิจารณาถึงระดับความรู้สึกสำนึกผิดของจำเลย แต่ละคนไป ดังนั้น ปัญหาในเรื่องการพิจารณาความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพจึงเป็นอำนาจ การใช้ดุลพินิจของศาล พนักงานสอบสวนจึงควรมีหน้าที่ในการสอบสวนคำรับสารภาพบน พื้นฐานของความสมัครใจเท่านั้น ส่วนปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือของคำรับสารภาพว่าจะมีมาก น้อยเพียงใด เป็นเรื่องอีกชั้นตอนหนึ่ง

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาคือ ปัญหาที่ว่า หากคำรับสารภาพกระทำด้วยความสมัครใจแต่ไม่เป็นความจริง และคำรับสารภาพที่ไม่สมัครใจ แต่เป็นความจริงจะมีผลแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

โดยหลักทั่วไปแล้ว คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจจะรับฟังเป็นพยานหลักฐาน เพื่อลงโทษจำเลยไม่ได้ แต่ปัญหาคือจะรับฟังในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยในการบรรเทาโทษ จะได้หรือไม่

เห็นว่า เรื่องการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานกับการบรรเทาโทษ เป็นคนละเรื่องกัน กล่าวคือ การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานอยู่บนพื้นฐานของ ความสมัครใจ แต่เหตุบรรเทาโทษอยู่บนพื้นฐานของความสำนึกผิดที่จะให้ความรู้แก่ศาล

ดังนั้นปัญหาที่ว่า คำรับสารภาพโดยสมัครใจแต่ไม่เป็นความจริง จึงเท่ากับ ไม่ได้สำนึกในการกระทำผิด อันเป็นการที่มีได้ให้ความรู้แก่ศาลจึงไม่เป็นเหตุ บรรเทาโทษ และในทำนองเดียวกัน แม้คำรับสารภาพจะเป็นความจริงแต่มิได้กระทำ ด้วยความสมัครใจ ก็ยังเห็นว่าไม่เป็นเหตุบรรเทาโทษเพราะว่ามีได้กระทำด้วยความ สำนึกผิดเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ในการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน แม้ว่าจะจำเลยจะให้ การยอมรับต่อการกระทำผิดอย่างหนึ่งโดยสมัครใจก็ตาม แต่หากถามพยาน หลักฐานปรากฏว่า จำเลยมิได้กระทำความผิดตามที่ให้การรับสารภาพโดยสมัครใจ แต่ เป็นความผิดอีกความผิดหนึ่งแล้ว ศาลก็ย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจพิพากษาลงโทษจำเลยตาม ความผิดที่แท้จริงได้ ไม่จำต้องรับฟังตามที่จำเลยให้การรับสารภาพเสมอไป แม้ว่าจะ

สมัครใจก็ตาม แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่คำรับสารภาพกระทำโดยความไม่สมัครใจแล้ว ก็จะได้รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ โดยไม่ต้องพิจารณาว่า ข้อเท็จจริงจากคำรับสารภาพจะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม และนอกจากนี้แม้ว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะให้การรับสารภาพโดยสมัครใจและตรงกับความจริงก็ตาม แต่หากการกระทำโดยจำนนต่อพยานหลักฐานแล้ว หรือเป็นกรณีที่ศาลสามารถพิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยได้โดยไม่ต้องอาศัยคำรับสารภาพแล้ว ก็ไม่เป็นเหตุบรรเทาโทษอีกเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ถ้าคำรับสารภาพได้รับมาโดยการใช้เครื่องจับเท็จ หรือการลอบดักฟังทางโทรศัพท์ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ เห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จึงไม่ควรสนับสนุนให้กระทำและศาลไม่ควรรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานจากวิธีการดังกล่าวนี้ แต่หากว่าการกระทำดังกล่าวได้กระทำเพื่อหาพยานหลักฐานประกอบเพื่อพิสูจน์ว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด หรือเพื่อเป็นช่องทางในการสืบหาพยานหลักฐานอื่นแล้ว เห็นว่าควรรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีได้ แต่ศาลจะให้น้ำหนักแก่พยานหลักฐานประเภทนี้เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาคือ ถ้าหากคำรับสารภาพเกิดจากการขู่เข็ญ ล่อลวง ให้สัญญา หรือโดยมิชอบประการอื่น ซึ่งเกิดจากการกระทำของบุคคลภายนอก อันไม่เกี่ยวกับพนักงานสอบสวน จะถือว่าคำรับสารภาพกระทำด้วยความสมัครใจหรือไม่ เห็นว่าการขู่เข็ญ ล่อลวง ให้สัญญา หรือโดยมิชอบ ประการอื่น อันจะทำให้คำรับสารภาพที่ได้รับเป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจนั้น จะต้องเกิดจากการกระทำของพนักงานสอบสวน ดังนั้น หากการกระทำดังกล่าวเกิดจากการกระทำของบุคคลภายนอกอันไม่เกี่ยวกับพนักงานสอบสวนแล้ว ก็ถือว่าคำรับสารภาพนั้นกระทำด้วยความสมัครใจต่อพนักงานสอบสวน และในกรณีนี้หากผู้ต้องหาประสงค์จะกล่าวอ้างว่าเกิดจากการกระทำโดยมิชอบจากบุคคลอื่นนั้น เป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้ทูลหา นั้นจะต้อนนำสืบให้ปรากฏเหตุดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามศาลจะรับฟังหรือไม่เพียงใด ย่อมเป็นดุลพินิจของศาล

๒. ความไม่สมัครใจ

๒.๑ ความไม่สมัครใจตามแนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ความสมัครใจเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดการรับฟังคำรับสารภาพ (Reg v. Baldry, ๑๘๘๒) จากหลักการซึ่งได้รับการยืนยันมานานของสหรัฐ คำรับสารภาพที่ได้รับโดยการใช้กำลัง (force) หรือการข่มขู่ (coercion) เป็นการละเมิด due process ตาม Fourteenth Amendment ตามรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าคำรับสารภาพกระทำด้วยความสมัครใจของตนเองอย่างแท้จริง ส่วนในสหรัฐนั้นก็ยึดหลักว่า คำรับสารภาพต้องทำโดยอิสระและสมัครใจ (Sheppard v. State, ๑๙๖๒) เทนเดียวกัน เมื่อใดก็ตามที่คำรับสารภาพกระทำโดยการชักชวน (inducement) ด้วยความรุนแรง การบังคับ การข่มขู่ การหลอกลวง หรือการเสนอให้รางวัล จากการกระทำของบุคคลผู้มีอำนาจแล้ว คำรับสารภาพนั้นย่อมฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (State v. Collins, ๑๙๗๒)

ใน California ศาลได้จำแนกการชักชวนให้รับสารภาพออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การชักชวนโดยอาศัยจิตวิทยา ซึ่งอยู่ในลักษณะของการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพโดยการชักชวนอันไม่อยู่ในลักษณะ เป็นการบังคับ

๒. การชักชวนที่นำไปสู่การอยู่เหนือจิตใจของผู้ถูกสอบสวน (People v. Jackson, ๑๙๘๐) อันอยู่ในลักษณะที่เป็นการชักชวนโดยการบังคับ

Jesse R. Pistale, Criminal Law for Peace Officers (Virginia: Reston Publishing Company, ๑๙๗๘), pp. ๗๒-๗๔. ; John Jay McKelvey, Handbook of the Law of Evidence, (St. Paul: West Publishing, ๑๙๗๗) p. ๑๘๘.

^๒ Kaci, America Journal of Criminal Law, p. ๘๘.

แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดในเรื่องความไม่สมัครใจโดยการชักชวนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามกฎหมายอเมริกันนั้นแตกต่างจากแนวความคิดของ Soviet และ European ในการประเทศอังกฤษมีแนวความคิดว่า การชักชวนเป็นสิ่งที่ทำให้คำรับสารภาพโดยสมัครใจต้องเสียไป อันเป็นข้อยกเว้นของ Judges' Rules โดยถือมาตรฐานของการชักชวนอยู่บนพื้นฐานที่คนปกติธรรมดาจะมีเหตุผลที่จะตอบสนอง หรือเชื่อตามคำชักชวนหรือไม่ (R. v. Northam, ๑๙๖๓) ในสหรัฐอเมริกาที่ปิดหลักคำรับสารภาพต้องทำโดยความสมัครใจ และถือว่าคำรับสารภาพเป็นการกระทำโดยไม่สมัครใจ เมื่อมีการชักชวนโดยความเห็นที่ไม่ถูกต้องและน่าสงสัย การบังคับโดยการทรมาน หรือการบังคับทางใจ (United States v. Washington, ๑๙๖๗ ; Malloy v. Hogan, ๑๙๖๔)^๒

อย่างไรก็ตามการชักชวนมิใช่จะทำให้คำรับสารภาพเป็นความไม่สมัครใจเสมอไป หากกระทำภายในขอบเขตที่มีได้^๓ใหญ่ของหาหรือจำเลยต้องหลงเชื่อไปในทางอื่นที่ไม่ชอบแล้ว ก็ทำให้คำรับสารภาพเป็นการกระทำโดยไม่สมัครใจ เช่น

- เจ้าพนักงานออกจำเลยว่าจะเป็นการดีกว่าถ้าเขาจะรับสารภาพ (Eakes v. State, ๑๙๖๕)

- เจ้าพนักงานแนะนำแก่จำเลยว่า ถ้าเขาได้รับสารภาพจะได้รับยาเพื่อการรักษาตามที่ต้องการ (State v. Miller, ๑๙๖๕)

^๑ Harold J. Berman, Soviet Criminal Law and Procedure Introduction and Anglysis (Massachusetts: Harvard University Press, ๑๙๖๒), p. ๖๑.

^๒ Kaci, American Journal of Criminal Law, p. ๘๖.

^๓ Ibid.

- เจ้าพนักงานผู้สอบสวนสัญญาว่าจะทำให้คำพิพากษาลงโทษเบาลง
ถ้าเขารับสารภาพ (Franklin v. State, ๑๘๘๐)

- ตำรวจบอกผู้ต้องสงสัยทั้งหลายว่า พวกเขาเห็นอะไรก็ให้บอกมา
ตามนั้น เป็นการดีกว่าที่จะบอกความจริง แล้วเจ้าพนักงานจะช่วยเหลือเขาในทุกวิถีทาง
ที่สามารถทำได้ (Ward v. State, ๑๘๘๐)

- เจ้าพนักงานแจ้งว่า ถ้าจำเลยให้ความร่วมมือก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่
เราจะไม่สามารถทำให้เขาได้รับทัณฑ์เบาลง (People v. Carroll, ๑๘๗๗)

- เจ้าพนักงานบอกแก่จำเลยว่าเขาไม่เชื่อว่าจำเลยเป็นคนร้ายทำร้าย
ร่างกายผู้เสียหายที่มานั้น แต่ถาเขาเป็นจำเลยแล้ว เขาก็จะบอกความจริงเพราะสามารถ
จะได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่นได้ (Hawkins v. Wainwright, ๑๘๘๑)

แต่ถาการชักชวนกระทำโดยบุคคลผู้มีอำนาจในลักษณะที่อาจทำให้ผู้ชักชวน
หลงเรืออย่างมีเหตุผลตามที่ถูกชักชวนนั้น คำรับสารภาพที่ยอมถือได้ว่าเป็นคำรับสารภาพ
ที่กระทำโดยไม่สมัครใจ ซึ่งรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น^๑

- ตำรวจบอกจำเลยว่าเขาไม่ใช่คนชั่ว ถ้าเขาต้องการรักษา
พยาบาลนอกห้องขัง ก็ให้รับสารภาพได้ที่สถานพยาบาล (People v. Sunset, ๑๘๘๐)

- ตำรวจบอกจำเลยว่าเป็นการดีที่สุดในที่เขาจะพูดว่าเกิดอะไรขึ้น
กับเขาบ้าง ซึ่งอาจทำให้เขาได้รับการประกันตัวโดยหลักทรัพย์หรือไม่หลักทรัพย์
(Commonwealth v. Peters, ๑๘๗๗)

- ตำรวจบอกจำเลยว่าจะช่วยเหลือเขาในทุกทางที่สามารถทำได้
ถ้าเขารับสารภาพ (Tatum v. State, ๑๘๗๕)

- ตำรวจบอกจำเลยว่าเขาสามารถทำให้จำเลยได้รับการปฏิบัติที่
ทำให้ถูกพิพากษาลงโทษเบากว่าได้ (Bradley v. State, ๑๘๗๘)

^๑
Ibid.

- เจ้าพนักงานบอกว่าเขาจะได้รับแพด ๑๐ ห้อง ตามคำพิพากษาเพื่อแลกกับชีวิตของเขา ถ้าเขารับสารภาพ (Ashby v. State, ๑๙๓๖)
- ตำรวจขอร้องจำเลยโดยอาศัยความเกี่ยวพันกับบุตรของเขา โดยว่าคำพูดของเขาอาจจะช่วยให้ไม่มีการสอบสวนอีกต่อไป และตำรวจจะช่วยให้เขาพ้นทัณฑ์ (Haw Thorne v. State, ๑๙๓๕)
- ตำรวจบอกจำเลยว่ารับสารภาพเสียแล้วจะไม่ดำเนินคดีแก่เขา (Bullard v. State, ๑๙๓๘)
- ตำรวจบอกจำเลยว่า เขาของที่ขโมยออกมาคืนแล้วจะไม่มีปัญหาอะไรอีก (Fullard v. State, ๑๙๓๕)
- ตำรวจบอกจำเลยว่า ผู้เสียหายแจ้งว่า ถ้าได้รับทรัพย์สินคืนจะไม่ดำเนินคดีแก่จำเลย (Former v. State, ๑๙๔๑)
- ตำรวจบอกจำเลยว่า ถ้าเขาลงนามในคำให้การของเขาแล้วเขาจะถูกส่งตัวไปโรงพยาบาล (People v. Adams, ๑๙๓๘)
- ตำรวจบอกจำเลยว่า เขาอาจทำให้พ้นข้อหากล่าวหาโดยกันเป็นพยานหรือให้พนักงานอัยการมากำหนดให้เขาเป็นพยาน ถ้าเขารับสารภาพ (State v. Williams, ๑๙๓๗)

การชักชวนนอกจากจะกระทำโดยตรงแล้ว ยังอาจกระทำโดยกิริยาอาการ (verbal inducement) ได้เช่นเดียวกัน ศาลใน New York ได้พิพากษาออกมามากมาย โดยการกำหนดเอาการชักชวนโดยกิริยาอาการมาเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินคำรับสารภาพออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐานเช่น ผู้ต้องสงสัยได้รับการทดสอบจากรูปถ่ายเป็นจำนวนมากเพื่อหวังให้กระพริบกระพริบความจำของเขา (People v. McCuffin, ๑๙๓๖) หรือสัญญาว่าเพื่อนหญิงของเขาจะถูกปล่อยถ้าหากเขาจะลงนามใน

คำรับสารภาพ (People v. Wormuth, ๑๙๗๐ ; State v. Campbell, ๑๙๗๖)^๑

การชักชวนจะไม่ทำให้คำรับสารภาพต้องเสียไป ถ้าหากจำเลยเป็นผู้ริเริ่มในการชักชวนนั้นเสียเอง (State v. Harwick, ๑๙๗๖; Eakes v. State, ๑๙๗๘; State v. McVay, ๑๙๘๐ ; O'Tinger v. State, ๑๙๗๗)^๒ และแม้จะมีการชักชวนก็ตาม แต่หากการชักชวนนั้นเป็นเพียงการแสดงความสงสารเพื่อลดโทษในทางเหตุนิติโทษเท่านั้น เช่น "จงบอกความจริง", "ช่วยตัวท่านเอง", "ท่านจะไปสู่ความรู้สึกที่ดีกว่าถ้าท่านบอกความจริงแก่เรา" เป็นต้น (People v. Jackson, ๑๙๘๐; People v. Jimenez, ๑๙๗๘; People v. Anderson, ๑๙๘๐ ; People v. Brockman, ๑๙๖๙ ; State v. Mullins, ๑๙๗๗ ; State v. Theriault ๑๙๘๑)^๓ เช่นนี้ ไม่ทำให้คำรับสารภาพเสียไป

การชักชวนให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น โดยการบังคับ เป็นต้น คำรับสารภาพอันได้มาโดยการบังคับนี้ Lord Mansfield กล่าวในคดี Lex v. Leach, ๑๗๗๕ ว่า บ่อยครั้งที่คำรับสารภาพโดยการให้สัญญาหรือการบังคับ จะไม่ถูกนำมาใช้ในการพิจารณา และในคดีต่อ ๆ มาศาลได้วางเป็นหลักว่า คำรับสารภาพที่ได้มาโดยการบังคับย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานมิได้ การบังคับมิใช่หมายถึงการบังคับด้วยความรุนแรงที่กระทำต่อร่างกายของผู้ต้องหาหรือจำเลยเท่านั้น แต่หมายถึงการบังคับด้วยแรงกดดันทางจิตวิทยาอันเป็นการบังคับทางใจด้วย^๔

ดังนั้น รูปแบบของการบังคับจึงอาจกำหนดได้เป็น ๒ รูปแบบ คือ การบังคับทางกายและการบังคับทางใจ

^๑ Ibid.

^๒ Ibid.

^๓ Ibid., p. ๙๘.

^๔ Gresham M. Sykes and Thomas E. Drabek, Law and the Lawless (New York: Random House, ๑๙๖๙), p. ๓๐๗ . ; Peter A. Dammann, "recent decisions on the admissibility of confession", The Journal of Criminal Law and Criminology ๕๐ (July-August ๑๙๕๘): ๒๐๒-๒๐๘.

การบังคับทางกายอาจกระทำโดยความรุนแรงทางกายโดยตรง (coercion) อันเป็นการแสดงความหมายให้เห็นแนวความคิดของการใช้ความรุนแรงทางกายโดยมิชอบ โดยตรง ซึ่งอาจออกมาในรูปของการตี หรือการทำร้ายร่างกาย เช่น การทำร้ายด้วย ถูงเต๋ายางหรือหนังสือพิมพ์ การตอย การใช้แสงไฟฟ้าแรงสูงส่งเข้าตา การใช้ยาถ่าย การใช้เครื่องมือ และรวมทั้งการบังคับที่มีขอบประการอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันนี้ เป็นต้น การบังคับทางกายยังอาจกระทำโดยการคัดลิวที่ควรได้รับตามกฎหมาย (duress) เช่น การควบคุมที่ยาวนานในห้องมืด ๆ การให้ออกอาหาร การไม่ให้หลับนอน การสอบสวน โดยมีได้ให้พักนอน หรือสภาวะที่ไม่สะดวกสบายในทำนองเดียวกันนี้ เป็นต้น

การบังคับทางใจโดยการอาศัยแรงกดดันทางจิตวิทยา (mental Stress) ซึ่งอาจจะออกมาจากการกระทำในหลายรูปแบบ เช่น

- การแสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือให้สัญญาว่า ถ้าเขาไม่รับสารภาพก็จะนำวิธีการอันรุนแรงมาใช้กับผูต้องหา
- การเสนอให้รางวัลถ้าเขารับสารภาพ เช่น จะไม่ดำเนินคดีกับภริยาของเขา หรือครอบครัวของเขาจะได้รับจากการสงเคราะห์ตามกฎหมาย เป็นต้น
- การขู่เชิญแกผูต้องหาว่า ถ้าเขาไม่รับสารภาพ บุตรของเขาจะถูกส่งตัวไปกักกัน
- การกระทำอันก่อให้เกิดความกลัว เช่น เจ้าพนักงานได้ใช้เสียงอะอะโวยวายให้ตกใจในระหว่างการสอบสวน การสอบสวนด้วยเวลาอันยาวนานเกินควร เป็นต้น

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญตาม Fifth Amendment ว่า ไม่มีบุคคลใดจะถูกบังคับในคดีอาญาใด ๆ ให้เป็นพยานปรักปรำตนเอง ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในศาลของสหรัฐ และมลรัฐจนปัจจุบัน

^๑ O'Hara, Fundamentals of Criminal Investigation
p. ๑๔๑.

^๒ Stuckey, Evidence For the Law Enforcement officer,
pp. ๑๕๔-๑๖๑.

แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติของเจ้าพนักงานที่กระทำต่อผู้ต้องหาแม้จะมีลักษณะเป็นการบังคับ ก็มีไว้ว่าเป็นการบังคับเพื่อให้เป็นพยานปรักปรำตนเองเสมอไป การกระทำบางอย่างที่มีลักษณะเป็นการบังคับ แต่กฎหมายก็ไม่ถือว่าเป็นการบังคับเพื่อให้การปรักปรำตนเอง เช่น

- การนำร่องเท้าของผู้ต้องหาไปเปรียบเทียบกับร่องเท้าที่พบในสถานที่เกิดเหตุ
- การนำรอยเท้าหรือรอยร่องเท้าของผู้ต้องหาไปเปรียบเทียบกับร่องรอยที่พบในสถานที่เกิดเหตุ
- การนำตัวผู้ต้องหามาตรวจร่างกายเพื่อหาแผลเป็น เครื่องหมาย และบาดแผล
- การเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของผู้ต้องหาเพื่อให้พยานชี้ตัว
- การโกน หรือคัตผม
- การพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหาเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับที่พบในสถานที่เกิดเหตุ
- การถ่ายภาพผู้ต้องหา
- การพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหาเพื่อเปรียบเทียบกับเอกสารที่พบ
- การให้ผู้ต้องหาพูดเพื่อเปรียบเทียบกับเสียงของผู้กระทำผิด
- การให้ยืนในศาลหรือสถานที่ใดต่อหน้าพยานและลูกขุน
- การให้เขาแสดงว่าอยู่กับผู้ใดในเวลาเกิดเหตุ

^๑ Caldwell, Criminology, pp. ๓๐๙-๓๑๐.

- การเก็บตัวอย่างเลือดและปัสสาวะและลมหายใจจากร่างกายของ
ผู้ต้องหาเพื่อทำการตรวจสอบ เป็นต้น

ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา นอกจากการบังคับแล้ว การหลอกลวงและการ
ให้สัญญา ก็อาจนำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ โดยถือว่าได้มาโดย
ความไม่สมัครใจ

การหลอกลวง เช่น เจ้าพนักงานแจ้งแก่ผู้ต้องหาว่าผู้รวมกระทำผิดกับเขาได้รับ
สารภาพแล้ว เป็นต้น แต่ตามตัวอย่างข้างบนรัฐยินยอมให้กระทำได้ ถ้าหากเป็นการที่
เจ้าพนักงานกระทำด้วยความเข้าใจผิด (Frazier v. Cupp, ๑๙๖๙; Michigan
v. Mosley, ๑๙๗๕)

นอกจากนี้การปฏิบัติบางอย่างที่เป็นการชักลอบขู่หรือการหลอกลวงย่อมนำไปสู่
คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น

- ตำรวจใช้จำเลยคนหนึ่งให้แก่งสนทนากับจำเลยอีกคนหนึ่งโดย
ผ่านเครื่องดักฟังซึ่งส่งต่อไปยังเจ้าพนักงานอื่นเป็นเหตุให้ได้รับคำรับสารภาพ คำรับสารภาพ
นี้ยอมรับฟังไม่ได้ (Massiah v. United States, ๑๙๖๔)

- จำเลยถูกหลอกลวงเอาคำให้การปรักปรำตนเองโดยเจ้าพนักงาน
คำให้การปรักปรำตนเองนี้รับฟังไม่ได้ (Spano v. New York, ๑๙๕๙)

- คำให้การปรักปรำตนเองรับฟังไม่ได้ เมื่อยามรักษาความปลอดภัย
บอกจำเลยว่า เพียงคำพูดที่กระทำภายใต้การสอบถามในการพิจารณาเท่านั้น ที่สามารถให้
ยันเขาได้ (Commonwealth v. Dunstin, ๑๙๗๗)

- ผลการทดสอบโดยนักจิตวิทยาของตำรวจถือว่ารับฟังไม่ได้ เมื่อ
นักจิตวิทยาบอกจำเลยก่อนการทดสอบว่า ผลการทดสอบถูกนำมาใช้เพียงการพิจารณาเท่านั้น
(Commonwealth v. Hale, ๑๙๗๖) เป็นต้น

^๑O'Hara, Fundamentals of Criminal Investigation,

การให้สัญญา เช่น ถ้าหากผู้ต้องหาได้รับสารภาพแล้ว เจ้าพนักงานจะปล่อยตัวจากการควบคุม ไม่ดำเนินคดี ได้รับการอภัยโทษ ได้รับการลงโทษที่เบากว่า หรือดำเนินคดีในความผิดเพียงอย่างเดียวในหลายความผิด เป็นต้น

นอกจากนี้การที่เจ้าพนักงานงดเว้นการกระทำบางอย่าง ก็อาจนำไปสู่การรับสารภาพโดยไม่สมัครใจอันมีผลทำให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น การที่เจ้าพนักงานละเว้นมิได้ให้คำเตือนแก่ผู้ต้องหาจนให้คำรับสารภาพถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ เช่น มิได้รับคำเตือนถึงสิทธิที่จะได้รับการสงเคราะห์จากทนายหรือปรึกษากับทนาย เป็นต้น ถือว่า คำรับสารภาพที่ได้มานั้นเป็นคำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้เพราะถือว่ากระทำโดยไม่สมัครใจ (Carignan v. United State, ๑๙๕๑; Crooker v. California, ๑๙๕๘; Cicienia v. LaGay, ๑๙๕๘)^๒

๒.๒ ความไม่สมัครใจตามแนวความคิดของประเทศอังกฤษ

ตามหลักของกฎหมายอังกฤษ คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้จะต้องกระทำโดยอิสระและสมัครใจ โดยปราศจากการชักชวนโดยการบังคับหรือการให้สัญญาจากบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Barker, ๑๙๔๑)

การชักชวนที่จะทำให้คำรับสารภาพรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ จะต้องเป็นการชักชวนที่เป็นสาเหตุใหญ่ของผู้ต้องหา และเป็นการชักชวนในทางโลก แต่การชักชวนทางศาสนาหรือการชักชวนด้วยความชอบธรรมย่อมไม่ทำให้คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้ (R. v. Thompson, ๑๙๔๓; R. v. WM. Lloyd and George Lloyd, ๑๙๓๔)

^๑ Ibid., p. ๑๔๓.

^๒ D.H. Reuben, "Police science legal abstracts and notes", The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science ๘๒ (May-June ๑๙๕๑): ๑๐๒ .; Livingston: Hall and Yale Kamisar, Modern Criminal Procedure (St. paul, Minn: West Publishing, ๑๙๖๖) pp. ๓๐๘-๓๑๒.

การชักชวนไม่ว่าจะเป็นต้องกระทำโดยตรงต่อผู้ต้องหา แต่หากกระทำต่อบุคคลอื่น และเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้ผู้ต้องหาได้รับสารภาพแล้ว ก็อยู่ในความหมายของการชักชวน (R. v. Thompson, ๑๘๘๓)

นอกจากนี้ การชักชวนยังต้องกระทำโดยบุคคลผู้มีอำนาจ หากการชักชวนนั้นกระทำโดยบุคคลอื่น นอกจากบุคคลผู้มีอำนาจแล้ว ก็ไม่ทำให้คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้ เว้นแต่บุคคลอื่นนั้นจะกระทำในนามของบุคคลผู้มีอำนาจ (R. v. Gibbons, ๑๘๖๓) และการชักชวนโดยมิชอบนั้นคงยังมีอิทธิพลอยู่เหนือผู้ต้องหาขณะให้คำรับสารภาพ ถ้าหากอิทธิพลของการชักชวนหมดไปแล้วก่อนมีคำรับสารภาพ คำรับสารภาพก็ไม่อยู่ภายใต้การชักชวน ขอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (R.v. Bate, ๑๘๗๑) เช่นคำรับสารภาพที่กระทำภายหลังจากการอภิเษกได้ถูกปฏิเสธแล้วถือว่ารับสารภาพโดยสมัครใจ (R. v. Clewes, ๑๘๓๐) และการข่มขู่จะส่งให้คำตรวจดำเนินคดีก็เช่นเดียวกันที่ถือว่าไม่ได้เป็นการชักชวนถ้าหากคำรับสารภาพได้กระทำภายหลังจากที่รัฐาจารย์ได้มาถึงแล้ว (R. v. Richards, ๑๘๓๒) เป็นคน

การชักชวนอันเป็นเหตุให้คำรับสารภาพรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้นั้น อาจสรุปเป็นหลักเบื้องต้นได้ดังนี้

๑. การชักชวนไม่ว่าจะเป็นการสัญญาที่จะให้ประโยชน์จากคำรับสารภาพ หรือการบังคับไม่ว่าจะเป็นการบังคับโดยตรงหรือการกระทำที่อยู่ในทำนองเดียวกัน (R.v. Fennell, ๑๘๘๑) การชักชวนนี้อาจจะกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ แต่ต้องเป็นการชักชวนโดยการบังคับหรือให้สัญญาอันเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในทางโลก ไม่รวมถึงการชักชวนในทางศาสนาหรือการชักชวนโดยความชอบธรรม เช่น เจ้าพนักงานออกแก่

Frank L. Bunn, Evidence in Criminal Cases (London: Sweet & Maxwell Limited, ๑๙๕๓), pp. ๒๖-๒๗ .; J.W.C. Turner and A.L.L. Armitage, Cases on Criminal Law (London: Cambridge University press, ๑๙๕๘), pp. ๕๘๑-๕๘๖ .; W. Blake Odgers, Powell on Evidence (London: Butterworth & Co, ๑๙๑๐) pp. ๑๐๘-๑๐๖.

^๒ Nokes, An Introduction to Evidence, p. ๒๙๘.

ผู้ต้องหาว่าถ้าเขาไม่รับสารภาพ เขาอาจจะได้รับอันตราย และจะเป็นสิ่งที่ไม่ดีผลลาคของเขา ถือว่าเป็นการบังคับ ทำให้คำรับสารภาพรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (R. v. Coley, ๑๘๖๘) หรือคำกล่าวที่ว่า "ระวัง เรารู้มากกว่าที่ท่านคิดว่าเรารู้" ไม่ถือว่าเป็นการชักชวน แต่ถาพผู้ว่า "ท่านจะรู้สึกดีกว่านี้ถาหากบอกความจริง" ถือว่าเป็นการชักชวน (R. v. Jarvis, ๑๘๖๗) เป็นต้น

๒. การชักชวนจำต้องเกี่ยวพันกับความผิดที่ถูกกล่าวหาซึ่งถูกดำเนินคดี ถาหากไม่เกี่ยวกับความผิดตามที่ถูกกล่าวหาแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นการชักชวนที่จะทำให้คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้ เช่น โอกาสของจำเลยที่จะได้พบภริยา (R. v. Lloyd, ๑๘๓๔) ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการชักชวน หรือเจ้าพนักงานพูดกับผู้ต้องสงสัยว่า ต้องการสอบปากคำเขา และเขาได้มาที่สถานีตำรวจและยอมให้การ (R. v. Joyce, ๑๘๕๘) ต้องถือว่าเป็นการชักชวนแต่ไม่เกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา คำรับสารภาพยอมรับฟังได้ เป็นต้น

๓. การชักชวนจำต้องเกิดจากบุคคลผู้มีอำนาจ (Ibrahim v. R. ๑๙๑๔) หรือบุคคลธรรมดาที่กระทำการแทนบุคคลผู้มีอำนาจ

การชักชวนที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ เช่น

- ตำรวจพูดกับผู้ต้องหาว่า "ถ้าไม่รับสารภาพเราจะทำอะไรกับท่านก็ได้" (R. v. Partridge, ๑๘๓๖)

- ตำรวจพูดกับผู้ต้องหาว่า "จงบอกมาว่าของอยู่ที่ไหนแล้วจะชวยเหลือ" (R. v. Thompson, ๑๘๙๓ ; R. v. Cass, ๑๙๘๔)

- ตำรวจพูดกับผู้ต้องหาว่า "ถ้าไม่บอกว่าใครกระทำผิดแล้วจะต้องถูกดำเนินคดี" (R. v. Pawatt)

^๑ Palmer and Palmer, Harris's Criminal Law,

pp. ๔๗๑-๔๗๒.

^๒ Argyle, op.cit., Phipson on Evidence, pp. ๓๓๘-๓๔๒.

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "ถ้าทำผิดจริงจงรับสารภาพ เพื่อจะได้ไม่ต้องถูกตัดคอ ท่านจะถูกส่งตัวไปลงโทษ โปรบอบอกมาถ้าท่านทำผิด"

(R. v. Upchurch)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "จะเป็นการดีกว่าถ้าจะบอกความจริงมาแต่แรก" (R. v. Walkley, ๑๘๓๓)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "จะเป็นการดีที่สุดสำหรับท่าน ถ้าท่านบอกว่ามี การติดต่อกันอย่างไรบ้าง" (R. v. Warringham)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "จงพูดความจริงออกมาจะเป็น การดีกว่าที่จะปฏิเสธ" (R. v. Rose)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "จงแน่ใจที่จะบอกความจริง ออกมา" (R. v. Court)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "จะเป็นการดีกว่าสำหรับท่านที่ จะบอกความจริงเพื่อไม่ต้องออกหมายคนฆาตของ ท่าน" (R. v. Collier and Morris, ๑๘๘๘)

- พนักงานอัยการพุกกับจำเลยตงหน้าตำรวจว่า "เป็นการ ดีกว่าถ้าบอกความจริง มันอาจจะดีกว่าสำหรับท่าน" (R. v. Fennell, ๑๘๘๑)

- ตำรวจให้สัญญากับผู้อยู่ตงหาวว่า "ถ้ารับสารภาพแล้วจะไม่ ดำเนินคดี" (R. v. Boghto, ๑๙๑๐)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "ท่านกำลังตกอยู่ภายใต้การ สงสัยและจะเป็นการดีกว่าสำหรับท่านในการบอกความจริงที่รู้ทั้งหมดออกมา" (R. v. Kingston, ๑๘๓๐)

- ตำรวจพุกกับผู้อยู่ตงหาวว่า "มันจะเป็นการดีสำหรับท่านถ้า บอกความจริงแก่ฉันทั้งหมด" (R. v. Croydon, ๑๘๘๖)

- ผู้ต้องหาได้รับสารภาพเนื่องจาก ผู้ต้องหาพบกับตำรวจว่า "จะบอกความจริงทั้งหมดถ้าจะไม่จับเขา" แต่ตำรวจไม่ยอมตอบ (R. v. Aldridge)

- ตำรวจพบกับผู้ต้องหาว่า "มันขึ้นอยู่กับคำพูดของท่านว่า ท่านอาจถูกดำเนินคดีหรือไม่" (R. v. Sutherland & Johnstone, ๑๙๕๕)

- ตำรวจพบกับผู้ต้องหาว่า "ถ้าท่านไม่พูดความจริง ภริยาของท่านจะต้องถูกดำเนินคดี" (R. v. Cook, ๑๙๕๕)

- ตำรวจพบกับผู้ต้องหาว่า "มันจะเป็นการดีกว่าสำหรับท่าน ถ้าท่านจะบอกว่าใครได้รับทรัพย์สินไว้" (R. v. Dunn)

- ตำรวจพบกับผู้ต้องหาว่า "มันจะเป็นการดีกว่าสำหรับท่านด้วยการบอกความจริงและไม่โกหก" (R. v. Bate) เป็นต้น

การชักชวนบางอย่างที่ไม่ทำให้คำรับสารภาพที่ได้รับภายหลังต้องเสียไปหรือเป็นการกระทำที่ไม่ถือว่าเป็นการชักชวน อาจเกิดได้หลายกรณี เช่น

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "จงสำนึกและรับสารภาพบาปของท่านออกมา" (R. v. Gilham, ๑๙๖๘)

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "จงบอกความจริงออกมา อย่าเข้าไปในความชั่วมากกว่านี้" แต่อย่างไรก็ตาม การอยู่ต่อหน้าตำรวจมิได้หมายความว่า คำรับสารภาพที่ได้รับจะรับฟังไม่ได้เสมอไป ถ้าหากตำรวจมิได้มีส่วนในการชักชวนโดยมิชอบด้วยแล้ว คำรับสารภาพนั้นยอมรับฟังได้ (R. v. Slerman, ๑๙๕๓ ; R. v. Jarvis ; R. v. Reeve)

- จำเลยคนหนึ่งพบกับจำเลยอีกคนหนึ่งต่อหน้าพนักงานอัยการและตำรวจว่า ท่านจะได้สิ่งที่ดีกว่าถ้าบอกความจริงแก่เขา โดยทั้งตำรวจและพนักงานอัยการมิได้พูดอะไรเลย ถือว่ารับฟังได้

- แม่ของจำเลยซึ่งเป็นเด็กพูดกับจำเลยก่อนหน้าตำรวจ และแม่ของจำเลยอื่นว่า "จงเป็นเด็กดี แล้วบอกความจริง" รับฟังได้ (R. v. Reeve)

- เพื่อนของจำเลยในอีกคดีหนึ่งชักชวนจำเลยในคดีนี้ว่า "ถ้าบอกความจริงจะเป็นการดีสำหรับครอบครัวของเขา" (R. v. Rowe ; R. v. Taylor)

- ตำรวจบอกกับผู้ต้องหาว่า "ฉันรู้มากเกี่ยวกับเรื่องนี้" โดยไม่มีการบังคับหรือการให้สัญญา ยอมรับฟังได้ (R. v. Reason, ๑๘๗๒) เมื่อการชักชวนโดยบุคคลผู้มีอำนาจครั้งหนึ่งแล้ว คำรับสารภาพยอมรับฟังไม่ได้ในภายหลัง เว้นแต่จะปรากฏว่า การชักชวนโดยมิชอบนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วจากจิตใจของจำเลย (R. v. Clewes ; R. v. Doherty) แต่อย่างไรก็ตามเจ้าพนักงานก็มีภาระในการพิสูจน์เหตุดังกล่าว (R. v. Warringham)

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "เมื่อท่านรับสารภาพท่านจะได้รับอนุญาตให้กลับบ้านเพื่อหาภริยาของท่าน" ถือว่าเป็นการชักชวนแต่ไม่เกี่ยวกับความผิดยอมรับฟังได้ (R. v. Cowell, ๑๘๘๘)

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "ท่านต้องระมัดระวังตัวมากกว่านี้ว่าท่านกำลังตอบอะไร" (R. v. Day)

- ผู้คุมแนะนำจำเลยให้ดำเนินคดีและสารภาพมาย คำรับสารภาพในภายหลังยอมรับฟังได้ (R. v. Gilham, ๑๘๒๘)

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "แน่ใจหรือที่จะบอกความจริง" (R. v. Court ; R. v. Holmes)

- นายจ้างหญิงบอกแก่เด็กหญิงซึ่งเป็นคนใช้ว่า "ได้รับแทนของฉันหรือยังจงเป็นเด็กดี และจงบอกความจริง" (R. v. Stanton)

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า "ข้าพเจ้าหวังว่าท่านจะบอกความจริง เพราะว่ามีคนสามารถช่วยเหลือทางการเงินที่สูญเสียให้" (R. v. Lloyd)

- การเตือนให้ระมัดระวังอย่างแท้จริงหรือการเตือนบนพื้นฐานแห่งความซอซมหรือทางศาสนา คำรับสารภาพในภายหลังยอมรับฟังได้ เช่น ข้าพเจ้าเป็นตำรวจ ท่านจะต้องไปกับข้าพเจ้าที่สถานีตำรวจซึ่งเป็นทีที่ที่จะควบคุมท่าน หรือท่านจะไม่ถูกหลอกลวง ถ้าท่านจะไม่ทำตามนั้น (R.v. Thornton) เป็นคน

- คำพูดของเจ้าพนักงานที่อยู่ในลักษณะที่ไม่มีการให้สัญญาหรือการบังคับที่สำคัญยอมรับฟังได้ เช่น อะไรที่ท่านพูดจะถูกใช้เป็นพยานหลักฐานชั้นท่าน (R.v. Baldry) หรืออะไรที่ท่านพูดจะถูกใช้ขึ้นหรือใช้สำหรับท่าน (R.v. Lang; R.v. James) หรือเจ้าพนักงานตำรวจพูดว่า ฉันต้องการได้รับคำพูดจากท่าน (R.v. Jarvis) เป็นคน

- ตำรวจบอกผู้ต้องสงสัยว่า เขาต้องมาให้ปากคำที่สถานีตำรวจ ไม่นำไปสู่ความไม่สมัครใจของคำรับสารภาพ (R.v. Joyce, ๑๘๘๗)

- ตำรวจบอกผู้ต้องสงสัยว่าเขาจำต้องรู้มากกว่านี้เกี่ยวกับความผิด (R.v. Reson, ๑๘๗๒)

๒.๓ ความไม่สมัครใจตามแนวความคิดของประเทศอื่น ๆ

๒.๓.๑ ประเทศเยอรมัน หลักทั่วไปตำรวจไม่มีอำนาจที่จะสัญญาหรือทอรองเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพจากผู้ต้องหา เกี่ยวกับการกระทำผิดหรือบูรณการกระทำผิด

๒.๓.๒ ประเทศอิตาลี หลักทั่วไป เจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถให้สัญญาแก่ผู้ต้องหาในทำนองว่าจะทำให้เขาพ้นผิดได้

๒.๓.๓ สหภาพโซเวียต หลักทั่วไปของ Soviet Law ว่าบุคคลจะไม่ถูกพิพากษาลงโทษทางอาญาจากความผิดที่ถูกกล่าวหาอันถูกพิสูจน์ความผิดโดยปราศจากข้อสงสัย ผู้ต้องหาไม่มีหน้าที่จะต้องเสนอพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความบริสุทธิ์

School of Law New York University, Criminal Law Education and Research Center, p. ๒๒๒.

^๒ Ibid.

ของตนเอง การชักชวนใด ๆ จะนำมาใช้ไม่ได้ พยานหลักฐานที่ฟ้องร้องทั้งหมดของเสนอ
ต่อศาลสู่การพิจารณาของผู้พิพากษาโดยอิสระ ศาลจะไม่ตั้งสมมุติฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหา
เป็นผู้กระทำผิด

๒.๔ ความไม่สมัครใจตามแนวความคิดของประเทศไทย

หลักทั่วไปคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจซึ่งเกิดจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา
ชู้เชี้ย หลอกหลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น ยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ นอกจากนี้
พนักงานสอบสวนจะทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวง หรือชู้เชี้ย หรือให้สัญญา
กับผู้ต้องหา เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างไรในเรื่องราวตามที่ถูกกล่าวหา นั้นไม่ได้

ดังนั้นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจตามแนวความคิดของกฎหมายไทยอาจเกิด
จากการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑. การล่อลวง หรือการจูงใจเพื่อรับสารภาพ หรือ
๒. การชู้เชี้ยให้รับสารภาพ หรือ
๓. การให้สัญญาแก่ผู้ต้องหา หรือ
๔. การกระทำอันมิชอบประการอื่น ๆ

การหลอกหลวงหรือจูงใจเพื่อรับสารภาพ หมายถึง การพูดหลอกหลวงให้หลงผิด
หรือพูดจาโน้มน้าวให้เข้าใจผิดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม ซึ่งทำให้คำรับสารภาพ
ที่ได้รับมาภายหลังการล่อลวงหรือจูงใจนั้นรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น

- ตำรวจบอกผู้ต้องหาว่า ถ้ารับสารภาพแล้วจะไต่ประกันตัวไป
ผู้ต้องหาจึงรับสารภาพโดยหวังจะไต่กลับบ้านโดยไม่รู้ว่า การให้การรับสารภาพนั้นจะเป็น
โทษเป็นภัยแก่ตัว คงรับสารภาพไปตามที่พนักงานสอบสวนต้องการ เท่านั้น
- จำเลยรับสารภาพชั้นสอบสวนโดยได้รับคำแนะนำว่า ถ้ารับสารภาพ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕, ๒๒๖. ; รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕.

จะปล่อยสามี และจำเลยเองก็เป็นหญิงเมื่อเรื่องถึงศาล ๆ ก็คงภาคทัณฑ์และปล่อยตัวไป^๑

- ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพเพราะถูกตำรวจหลอกหลวงว่า มีพยาน
รู้เห็นว่าจำเลยเป็นผู้ร้าย ถ้าไม่รับจะตกหนักคนเดียว ถ้ารับสารภาพบางทีศาลอาจจะกักขัง
เพียง ๔ - ๕ ปี คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้^๒

- จำเลยรับสารภาพฐานฆาตกรรมโดยเจตนา เพราะพนักงานสอบสวน
กล่าวแก่จำเลยว่า ใตสวนพยานโจทก์สม พยานจำเลยไม่สม และพยานจำเลยบางปากกลับ
สมโจทก์ จริงอย่างไรขอให้รับสารภาพเสียจะได้รับความกรุณาจากศาล จำเลยเห็นว่า เห็นจะ
ถูกตัดหัว พนักงานสอบสวนว่า ฟังทำผิดครั้งแรกศาลคงกรุณาไม่ถูกตัดหัว คำรับสารภาพ
รับฟังไม่ได้^๓

- ผู้ต้องหาได้รับสารภาพเพราะพนักงานสอบสวนพูดว่า ถ้ารับสารภาพ
แล้วคงจะได้รับความกรุณาจากศาลเพราะเรื่องนี้มีหลักฐาน คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้^๔

- คำรับสารภาพที่จำเลยรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวน โดยพนักงาน
สอบสวนแนะนำเพื่อประโยชน์ในทางคดีนั้น จะฟังลงโทษจำเลยไม่ได้^๕ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามคำพูดของเจ้าพนักงานที่กล่าวต่อผู้ต้องหา ถ้าหากกระทำโดย
ความชอบธรรมมิได้มีเจตนาหลอกหลวงหรืออุจใจก็ยอมรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน
ได้เช่น

- พนักงานสอบสวนพูดกับผู้ต้องหาว่า ฝ่ายโจทก์มีพยานหลักฐาน
มั่นคง ถ้าให้การรับสารภาพก็จะได้รับความปรานีจากศาล มิใช่ถือว่าเป็นการขู่ขู่ขู่หลอกหลวง^๖

- ๑ ฎีกาที่ ๑๗๒/๒๔๙๔.
- ๒ ฎีกาที่ ๕๘๒/๒๔๖๐, ๕๘๓/๒๔๖๐.
- ๓ ฎีกาที่ ๘๘/๒๔๖๓.
- ๔ ฎีกาที่ ๒๑๘/๒๔๙๕.
- ๕ ฎีกาที่ ๓๘๕/๒๔๙๘.
- ๖ ฎีกาที่ ๕๑๘/๒๔๖๔.

- พนักงานสอบสวนพูดคุยกับผู้ต้องหา ถ้าทำผิดจริงก็รับสารภาพเสีย โทษจะได้เบา ไม่เป็นคำหลอกลวง คำรับสารภาพรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้^๑

การขู่เข็ญให้รับสารภาพหมายถึง การทำให้กลัวไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม จะทำให้เกิดอันตรายแก่เขาหรือคนสนิทใกล้ชิดกับเขา จนผู้ต้องหาเกิดความกลัวและยอมรับสารภาพแล้วคำรับสารภาพนั้นยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น

- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพฆ่าคนตายจะทรมาณให้ตาย
- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพจะทำร้ายผู้ต้องหา
- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพจะเนรเทศ
- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพจะต้องถูกจำคุก ๒๐ ปี
- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพจะถูกลงโทษประหารชีวิต
- การขู่เข็ญว่าถ้าไม่รับสารภาพจะต้องถูกวิสามัญ (ซึ่งรู้กันทั่วไปว่า วิสามัญ หมายถึงการที่เจ้าพนักงานเอาคนไปฆ่า) เป็นคน

การให้สัญญาแก่ผู้ต้องหา หมายถึง การขอร้องให้ผู้ต้องหาให้การอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยสัญญาว่าจะให้ประโยชน์หรือการตอบแทน เช่น

- ให้รับสารภาพแล้วจะกินข้าวออกมาเป็นพยาน^๒ แม้ผู้ต้องหาจะรู้ว่าตนมิได้กระทำผิดก็ตาม แต่การเลี้ยงดูคดีไปก็ไม่แน่ว่าคดีจะชนะหรือไม่ การที่เขาปล่อยออกจากการเป็นผู้ต้องหามาเป็นพยานนั้นแน่นอนที่จะได้พ้นทุกข์ได้ทันที จึงยอมรับความที่พนักงานสอบสวนต้องการ

- ถ้ารับสารภาพแล้วจะสั่งไม่ฟ้อง^๓

^๑ ฎีกาที่ ๑๕๗/๒๔๖๗.

^๒ ฎีกาที่ ๕๐๐/๒๔๗๔, ๕๗๔/๒๔๗๔.

^๓ ฎีกาที่ ๑๐๓๕/๒๔๕๒.

- ถ้ารับสารภาพแล้วจะให้ประกันตัว
- ถ้ารับสารภาพแล้วจะติดต่อกับพนักงานอัยการให้ลงโทษเบา ๆ

เป็นคน

การกระทำอันมิชอบประการอื่น ๆ คำนี้เป็นคำกว้าง ๆ หมายความว่ารวมถึงการกระทำทุกอย่างของพนักงานสอบสวนซึ่งทำให้ผู้ต้องหาจำต้องรับสารภาพ อันเป็นคำรับสารภาพที่เกิดขึ้นโดยไม่บริสุทธิ์ใจ และเพียงใดจะถือว่าเป็นการกระทำอันมิชอบนี้ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาได้อย่างเต็มที่ เช่น

- พนักงานสอบสวนแกล้งทรมานผู้ต้องหาโดยปลุกขึ้นมาทำการสอบสวนทุก ๆ ชั่วโมงจนไม่มีเวลานอน หรือแกล้งส่องไฟสว่างจ้าไปยังผู้ต้องหาเป็นเวลานาน ๆ หรือผลักดันเปลี่ยนที่มาสอบสวนผู้ต้องหาตลอดคืนตลอดวัน จนทำให้ผู้ต้องหาเกิดความรำคาญและหมกมุ่นใจ จึงยอมรับสารภาพ ย่อมถือว่าเป็นการกระทำอันมิชอบ
- การฉีดยาหรือให้ยาพิษทำให้ผู้ต้องหาพูดหรืออยากพูด และทำให้พูดจนรับสารภาพเช่นนี้ ย่อมถือว่าเป็นคำรับสารภาพที่ได้มาโดยมิชอบ
- เมื่อผู้ต้องหาไม่รับสารภาพก็เอาตัวไปที่เปลี่ยว ๆ สลับตาคนในเวลากลางคืนในขณะที่อยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานครั้งแล้วครั้งเล่า ย่อมถือว่าเป็นการกระทำอันมิชอบ
- ผู้ต้องหาว่าเขาจะถูกฆ่าเสียเมื่อใดก็ได้ ถ้าหากยังขึ้นไม่รับสารภาพ ย่อมถือว่าเป็นการกระทำอันมิชอบ เป็นต้น

มีปัญหาที่น่าพิจารณาว่า เหตุที่จะทำให้คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ เช่น การขู่ เชื้อ ล่อลวง ให้สัญญา หรือโดยมิชอบประการอื่น เป็นต้น จำเป็นจะต้องกระทำโดยตรงแก่ผู้ต้องหาหรือไม่ และจำต้องเกิดจากการกระทำของพนักงานสอบสวนหรือไม่

เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า การกระทำอันจะเป็นเหตุทำให้เป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจนั้น ไม่จำต้องเกิดจากการกระทำของพนักงานสอบสวนโดยตรง ถ้าหากพนักงานสอบสวนเป็นผู้จัดให้มีการกระทำดังกล่าวขึ้นก็จะมีผลทำให้คำรับสารภาพที่ได้รับเป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ และใน

ขณะเดียวกัน การกระทำดังกล่าวก็จะคงกระทำแก่ผู้ต้องหาโดยตรงเท่านั้น ซึ่งไม่มีปัญหาอะไรมากนัก

ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือ ถ้าหากพนักงานสอบสวนหรือบุคคลอื่นที่กระทำการดังกล่าว แทนพนักงานสอบสวน ได้กระทำการดังกล่าวแก่บุคคลอื่น แต่จะมีผลโดยตรงกับผู้ต้องหา กล่าวคือ ถ้าหากพนักงานสอบสวนกระทำการไม่ว่าจะเป็นการขู่ เชื้อ ล่อลวง ให้สัญญา หรือโดยมิชอบประการอื่น เป็นต้น ต่อบุคคลอื่นโดยคาดหมายว่าจะมีผลโดยตรงที่ทำให้ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ เช่น พนักงานสอบสวนขู่ให้ชายผู้ต้องหาว่า ถ้าผู้ต้องหาไม่ให้การรับสารภาพจะทำการจับกุมในข้อหาข่มขู่ เมื่อผู้ต้องหาทราบถึงยอมรับสารภาพ เป็นต้น โดยเมื่อเกิดกรณีดังกล่าวแล้วจะมีผลอย่างไร เห็นว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยมิได้กำหนดถึงกรณีดังกล่าวด้วย จากการศึกษาจึงเห็นว่าควรตีความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕ ให้รวมถึงกรณีดังกล่าวด้วย โดยให้ถือว่าเป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจและรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษจำเลยไม่ได้

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางด้านพฤติการณ์แวดล้อมก่อนมีคำรับสารภาพ

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานนั้น ตามแนวความคิดทางกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดให้อยู่ภายใต้อิทธิพลของพฤติการณ์แวดล้อมก่อนมีคำรับสารภาพหลายประการ ซึ่งอาจจำแนกออกเป็น ๔ ประการใหญ่ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

- พฤติการณ์แวดล้อมทางด้านการควบคุม
- พฤติการณ์แวดล้อมทางด้านการสอบสวน
- พฤติการณ์ทางด้านการแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิตามกฎหมาย
- พฤติการณ์ทางด้านการสละสิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหา

๑. พฤติการณ์ทางการควบคุม

๑.๑. แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาการควบคุมเป็นบังคับอย่างหนึ่งที่จะทำให้คำรับสารภาพไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ กล่าวคือ ตั้งแต่คดี *Miranda v. Arizona*, ๑๙๖๖ เป็นต้นมา เมื่อผู้ต้องสงสัยอยู่ที่ในคุกของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายเพื่อการสอบสวนแล้ว ก่อนมีคำรับสารภาพเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายจะต้องให้คำเตือนตาม *Miranda Rules* มิฉะนั้นแล้ว คำรับสารภาพยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (*Miranda v. Arizona*, ๑๙๖๖ ; *Beckwith v. United States*, ๑๙๖๖; *Oregon v. Mathiason*, ๑๙๗๗ ; *Orozco v. Texas*, ๑๙๖๕)

ในสหรัฐอเมริกาการควบคุมอาจถูกกำหนดได้จากพฤติการณ์หลายอย่างดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ สถานที่ (Location) อาจเป็นปัจจัยในการกำหนดว่าผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานหรือไม่ ทั้งนี้โดยพิจารณาจากพฤติการณ์แวดล้อมว่า ผู้ต้องหาได้เชื่ออย่างมีเหตุผล (reasonably believed) หรือไม่ว่าเขาไม่มีอิสระที่จะจากไป หากเขามีความเชื่อเช่นนั้นแล้ว เขาย่อมอยู่ในการควบคุมแม้จะไม่มี การควบคุมก็ตาม ๒ บทบาทของสถานที่ในการกำหนดการควบคุม เช่น

- สถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ทำงานของผู้ต้องสงสัย โดยทั่วไปศาลถือว่าการสอบสวนของตำรวจในที่ทำงานของเอกชนไม่เป็นการควบคุมตาม ความมุ่งหมายของ *Miranda Rules* แต่ต้องเป็นการกระทำที่ปราศจากพฤติการณ์ แวดล้อมอื่น ๆ เช่น จำนวนเจ้าพนักงานที่อยู่คั่นหน้าเป็นจำนวนมาก คำพูดของเจ้าพนักงาน ที่แสดงว่ามีการควบคุม บุคคลนั้นไม่มีอิสระที่จะไปไหนได้หรือความนานเกินไปของการสอบสวน เป็นต้น (*United States v. Scillia*, ๑๙๖๕ ; *United States v. White*, ๑๙๖๕) ทั้งนี้เพราะศาลถือว่าสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ทำงานของบุคคลใด ๆ ย่อมเป็น

^๑ Lewis, Criminal Procedure the Supreme Courts View Cases. pp. ๓๒๓-๓๒๕, ๓๓๓-๓๓๗, ๓๓๘-๓๔๑

^๒ Waddington, Criminal Evidence, p. ๒๔๖.

สถานที่ที่บุคคลนั้นถูกค้นพบ ปกติแล้วศาลมักถือว่าไม่เป็นการควบคุม^๑

- สถานที่เกิดเหตุ โดยทั่วไปการซักถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทั่วไปเกี่ยวกับอาชญากรรมหรือคำถามอื่น ๆ เกี่ยวกับการค้นหาความจริง ไม่เป็นการควบคุมตามความหมายของ Miranda Rules เพราะคำถามในสถานที่เกิดเหตุ ผู้ถูกถามย่อมไม่ตั้งใจที่จะให้ใครมาซึ่งการรับสารภาพ หรือถ้อยคำอันปรักปรำตนเอง ดังนั้น โดยทั่วไปจึงกำหนดว่าคำถามในสถานที่เกิดเหตุไม่เป็นการแสดงว่า ผู้ถูกถามอยู่ในการควบคุม รวมทั้งสถานที่ใกล้เคียงสถานที่เกิดเหตุด้วย (State v. Whitney, ๑๙๖๗)^๒

- สถานีตำรวจหรือที่ทำงานของ Sheriff เมื่อผู้ต้องสงสัยมาอยู่ในสถานีตำรวจหรือที่ทำการของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย ถือว่าเขาอยู่ในการควบคุมแล้ว เว้นแต่จะมีพฤติการณ์อย่างอื่นที่แสดงว่าไม่เป็นการควบคุม (United States v. Pierce, ๑๙๖๘)^๓ แนวทางของรัฐ ถือว่าถ้าทำให้การในฐานะพยานไม่เป็นการควบคุม (Clark v. United States, ๑๙๖๘)^๔

- ในรถของตำรวจหรือ Sheriff เมื่อผู้ต้องสงสัยอยู่ในรถของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย จะเป็นการควบคุมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์แวดล้อมเป็นกรณี ๆ ไป^๕

- ในห้องซัง โดยทั่วไปเมื่อผู้ต้องสงสัยอยู่ในห้องซัง ย่อมถือว่าเขาอยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานแล้ว^๕

^๑ Gardner and Manian, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๒๘.

^๒ Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement officer, p. ๒๕๑.

^๓ Ibid., pp. ๒๔๗-๒๔๘.

^๔ Ibid.

^๕ Ibid.

- ในบ้านพักส่วนตัวหรือบ้านพักของทางราชการของเจ้านักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย โดยทั่วไปย่อมไม่เป็นการควบคุม เว้นแต่เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายนั้น จะไม่อนุญาตให้ผู้ต้องสงสัยจากไปต่อหน้าเขา ก็ถือว่าเป็นการควบคุม

- ในรถยนต์ของผู้ต้องสงสัยเอง กรณีนี้เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานเรียกให้หยุดหรือหยุดตามเครื่องหมายจราจร โดยทั่วไปแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นการควบคุม เว้นแต่จะปรากฏพฤติการณ์อย่างอื่น (*Lowe v. United States*, ๑๙๖๕)

- ในบ้านของผู้ต้องสงสัยตามปกติแล้วจะถือว่าเป็นการควบคุม เว้นแต่จะมีพฤติการณ์อย่างอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามีการควบคุม เพราะถือว่าเป็นสถานที่ที่เคยของผู้ต้องหา

- ในสถานที่อื่น ๆ เช่น ร้านขายของ ภัตตาคาร บาร์ เป็นต้น ตามปกติไม่ถือว่าเป็นสถานที่ที่อยู่ภายใต้การควบคุม โดยถือว่าเป็นสถานที่ที่เคยเหมือนกับบ้านของผู้ต้องหา ดังนั้น ศาลจึงถือว่าเป็นการควบคุมเมื่อถูกซักถาม เพราะผู้ต้องหาเป็นผู้เลือกสถานที่นั่นเอง และไม่ถูกกักขังจากโลกภายนอก (*Lucas v. United States*, ๑๙๖๕)^๔

- ในโรงพยาบาล ในกรณีที่คนไข้ถูกกักตัวที่โรงพยาบาลโดยไม่อยู่ภายใต้การจับกุม ตามปกติแล้วไม่ถือว่าเป็นการควบคุม (*State v. Zucconi*, ๑๙๖๓) เพราะไม่อยู่ในลักษณะที่ถูกบังคับหรือต้องถูกสอบสวนและไม่มีการตัดเสรีภาพใด ๆ เว้นแต่จะมีพฤติการณ์แวดล้อมอย่างอื่น ๆ เช่น การให้ความรุนแรงในการสอบสวน หรือการเจ็บป่วยมาก ๆ หรือการใช้ยาเกินขนาด เป็นต้น อาจทำให้อยู่ในลักษณะของการควบคุมได้ (*State v. Ross*, ๑๙๖๔)^๕

^๑ Ibid.

^๒ Ibid., p. ๒๕๔.

^๓ Ibid., p. ๒๕๔.

^๔ Ibid., p. ๒๕๐.

^๕ Ibid., pp. ๒๕๓-๒๕๔.

๑.๑.๒ การปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย

โดยทั่วไป เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดการควบคุมตามความมุ่งหมายของ Miranda Rules เช่น

- เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายได้พูดว่า ท่านถูกจับกุมแล้ว หรือเข้าไปในรถตำรวจ หรือท่านจงมากับเรา สิ่งเหล่านี้เป็นการแสดงการควบคุม แต่เพียงการชักตามจากเจ้าพนักงานตามปกติในเรื่องทั่วไปไม่แสดงว่าเป็นการควบคุม
- การห้ามปรามอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายตามปกติไม่เป็นการควบคุม แต่การใส่กุญแจมือเป็นการควบคุม
- เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายต้องไปยังผู้ต้องสงสัยเป็นการควบคุม (People v. Shivers, ๑๙๖๗) เว้นแต่ผู้ต้องสงสัยได้ต่อสู้ยอมไม่เป็นการควบคุม หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานมิได้จ้องปืนไปยังผู้ต้องสงสัยไม่ถือว่าเป็นการควบคุม (Yates v. United States, ๑๙๖๗)
- เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายตั้งใจจะจับกุมเขาและจะไม่ยอมอนุญาตให้เขาจากไปก่อนหน้าเขา ย่อมเป็นการควบคุม เว้นแต่เจ้าพนักงานนั้นบอกผู้ต้องสงสัยว่าเขาไม่ได้ถูกจับกุมและมีอิสระที่จะจากไปเวลาใดก็ได้ ย่อมไม่เป็นการควบคุม
- ถ้าผู้ต้องสงสัยเรียกตำรวจหรือมาหาตำรวจและให้การกับตำรวจโดยสมัครใจยอมไม่เป็นการควบคุม เช่น จำเลยเข้ามาในรถตำรวจโดยสมัครใจ และพูดว่าเขาเพิ่งจะยิงผู้ที่ยยายามปล้นเขา ศาลถือว่า คำถามของตำรวจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรถตำรวจ ไม่เป็นการควบคุมตาม Miranda Rules (People v. Lee ๑๙๗๐)
- ผู้ต้องสงสัยไม่รู้ว่าคนที่กำลังพูดด้วยเป็นเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ไม่สามารถที่จะถือได้ว่าเขาเชื่ออย่างมีเหตุผลว่าเขาอยู่ภายใต้การควบคุมได้ (Haff v. United States, ๑๙๖๖ ; People v. Ward, ๑๙๖๘)

- ผู้ต้องสงสัยได้ให้คำรับสารภาพต่อบุคคลอื่น ๆ ที่มิใช่
เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย ย่อมไม่อยู่ในการควบคุม เป็นต้น

๑.๑.๓ บุคคลที่อยู่ต่อหน้าผู้ต้องสงสัย โดยทั่วไปแล้วเมื่อผู้ต้อง
สงสัยถูกซักถามในขณะที่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอกยอมเป็นการควบคุมตาม Miranda
Rules แล้ว เช่น เมื่อผู้ต้องสงสัยอยู่ต่อหน้าเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายหรือสถานที่
นี้เมื่อแต่ตำรวจ (State v. Ross, ๑๙๖๘; Orozco v. Texas, ๑๙๖๘;
Commonwealth v. Sites, ๑๙๖๗) แต่การอยู่ต่อหน้าครอบครัวของเขา เพื่อน หรือ
บุคคลที่นำเชือกติด ระหว่างการซักถาม ย่อมไม่เป็นการควบคุม (People v.
Butterfield, ๑๙๖๘)

๑.๑.๔ เวลาที่ถูกซักถาม โดยทั่วไป ถ้าการซักถามกระทำใน
เวลาทำการตามปกติแล้ว ย่อมไม่อยู่ในลักษณะของการควบคุม แต่หากนอกชั่วโมงการ
ทำงานตามปกติแล้ว เช่น เวลา ๐๔.๐๐ น. เป็นต้น อาจถูกกำหนดว่าเป็นการควบคุมได้
(Orozco v. Texas, ๑๙๖๘)

๑.๑.๕ พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอื่น ๆ เช่น

- ผู้ต้องสงสัยอยู่ในระหว่างการพักการลงโทษซึ่งไม่อยู่ในที่
ควบคุมเมื่อเขามาที่สถานีตำรวจด้วยความสมัครใจ ไม่อยู่ในลักษณะที่ถูกจับกุมและได้รับ
อนุญาตให้กลับไปเพื่อซักถามเสร็จ มิถือว่าเป็นการควบคุม (Oregon v. Mathiason,
๑๙๗๗)

- ผู้ต้องสงสัยถูกปล่อยตัวไป ๑ สัปดาห์ก่อนที่จะให้การปรักปรำ
ตนเอง และก่อนให้การปรักปรำตนเองได้ถูกแนะนำว่าไม่จำเป็นต้องพูดถึงใด ถือว่าในการให้
การไม่อยู่ในการควบคุม (United States v. Jackson, ๑๙๖๐)

- ในระหว่างหยุดพักการซักถามก่อนมีการจับกุม มิถือว่าเป็น
อยู่ในการควบคุม (United States v. Collom, ๑๙๗๕ ; United States
v. Stout, ๑๙๗๕)

- ผู้ต้องสงสัยถูกแยกออกจากเพื่อนที่มาด้วย และถูกนำตัวลงไปในเรื่องลาดตระเวนพร้อมด้วยเจ้าพนักงานในเครื่องแบบ ถือว่าอยู่ในการควบคุมแล้ว (United States v. Blum, ๑๙๘๐)

- ผู้ต้องสงสัยสมัครใจไปพบตัวแทนของ F.B.I. ในห้องทำงานของเขา และไม่ถูกขอร้องว่าเขาจะถูกจับกุมหรือไม่ให้กลับไป ย่อมไม่เป็นการควบคุม (United States v. Harris, ๑๙๗๕)

- ผู้ต้องสงสัยมีเสรีภาพที่ไปไหนมาไหนในระหว่างการซักถามของ F.B.I. ถือว่าไม่อยู่ในการควบคุม (United States v. Kampiles, ๑๙๗๕)

๑.๒ แนวความคิดของประเทศไทย

โดยทั่วไปแล้ว ประเทศไทยมิได้กำหนดว่าการควบคุมจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดความสมัครใจของคำรับสารภาพแต่ประการใด กล่าวคือ ไม่ว่าจะมีการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือไม่ พนักงานสอบสวนก็ปฏิบัติต่อผู้ต้องหาเหมือนกัน โดยในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญแก่เรื่องอำนาจการสอบสวนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้ คำรับสารภาพของผู้ต้องหาไม่ว่าจะถูกควบคุมตัวหรือไม่ หากพิจารณาถึงปัจจัยทางด้านการควบคุมแล้วย่อมไม่ผิดแตกต่างกันแต่ประการใด

มีข้อน่าสังเกตว่า ในประเทศไทยการควบคุมมิใช่ปัจจัยอันจะเป็นเหตุทำให้คำรับสารภาพรับฟังไม่ได้โดยตรง ซึ่งแตกต่างกับกฎหมาย Anglo - American มาก กล่าวคือ แม้ว่าการควบคุมจะกระทำโดยชอบหรือไม่ก็ตามก็มีเหตุที่จะทำให้คำรับสารภาพเสียไปโดยตรง ซึ่งเห็นว่าตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยยังตีความไปในทางคุ้มครองป้องกันเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ถ้าหากเกิดกรณีที่เจ้าพนักงานได้ทำการควบคุมผู้ต้องหาโดยมิชอบเพื่อให้รับสารภาพแล้ว เห็นว่า การตีความว่า การควบคุมนั้นควรเป็นเหตุอย่างหนึ่งที่จะทำให้คำรับสารภาพเสียไป กล่าวคือ หากพนักงานสอบสวนทำการควบคุมโดยมิชอบ หรือเกิน

ขอเขตอำนาจตามกฎหมายเพื่อให้ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพแล้ว คำรับสารภาพนั้นก็
ไม่ควรรับฟังเป็นพยานหลักฐาน โดยถือว่าเป็นคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ อันเนื่องมาทำให้
รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้โดยไม่ต้องพิจารณาว่าขอเท็จจริงตามคำรับสารภาพว่า
ถูกต้องตามความจริงหรือไม่เพราะว่าเป็นคนละเรื่องและคนละชั้นตอนกัน

ในส่วนนี้เห็นว่าไม่ควรจะต้องแก้ไขใด ๆ เพราะว่าการประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ครอบคลุมอยู่แล้ว

๒. พฤติการณ์ทางการสอบสวน

๒.๑ แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาการสอบสวนในคดีอาญาเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยการ
สอบสวนจะเริ่มเมื่อใดนั้น ย่อมต้องถือเอาตามความเข้าใจของผู้ต่งสงสัยว่าเขาเข้าใจ
อย่างมีเหตุผลหรือไม่ว่า เขากำลังถูกสอบสวน มิได้ถือเอาตามความประสงค์ของ
เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Rhode Island v. Innis, ๑๙๕๐) การสอบสวน
โดยการใช้กำลัง หรือการทารุณโหดร้ายต่าง ๆ การควบคุมโดยมิชอบ และการปฏิเสธ
สิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจ หรือที่ปรากฏ
ในรายงานของ National commission on Law Observance and
Enforcement's ในปี ๑๙๓๑ และคำอธิบายของ Major Richard Sylvester
of Washington ประธานของ The International Association of
Chiefs of Police ในปี ๑๙๑๐ โดยเรียกวิธีการสอบสวนดังกล่าวว่า "third
degree" ซึ่งทำให้ไม่สามารถรับฟังคำรับสารภาพที่ได้มาโดยการสอบสวนดังกล่าวเป็น
พยานหลักฐานได้ ทั้งนี้ มีใจเพราะว่าคำรับสารภาพนั้นจะไม่เป็นความจริง แต่เพราะเป็น
คำรับสารภาพที่ได้มาโดยวิธีการอันไม่น่าไว้วางใจ (Brown v. Mississippi, ๑๙๓๖; Chambers v. Florida, ๑๙๔๐)

^๑ Kamisari and Israel, Modern Criminal Procedure
Basic Criminal Procedure, pp. ๑๓๖-๑๔๖.

^๒ Joel W. Townsend, "Admissibility of Confession",
The Journal of Criminal Law and Criminology
๓๓ (January - February ๑๙๔๓): ๔๔๓-๔๔๕.

ตั้งแต่ปี ๑๙๖๖ เป็นต้นมา ศาลได้เริ่มให้ความสำคัญกับการสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งคำรับสารภาพอย่างแท้จริง โดยศาลได้กำหนด Miranda Rules เป็นหลักในการปฏิบัติว่า ผู้ต้องสงสัยจะต้องได้รับการเตือนถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญก่อนการสอบสวน ในระหว่างการควบคุม มิฉะนั้น คำรับสารภาพที่ได้รับมาจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ และได้กำหนดว่า การสอบสวนในระหว่างการควบคุม (custodial interrogation) หมายถึง คำถามที่เริ่มโดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายภายหลังจากที่ผู้ต้องสงสัยได้ถูกนำมาควบคุมหรือถูกกักเสรีภาพจากการกระทำใด ๆ ในวิถีทางที่สำคัญ (Miranda v. Arizona, ๑๙๖๖) การที่ผู้ต้องมีการกำหนดให้ต้องแจ้งผู้ต้องสงสัยถึงสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญ เพราะศาลถือว่าการสอบสวนเป็นการบังคับโดยธรรมชาติ (inherently coercive)

คำรับสารภาพที่ได้จากการสอบสวนในระหว่างการควบคุมใน Scotland ศาลได้กำหนดให้ไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ใน German ศาลก็ได้ให้ความสำคัญแก่คำรับสารภาพมากนัก โดยถือว่า คำรับสารภาพเป็นเพียงปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะสนับสนุนคำพิพากษาเท่านั้น ในมาเลเซีย ในปี ๑๙๖๐ ถือว่า คำรับสารภาพที่ให้ต่อตำรวจในระหว่างการสอบสวนของตำรวจ ไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในศาลได้

การปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายตาม Miranda Rules นั้น ถูกจำกัดให้ปฏิบัติเฉพาะการสอบสวนในระหว่างการควบคุมที่กระทำโดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายเท่านั้น ถ้าการสอบสวนกระทำโดยประชาชน (private citizens) ก็ย่อมไม่อยู่ในบังคับของ Miranda Rules (Yates v. United States, ๑๙๕๗) เว้นแต่ประชาชนผู้สอบสวนนั้นจะเป็นตัวแทนหรือกระทำในนามของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Commonwealth v. Bordner, ๑๙๖๘)^๒

การสอบสวนในระหว่างการควบคุมตามความมุ่งหมายของ Miranda Rules หมายถึง การสอบสวนที่เริ่มโดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายได้เริ่มถามผู้ต้องสงสัยเกี่ยวกับ

^๑ Coutts, The Accused A. Comparative Study, pp. ๕-๖, ๔๗, ๑๕๗.

^๒ Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement officer, p. ๒๕๘.

เรื่องราวตามที่เขาค้องการว่ากระทำผิด เพื่อทราบเรื่องราวความเป็นมาไม่ว่าจะนำไปสู่การรับสารภาพหรือคำปฏิเสธก็ตาม (State v. Travis, ๑๙๖๔) แต่ทำให้การของผู้ต้องสงสัยที่ให้แก่เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีใช้เพื่อความมุ่งหมายดังกล่าว แม้จะได้มาขณะอยู่ในการควบคุมก็ตาม ย่อมไม่อยู่ในบังคับของ Miranda Rules เช่น

- คำถามที่เป็นการถามตามปกติทั่วไป (routine questions) เช่น การถามชื่อ อายุ ที่อยู่ สถานภาพการสมรส เป็นต้น ไม่เป็นลักษณะของการสอบสวน (Tochey v. United States, ๑๙๖๔)

- คำถามที่เกิดขึ้นโดยทันทีทันใด (spontaneous questions) หรือคำถามในภาวะฉุกเฉิน(emergency questions) หนีปกติแล้ว ไม่ถือว่าเป็นการสอบสวน (People v. Morse, ๑๙๖๕; Ballew v. State, ๑๙๖๕)

- คำถามที่เกิดขึ้นภายหลังที่ผู้ต้องหาได้เผชิญหน้ากับพยานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา ถือว่า ไม่เป็นผลมาจากการสอบสวน เพราะผู้ต้องสงสัยมีสิทธิที่จะเผชิญหน้าพยานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขาตามรัฐธรรมนูญ (People v. Doss, ๑๙๗๐ ; State v. Burnett, ๑๙๖๔)

- การที่เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ได้พูดหรือถามโดยทั่วไปที่ไม่เป็นคำถามเพื่อจะลวงเอาคำให้การปรา้งจากผู้ต้องสงสัย แต่ผู้ต้องสงสัยกลับให้ตอบคำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองออกมา ย่อมถือว่าเป็นผลมาจากการสอบสวน (United States v. Pellegrini, ๑๙๗๐)

ตาม Miranda Rules ซึ่งศาลได้ให้ความสำคัญแก่การสอบสวน และมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติของตำรวจ กล่าวคือ ก่อนการสอบสวนผู้ต้องสงสัย เจ้าพนักงานจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

^๑ Ibid., ๒๕๗-๒๕๘.

^๒ Aubry, Caputo and Gallati, Criminal Interrogation, pp. ๑๓๕-๑๔๐ .; Gardner and Manian, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๒๕.

เจ้าพนักงานทนายของสงสัย

- เจ้าพนักงานต้องแสดงความจริงก่อนและแสดงคนเป็น
- อธิบายข้อกล่าวหาหรือลักษณะของความผิดให้แก่ผู้ต้องสงสัย

ทราบ

- แจ้งให้ผู้ต้องสงสัยทราบว่า เจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวน จะทำการถามคำถามที่เกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา
- แนะนำผู้ต้องสงสัยถึงสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งปรากฏ รายละเอียดตาม Miranda Rules หรือ Miranda Warning
- ภายหลังจากให้คำเตือนตาม Miranda Rules แล้ว เจ้าพนักงานต้องถามผู้ต้องสงสัยว่า เข้าใจสิทธิทั้งหมดหรือไม่และต้องการสละสิทธิที่จะไม่ให้การหรือสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายหรือไม่ พร้อมกับบันทึกคำเตือนและคำตอบของผู้ต้องสงสัยไว้ในคำให้การ

นอกจากนี้การสอบสวนโดยการใช้กลอุบาย (trickery) หรือการหลอกลวง (deceit) ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยปริยายก็ตาม อาจนำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ เพราะการสอบสวนดังกล่าวของตำรวจเป็นการทำให้ผู้ต้องสงสัยขาดความระมัดระวังว่า กำลังถูกสอบสวน การใช้เทคนิคของการสอบสวนดังกล่าวจึงถูกห้ามในตัวเอง (Massiah v. United States, ๑๙๖๔ ; Escobedo v. Illinois, ๑๙๖๘) การใช้เทคนิคการสอบสวนที่นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้เช่น

๑. การใช้เทคนิคโดยการบิดเบือนการให้คำเตือนตาม Miranda Rules เช่น

- ผู้ต้องสงสัยผู้เริ่มสละสิทธิของเขาถูกบอกว่า คำรับสารภาพที่เขาให้ต่อเจ้าพนักงานจะเป็นประโยชน์ต่อเขาในการบรรเทาโทษ
- ตำรวจบอกผู้ต้องสงสัยว่า คำรับสารภาพของผู้รวมกระทำผิดกับเขาจะถูกใช้ขึ้นเขาถ้ากล่าวซ้ำต่อหน้าเขา (State v. Braun, ๑๙๗๓)

๒. การใช้เทคนิคโดยการบิดเบือนในเนื้อหาที่สำคัญของการสอบสวน เช่น เจ้าพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้ต้องสงสัยในคดีฆาตกรรมว่า ผู้เสียหายยังคงมีชีวิตอยู่ อันเป็นเหตุให้ได้รับคำรับสารภาพ ทั้ง ๆ ที่ผู้เสียหายไต่กายแล้ว (People v. Groleau, ๑๙๗๖; State v. Cooper, ๑๙๗๕)

๓. การใช้เทคนิคโดยการแกล้งทำเป็นมิตรซึ่งไม่ถูกต้อง โดย เจ้าพนักงานสอบสวนแกล้งทำตัวเป็นมิตรกับผู้ต้องหา ในขณะที่ผู้ต้องสงสัยมิได้คาดหมายว่าเจ้าพนักงานจะมาลวงเอาคำให้การปรีกร่าจากเขา ซึ่งอาจจะกระทำได้โดย เจ้าพนักงานแกล้งทำตัวเป็นเพื่อน หรือให้คำปรึกษากับเขา เทคนิคนี้ใกล้เคียงกับการหลอกลวง (deception) มาก เช่น

- เจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวนทำตัวใหญ่โตสงสัยซึ่งมีอายุเพียง ๑๘ ปี มีความรู้สึกว้าคล้ายกับพ่อของเขา เขาจึงให้คำรับสารภาพ (State v. Reilly, ๑๙๗๔)

- เจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวนแกล้งทำเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางศาสนาโดยการพูดกับผู้ต้องสงสัยและให้คำแนะนำต่อเขาถึงคุณค่าของคำรับสารภาพ (State v. Biron, ๑๙๖๓; State v. Miller, ๑๙๗๘)

- คำรับสารภาพถูกกระตุ้นโดยเจ้าพนักงานซึ่งเคยเป็นเพื่อนกันมาแต่เด็ก ๆ รับฟังไม่ได้ (Spano v. New York, ๑๙๕๙)

- เจ้าพนักงานบอกจำเลยว่า ฆาตกรไม่ใช่ผู้สมควรถูกลงโทษ แต่เป็นบุคคลที่ต้องการรักษา และว่าเขาจะให้ช่วยเหลือจำเลยจะพูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (State v. Miller, ๑๙๗๘)

- พ่อของจำเลยซึ่งเป็นตำรวจชั้นประทวนได้แนะนำให้จำเลยรับสารภาพต่อ Sheriff ระหว่างการสอบสวนในคดีฆาตกรรม (State v. Thompson, ๑๙๗๕)

๔. การใช้เทคนิคโดยการใช้ถลอบายที่อยู่ใต้อันตะกอบของการบังคับ (thrests) หรือการให้สัญญา (promiss) เช่น

- รับสารภาพเพื่อแลกเปลี่ยนกับความกรุณาจากเจ้าพนักงาน เช่น ปล่อยให้ลอยพ่วงจากคุก เป็นต้น (Stein v. New York, ๑๙๕๓)

- เขาจะไม่ได้พบภริยาของเขา นอกจากเขาจะยอมรับสารภาพ เป็นต้น (Haynes v. Washington, ๑๙๖๓)

๕. การใช้เทคนิคโดยการใช้อั้วรี "Mutt" และ "Jeff" ซึ่งถือว่าเป็นการใช้อุบายทางจิตวิทยา (psychological plays) อย่างหนึ่ง กล่าวคือ Jeff เป็นผู้สอบสวนที่คอยความเห็นอกเห็นใจในเวลาสอบสวน แต่ Mutt เป็นผู้สอบสวนที่มักคำทักผู้ถูกสอบสวนเสมอ โดยจะเริ่มให้ Jeff เป็นผู้ทำการสอบสวนก่อน และ Mutt สอบสวนต่อแล้วให้ Jeff กลับมาสอบสวนอีกสลับกัน เพื่อหวังให้ผู้ถูกสอบสวนยอมรับสารภาพ และเทคนิคนี้ต่อมาถูกขยายออกไปถึงเจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวนคนเดียวแต่แสดงบทบาทสองอย่างดังกับการแสดงบทบาทของ Mutt และ Jeff อีกด้วย

๒.๒ แนวความคิดของประเทศไทย

คำรับสารภาพในชั้นสอบสวนในประเทศไทย ศาลได้กำหนดให้มีความสำคัญในการรับฟังน้อยมาก กล่าวคือ จะรับฟังได้จะต้องมีพยานประกอบ^๒ เพื่อให้ฟังได้ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องจริง ถ้าไม่มีพยานหลักฐานแสดงได้ว่าผู้ต้องหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหาจริงแล้ว แม้มีคำรับสารภาพก็ลงโทษไม่ได้ และพยานประกอบนั้นต้องมีใช้เพียงแต่เฉพาะพนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบสวนนั้นเท่านั้น^๓ ดังนั้น แม้ผู้ต้องหารับสารภาพ พนักงานสอบสวนก็ต้องทำการสอบสวนต่อไปเสียก่อนหนึ่งไม่มีคำรับสารภาพ และพนักงานสอบสวนจะใหญ่ของหาสาบานหรือปฏิญาณก่อนให้การไม่ได้^๔ นอกจากนี้ พยานประกอบ

^๒ Bates, The Journal of Criminal Law and Criminology, p. ๘๖๗.

^๒ ฎีกาที่ ๒๕๖/๒๕๒๓, ๑๑๓๖/๒๕๓๘, ๑๕๑/๒๕๔๓, ๕๐๑/๒๕๔๖.

^๓ ฎีกาที่ ๕๘๐/๒๕๕๖.

^๔ ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๘ บทที่ ๕ ข้อ ๒๘๗, ๒๘๘.

คำรับสารภาพนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นประจักษ์พยาน^๑ แต่อย่างไรก็ตามคำรับสารภาพของ
จำเลยโดยสมัครใจหรือโดยฉันทาในชั้นสอบสวน แม้จะปฏิเสธชั้นศาลก็รับฟังได้^๒ แต่จะ
ต้องมีพยานประกอบดังกล่าวข้างต้น หากกล่าวถึงแต่คำรับสารภาพในชั้นสอบสวนเพียงอย่าง-
เดียวแล้ว ยอมรับฟังลงโทษจำเลยไม่ได้^๓

นอกจากนี้ คำรับสารภาพของจำเลยชั้นสอบสวนที่ให้การชัดทอดถึงบุคคลอื่นที่ร่วม
กระทำผิด ไม่ว่าจำเลยนั้นจะถูกฟ้องหรือไม่ก็ตาม ยอมรับฟังยืนยันเฉพาะจำเลยนั้นเท่านั้น จะ-
รับฟังเพื่อยืนยันบุคคลอื่นที่ถูกรับผิดความผิดได้^๔

มีข้อน่าสังเกตว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย เรื่อง
อำนาจในการสอบสวนมิใช่เป็นเหตุที่จะทำให้คำรับสารภาพต้องเสียไป แต่หากปรากฏว่า
การสอบสวนกระทำโดยมิชอบแล้ว คดีนั้นเป็นอันต้องเสียไปทั้งคดี มิใช่ทำให้คำรับสารภาพ
เสียไปเท่านั้น จึงต่างกับในสหรัฐอเมริกาอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ เห็นว่า บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาของไทยในเรื่องนี้มีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะว่าการรับฟังคำรับสารภาพ
ควรอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ แต่ก่อนที่จะพิจารณาคำรับสารภาพจะกระทำด้วย
ความสมัครใจหรือไม่ ก็จะต้องอยู่ภายใต้การพิจารณาว่า การสอบสวนชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
เสียก่อน ซึ่งถ้าหากปรากฏว่าการสอบสวนได้กระทำโดยไม่มีอำนาจแล้ว คดีนั้นก็ต้อง
เสียไปทั้งหมด โดยมีข้อพิจารณาถึงปัญหาที่ว่าคำรับสารภาพกระทำด้วยความสมัครใจหรือไม่

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ฎีกาที่ ๔๐๑/๒๕๒๖.
^๒ฎีกาที่ ๘๘๗/๒๕๔๐.
^๓ฎีกาที่ ๗๑๔/๒๕๔๒, ๑๕๘๘/๒๕๔๖.
^๔ฎีกาที่ ๕๕๐/๒๕๔๖, ๗๕๘/๒๕๔๗.

๓. พฤติการณ์ทางด้านการเฝ้าใหม่ต่อหาทราบถึงสิทธิของ เขาตามกฎหมาย

๓.๑ แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี ๑๙๖๖ ศาลสูงได้วางหลักว่า การสอบสวนในระหว่างการควบคุมเป็นการบังคับโดยธรรมชาติ และเมื่อบุคคลถูกสอบสวนในระหว่างการควบคุมหรือในระหว่างถูกตัดเสรีภาพจากการกระทำในวิถีทางที่สำคัญ ก่อนมีการสอบสวนบุคคลนั้นจะต้องถูกเตือนให้ทราบถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการป้องกันความเอกลิขสิทธิ์ที่จะไม่ให้เกิดการปรักปรำตนเองตาม Fifth Amendment มิฉะนั้นแล้ว คำรับสารภาพที่ได้รับมาโดยไม่มีการเตือนยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ คำเตือนนี้เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า Miranda Rules หรือ Miranda Warning ซึ่งจะมีผลอยู่ตลอดเวลาของการสอบสวนในระหว่างการควบคุมดังนี้^๑

- เขามีสิทธิที่จะไม่ให้การ
- ถ้าเขาสละสิทธิที่จะไม่ให้การ ถ้อยคำของเขาอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นเขาในศาลได้
- เขามีสิทธิที่จะปรึกษากับทนาย และมีทนายมาอยู่ด้วยในระหว่างการสอบสวน

- ถ้าเขาไม่สามารถว่าจ้างทนายได้ เขาจะได้รับทนายโดยการแต่งตั้งให้โดยไม่มีต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ถ้าเขาต้องการ

การให้คำเตือนจะต้องให้โดยชัดแจ้งไม่เคยล้อมคลุมด้วยถ้อยคำที่สามารถทำให้ผู้ต้องหาเข้าใจได้ ซึ่งอาจกระทำโดยลายลักษณ์อักษรหรือด้วยคำพูดก็ได้ เช่น การแจ้งให้

^๑ Aubry, Caputo and Gallati, Criminal Interrogation, pp. ๑๓๕- ๑๔๐. ; R. Gene Wright and John A. Marlo, The Police Officer and Criminal Justice (McGraw - Hill Book Company, ๑๙๗๐), p. ๑๔๕. ; Swanson, Chamelin and Terito, Criminal Investigation, pp. ๑๔๖ - ๑๔๗.

ผู้ต้องหาทราบว่าเขามีสิทธิที่จะไม่ให้การ แต่แทนที่เจ้าพนักงานจะแจ้งให้ทราบโดยตรง กลับเลือกใช้คำว่า ท่านไม่ต้องการจะพูดใช่ไหม ถือว่าเป็นการแจ้งที่เคลือบคลุม ไม่ใช่ ความมุ่งหมายของ Miranda Rules (United States v. Mullins, ๑๙๖๖) เป็นต้น ในการสอบสวนซึ่งมีการเตือนโดยถูกต้องครั้งหนึ่งแล้ว แต่มีการหยุดพัก ระยะเวลาของการหยุดพักและพฤติการณ์แวดล้อมของแต่ละคดี อาจเป็นสิ่งที่จะต้องมีการเตือนอีกครั้งหนึ่งได้ (Michigan v. Mosley; State v. Davidson, ๑๙๖๖)

ปัจจัยที่ศาลใช้พิจารณาถึงความเข้าใจถึงสิทธิของผู้ต้องหาจะพิจารณาจาก อายุ สติปัญญา กิริยาท่าทางของผู้ต้องหาในขณะที่ถูกสอบสวน ตลอดจนการแสดงความเข้าใจอย่างชัดเจน ในสิทธิของผู้ต้องหา (Anderson v. State, ๑๙๖๖) แต่อย่างไรก็ตามการเตือน มิใช่เครื่องแสดงความสมัครใจเสมอไป

จากหลักกาม Miranda Rules ศาลได้ให้ความสำคัญแก่สิทธิของผู้ต้องหา ๒ ประการ คือ สิทธิที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเอง และสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจาก ทนายอันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

สิทธิที่จะไม่ให้การ (the right to remain silent) สิทธินี้ เมื่อบุคคลอยู่ในที่ความคุมหรือถูกคัดเสรีภาพจากการกระทำในวิธีทางที่สำคัญเพื่อการสอบสวน บุคคลนั้นจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบโดยชัดเจนถึงสิทธิดังกล่าว อันเป็นการแนะนำถึง เอกสิทธิที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเองตาม Fifth Amendment ทั้งนี้ เพื่อลด ความกดดันจากการสอบสวนของตำรวจ และนอกจากนี้บุคคลนั้นยังต้องได้รับการแจ้งให้ทราบ โดยชัดเจนอีกว่าหากเขาสละสิทธิที่จะไม่ให้การแล้ว คำพูดใด ๆ ของเขาสามารถนำมา อ้างเป็นพยานหลักฐานในศาลได้เพื่อให้บุคคลระมัดระวังว่าเขากำลังเผชิญหน้ากับกระบวนการ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขาและหากจะรับสารภาพก็จะได้กระทำโดยความสมัครใจอย่างแท้จริง^๖

^๖ Walsh, Criminal and Civil Investigation Handbook, pp. ๔๒ - ๔๓.

^๗ Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement officer, p. ๒๕๕.

^๘ Jones, The Law of Criminal Procedure, pp. ๒๐๓-๒๐๔.

สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย(the right to counsel) สิทธินี้จะต้องแจ้งให้บุคคลผู้ถูกควบคุมหรือถูกยึดเสรีภาพจากการกระทำในวิธีทางที่สำคัญเพื่อการสอบสวนทราบถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเขามีสิทธิจะปรึกษากับทนาย และมีทนายมาอยู่รวมด้วยในระหว่างการสอบสวน การช่วยเหลือจากทนายเป็นการสนับสนุนการป้องกันของ Fifth Amendment ที่สำคัญ เพราะการช่วยเหลือจากทนายสามารถบรรเทาอันตรายจากความไม่แน่ใจหรือความไม่ไว้วางใจจากการสอบสวนได้ และเป็น การรับรองว่าคำพูดของผู้ถูกสอบสวนได้กระทำโดยสมัครใจ นอกจากนี้หากเขาชัดเจนไม่ สามารถวางใจทนายได้ เขาก็จะได้รับการแจ้งให้ทราบว่า ถ้าเขาต้องการทนายเขาจะ ได้รับการแต่งตั้งให้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายประการใด

คำรับสารภาพที่ได้รับมาโดยมิได้เตือนให้ทราบถึงสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย คำรับสารภาพนั้นจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เช่น

- คำรับสารภาพจากบุคคลผู้ต้องหาโดยไม่มีคำแนะนำถึงสิทธิที่จะมีทนาย ถือว่า คำรับสารภาพนั้นได้มาโดยไม่สมัครใจ และรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (Carignan v. United States, ๑๙๕๑)

- การสอบสวนโดยละเมิด Miranda Rules. รับฟังไม่ได้ (Brewer v. Williams, ๑๙๗๗)

- สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายเป็นการรับรองโดย Sixth Amendment และ Fourteenth Amendment อย่างน้อยที่สุดบุคคลผู้ถูกสงสัยจะได้รับการช่วยเหลือจากทนายทันทีหรือภายหลังจากนั้นก่อนการสอบสวน คำให้การปริศนาร่างตนเอง โดยไม่มีทนายรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (Massiah v. United States, ๑๙๖๔; Escobedo v. Illinois, ๑๙๖๘; Kirby v. Illinois, ๑๙๖๗; United States v. Mandujano, ๑๙๗๖)

^๑ O'Hara, Fundamentals of Criminal Investigation, pp. ๑๐๗-๑๐๘ .; Rogge, The Right of the Accused, pp. ๗๓-๗๖ .; Saltzburg, The Georgetown Law Journal, pp. ๒๔๔-๒๕๕.

- สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายถูกนำมาใช้ในชั้นอุทธรณ์ด้วย (Griffin v. Illinois, ๑๙๕๖ ; Douglas v. California, ๑๙๖๓)

- ในปี ๑๙๖๓ ศาลกำหนดสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย มีเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ (felony) เท่านั้น (Gideon v. Wainwright, ๑๙๖๓) จนกระทั่งในปี ๑๙๗๒ ศาลจึงได้กำหนดรวมถึงคดีความผิดเล็กน้อย (misdemeanors) ด้วย

- สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายจะถูกเริ่มขึ้นเมื่อปรากฏ กระบวนการที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา (Kirby v. Illinois, ๑๙๗๒)

- การสนทนาระหว่างผู้สอบสวนกับผู้ต้องหาอันเป็นเหตุให้ได้มาซึ่ง คำให้การปรากฏตนเองแล้ว ย่อมเป็นการกระทำโดยมิชอบถ้าไม่มีทนายมาอยู่ด้วย (Brewer v. Williams, ๑๙๗๗)

- โดยทั่วไปการที่ยุ้สอบสวนปฏิเสธสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย ย่อมนำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่ บางกรณี เช่น การสอบสวนจะมีได้กระทำให้เพื่อให้ได้มาซึ่งคำให้การปรากฏตนเอง หรือพยานหลักฐานอื่นอันเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้ต้องหา (United States v. Glover, ๑๙๗๙) หรือผู้ต้องหาได้รับการแต่งตั้งทนายแล้วในความผิดของกฎหมายของ State แต่ตัวแทนของ F.B.I. มาสอบสวนในความผิดของ federal ย่อมกระทำได้ (United States v. Woods, ๑๙๘๐)

นอกจากนี้เมื่อบุคคลถูกควบคุมหรือถูกยึดเสรีภาพจากการกระทำใด ๆ ใน วิธีทางที่สำคัญเพื่อการสอบสวน ได้แสดงว่าต้องการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือใช้สิทธิ เรียกร้อง การได้รับการช่วยเหลือจากทนาย เจ้าพนักงานผู้สอบสวนจะต้องหยุดการสอบสวนทันทีจนกว่า บุคคลนั้นจะยอมให้การโดยสมัครใจหรือทนายได้มาปรากฏต่อหน้าบุคคลนั้น หรือ มีการสละสิทธิ ดังกล่าวโดยสมัครใจ (Michigan v. Mosley, ๑๙๗๕ ; Kennedy v. Fairman, ๑๙๘๐ ; Blasingame v. Estelle, ๑๙๗๕ ; Thompson v. Wainwright, ๑๙๗๕ ; Nash v. Estells, ๑๙๗๕ ; Fare v. Michael,

๑๙๖๕ ; White v. Finkbeiner, ๑๙๖๕)^๑

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานภายใต้บังคับของ Miranda Rules นั้น คงกำหนดคุ้มครองเอกลิทธิของบุคคลที่จะไม่ให้การปรากฏตนเองตาม Fifth Amendment ในกรณีที่บุคคลเริ่มถูกควบคุมหรือถูกคัดเสรีภาพจากการกระทำในวิธีทางที่สำคัญ เพื่อทำการสอบสวนตามความผิดที่ถูกกล่าวหาเท่านั้น หากไม่มีการควบคุมหรือการคัดเสรีภาพจากการกระทำใด ๆ ในวิธีทางที่สำคัญแล้ว การสอบสวนก็ย่อมไม่อยู่ในบังคับของ Miranda Rules เจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวนไม่จำเป็นต้องให้คำเตือนตาม Miranda Warning แต่ประการใด เช่น

- คำรับสารภาพที่ได้รับจากจำเลยที่สมัครใจมาที่สถานีตำรวจ (Lung v. State, ๑๙๖๖)
- จำเลยพูดออกมายอมรับสารภาพในขณะที่ตำรวจเดินเข้าไปใกล้ตัวจำเลย (Commonwealth v. Boyd, ๑๙๖๖)

แต่อย่างไรก็ตาม Miranda Rules ก็มีข้อจำกัดในการใช้หลายประการ เช่น

- คำรับสารภาพที่ได้รับมาโดยละเมิด Miranda Rules แม้ว่าจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ แต่สามารถนำมาแสดงต่อศาลเพื่อทำลายน้ำหนักของพยานของจำเลยในศาลได้ โดย Warren B. Burger กล่าวว่า Miranda Rules มิได้กำหนดห้ามการนำคำรับสารภาพที่ไม่ขอมาแสดงต่อศาลเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของจำเลย (Harris v. New York, ๑๙๖๑) หลักสำคัญของ Miranda Rules คือการค้นหากการบังคับจากการสอบสวนในระหว่างการควบคุม มากกว่าที่จะก่นหาความสมัครใจ

^๑ Saltzbury, The Georgetown Law Journal, p. ๓๐๐.

^๒ Lewis, Criminal Procedure the Supreme Courts View Cases, pp. ๓๗๘-๓๘๑ .; Waddington, Criminal Evidence, pp. ๒๕๖-๒๕๗.

- Miranda Rules ไม่ถูกนำมาใช้ในความผิดเล็กน้อยหรือความผิดที่มีโทษเพียงแค่ปรับ (fine or jail) และความผิดจรรยาบรรณเล็กน้อย ๆ ทั้งหมุด (State v. Zucconi, ๑๙๖๗; State v. Pyle, ๑๙๖๙) และในกรณีดังกล่าวศาลสูงของ New Jersey ได้ให้เหตุผลกรณีที Miranda Rules ไม่ถูกนำมาใช้ต่อความผิดจรรยาบรรณ เพราะว่า รูปแบบของการสอบสวนเป็นแบบปกติง่าย ๆ ไม่ยืดเยื้อหรือมีขั้นตอนมากเหมือนการสอบสวนตามความมุ่งหมายของ Miranda Rules (State v. Macuk, ๑๙๗๐)

- คำรับสารภาพอันเกิดจากกล่าวในทันทีทันใด (spontaneous statement) ของจำเลย ไม่อยู่ในบังคับของ Miranda Rules (Bosley v. United States, ๑๙๗๐ ; United States v. Godfred, ๑๙๖๙ ; State v. Mitchell, ๑๙๗๒)

- Miranda Rules ไม่นำมาใช้กรณีการบันทึกภาพการสนทนาระหว่างผู้ร่วมกระทำผิดเมื่อจำเลยไม่ได้อยู่ในการควบคุม (United State v. Carter, ๑๙๗๕)

- แม้ว่าการรับสารภาพจะได้รับมาโดยการละเมิด Miranda Rules ก็ตาม แต่เมื่อเป็นคำกล่าวโดยสมัครใจของผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมและไม่มีการสอบสวนย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (United States v. Cornejo, ๑๙๗๕)

- Miranda Rules มิได้กำหนดว่าตำรวจต้องหยุดบุคคลผู้ซึ่งมาที่สถานีตำรวจและพูดว่า เขาต้องการรับสารภาพความผิดทางอาญา หรือบุคคลใดแจ้งให้ตำรวจทราบว่า เขาต้องการรับสารภาพ หรือพูดว่าผู้อื่นใดที่เขาต้องการจะทำ คำพูดโดยสมัครใจชนิดใด ๆ ก็ตาม ย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ไม่ขัดต่อ Fifth Amendment (United States v. Duffy, ๑๙๗๓)

- การช่วยเหลือชีวิตบุคคล (lifesaving) บุคคลที่ตกอยู่ในอันตรายนั้นถือว่าเป็นหลักที่อยู่เหนือ Miranda Rules กล่าวคือ ถ้าหากมีพยานหลักฐานแสดงว่าทำให้การของจำเลยสามารถช่วยให้เจ้าพนักงานสามารถช่วยเหลือชีวิตบุคคลที่ตกอยู่ในอันตรายได้

ทุกศาลก็ถือว่า คำให้การของจำเลยนั้นไม่อยู่ในบังคับของMiranda Rules เพราะ
 แนวว่า Miranda Rulesในเรื่องเอกสิทธิ์ที่จะไม่ให้การปรากฏตนเองจะเป็นเอกสิทธิ์
 ตามสิทธิเบื้องต้นตามรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ก็ย่อมอยู่ภายใต้สิทธิเบื้องต้นของสิทธิในการมีชีวิต
 อยู่ของบุคคล (the right of a citizen to life)

- คำรับสารภาพอันเป็นผลมาจากคำถามของตำรวจโดยไม่มีคำเตือน
 ตาม Miranda Rules รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ถ้าจำเลยมิได้อยู่ในการควบคุม
 (Oregon v. Mathiason, ๑๙๗๗)

โดยทั่วไปการควบคุมหรือการตัดเสรีภาพจากการกระทำใด ๆ ในวิธีทางที่สำคัญ
 ตามความหมายของ Miranda Rules ศาลได้ยึดหลักที่ใช้ในการพิจารณาจากปัจจัยหลาย
 อย่าง เช่น ความตั้งใจของเจ้าพนักงานที่จะจับหรือยึดหน่วงบุคคลหรือไม่ (United
 States v. Gibson, ๑๙๖๘ ; P.v.Reason, ๑๙๖๖) ระดับของการสอบสวน
 ที่กระทำต่อผู้ต้องสงสัย (Windlon v. United States, ๑๙๖๘ ; C. v.
 Jefferson, ๑๙๖๗) หรือความเชื่อของบุคคลผู้ต้องสงสัยว่า เขาอยู่ภายใต้การจับกุมหรือ
 เขาไม่มีอิสระที่จะจากไปหรือไม่ (P. v.Ceccone, ๑๙๖๘ ; S. v.Intogna, ๑๙๖๖)
 เป็นต้น

การเตือนไขว่คว้าหาทราบถึงสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญนี้ ในสหรัฐอเมริกาได้
 มีการศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการดำเนินคดีทางอาญาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะใน
 New Haven และ Washington D.C. ซึ่งเป็นผลของการศึกษาไม่แตกต่างกันมาก
 นักโดยพบว่า ไม่มีเครื่องสนับสนุนได้ว่า Miranda Warningจะทำให้คำรับสารภาพลดลง
 แต่ประการใด กล่าวคือ จำนวนผู้รับสารภาพในคดีอาญาก่อนและหลัง Miranda Rules

^๑
 Israel and LaFave, Criminal Procedure in a
Muttshall, p. ๒๒๑.

มีผลบังคับนั้นจำนวนผู้รับสารภาพไม่มีความแตกต่างกันมากนัก^๑ และ Mr. Younger กล่าวไว้ว่า จำนวนของผู้รับสารภาพจะไม่ลดลงเนื่องมาจาก Miranda Rules

นอกจากนี้ Detective Branch ได้ทำการศึกษาลักษณะที่เกิดขึ้นต่อ การดำเนินคดีทางอาญานับแต่วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๙ (June, ๒๑, ๑๙๖๖) พบว่า ก่อน Miranda Rules มีผลบังคับใช้จะปรากฏว่าในคดีอาญามีการรับสารภาพ ๕๔.๔ % ของคดีทั้งหมด ภายหลัง Miranda Rules มีผลบังคับใช้แล้วจะได้รับคำรับสารภาพเพียง ๓๑.๕ % ของคดีทั้งหมดเท่านั้น โดยเฉพาะคดีปล้นทรัพย์และคดีความผิดฐานขโมยและลักทรัพย์ ในเวลากลางคืน (robbery and burglary) ซึ่งเป็นความผิดที่มีสถิติการกระทำผิดมากที่สุด ก่อน Miranda Rules มีผลบังคับใช้จะได้รับคำรับสารภาพ ๕๘.๘ % ของคดีทั้งหมด แต่เมื่อบังคับตาม Miranda Rules แล้ว จะได้รับคำรับสารภาพเพียง ๔๐.๓ % ของคดีทั้งหมด^๓

Detective Branch ยังได้ทำการรวบรวมสถิติเกี่ยวกับผลกระทบของ Miranda Rules กับคำรับสารภาพไว้ซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้

ตาราง ๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Miranda Rules กับคำรับสารภาพ โดยจำแนกตามประเภทความผิด^๔

ประเภทความผิด	Miranda Rules	รับสารภาพ (คดี)	ไม่รับสารภาพ (คดี)	รับสารภาพ (%)
ฆาตกรรม	ก่อน	๕๑	๓๖	๕๘.๖
	หลัง	๕	๑๑	๓๑.๓

^๑ Berger, Toking the Fifth, p. ๑๓๑.

^๒ Rogge, The Right of the Accused, p. ๔๕.

^๓ Johnston, Savitz and Wolfgang, The Sociology of Punishment & Correction, p. ๑๑๕.

^๔ Ibid., p. ๑๑๖.

ประเภทความผิด	Miranda Rules	รับสารภาพ (คดี)	ไม่รับสารภาพ (คดี)	รับสารภาพ (%)
ปล้นทรัพย์	ก่อน	๑๐๘	๖๕	๖๒.๕
	หลัง	๒๒	๓๘	๓๖.๓
บุกรุกและลักทรัพย์ ในยามวิกาล	ก่อน	๑๒๓	๘๒	๕๓.๒
	หลัง	๓๐	๓๘	๔๓.๕
ลักทรัพย์	ก่อน	๕๕	๔๖	๕๔.๕
	หลัง	๓	๖	๓๓.๓
เพศ	ก่อน	๑๖	๕๓	๒๑.๘
	หลัง	๓	๑๑	๒๑.๘
รวม	ก่อน	๓๕๓	๒๘๖	๕๔.๕
	หลัง	๖๓	๑๐๕	๓๓.๕

ที่มา : Detective Branch of the Pittsburgh Police Bureau

จากตารางพบว่าเมื่อ Miranda Rules มีผลบังคับใช้แล้วจะทำให้จำนวนผู้รับสารภาพลดลงในทุกความผิด กล่าวคือ ก่อนใช้ Miranda Rules จะรับสารภาพถึงจำนวน ๕๔.๕ % ของคดีทั้งหมด แต่ภายหลังใช้ Miranda Rules จะรับสารภาพเพียง ๓๓.๕ % ของคดีทั้งหมด โดยเฉพาะในความผิดฐานบุกรุกและลักทรัพย์ในยามวิกาล ซึ่งเป็นความผิดที่มีสถิติคดีสูงสุด พบว่าก่อนใช้ Miranda Rules จะรับสารภาพ ๕๓.๒ % ของคดีทั้งหมด แต่ภายหลังใช้ Miranda Rules จะรับสารภาพเพียง ๔๓.๕ % ของคดีทั้งหมด ซึ่งแสดงว่า เมื่อผู้ต้องหาได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิตาม Miranda Rules ที่จะไม่ให้การและสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายแล้วผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพหรือให้การปรัปราคาตนเองน้อยลง

ตาราง ๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Miranda Rules กับจำนวนผู้ต้องสงสัยที่
รับสารภาพโดยจำแนกตามประเภทความผิด

ประเภทความผิด	Miranda Rules	รับสารภาพ (คน)	ไม่รับสารภาพ (คน)	รับสารภาพ (%)
ฆาตกร	ก่อน	๕๔	๓๗	๕๙.๓
	หลัง	๖	๑๓	๓๑.๖
ปล้นทรัพย์	ก่อน	๑๖๗	๑๐๖	๖๑.๒
	หลัง	๒๖	๖๔	๒๘.๙
บุกรุกและลักทรัพย์ ในยามวิกาล	ก่อน	๑๘๕	๒๑๗	๔๖.๐
	หลัง	๓๗	๖๒	๓๗.๔
ลักทรัพย์	ก่อน	๖๒	๘๑	๔๓.๕
	หลัง	๓	๗	๓๐.๐
เพศ	ก่อน	๒๐	๗๕	๒๐.๕
	หลัง	๓	๑๑	๒๑.๕
รวม	ก่อน	๔๘๕	๕๑๙	๔๘.๕
	หลัง	๗๕	๑๕๗	๓๒.๓

ที่มา : Detective Branch of the Pittsburgh Police Bureau
จากตารางพบว่าเมื่อ Miranda Rules มีผลบังคับใช้แล้วจะทำให้จำนวน
ผู้ต้องหาที่รับสารภาพลดลง กล่าวคือ ก่อนใช้ Miranda Rules มีผู้รับสารภาพเพียง
๔๘.๕ % ของจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด แต่เมื่อใช้ Miranda Rules แล้ว ผู้รับสารภาพ
มีเพียง ๓๒.๓ % ของจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมดเท่านั้น โดยเฉพาะในความผิดฐานบุกรุกและ
ลักทรัพย์ในยามวิกาล ซึ่งเป็นความผิดที่มีสถิติการกระทำผิดมากที่สุดพบว่า ก่อนใช้
Miranda Rules จะรับสารภาพ ๔๖ % ของจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด แต่เมื่อใช้
Miranda Rules แล้วปรากฏว่ามีผู้รับสารภาพเพียง ๓๗.๔ % ของจำนวนผู้ต้องหา
ทั้งหมดเท่านั้น ซึ่งแสดงว่า Miranda Rules มีอิทธิพลต่อคำรับสารภาพของผู้ต้องหา

ตาราง ๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Miranda Rules กับคำรับสารภาพที่มีความจำเป็นต่อคำพิพากษาโดยจำแนกตามประเภทความผิด^๑

ประเภทความผิด	Miranda Rules	คดีที่รับสารภาพทั้งหมด (คดี)	จำเป็นต่อคำพิพากษา	คำรับสารภาพที่จำเป็น(%)
ฆาตกรรม	ก่อน	๔๔	๑๓	๒๖.๕
	หลัง	๕	๒	๔๐.๐
ปล้นทรัพย์	ก่อน	๑๐๒	๒๔	๒๓.๕
	หลัง	๒๐	๗	๓๕.๐
บุกรุกและลักทรัพย์ในยามวิกาล	ก่อน	๑๑๗	๒๔	๒๐.๕
	หลัง	๒๗	๕	๓๓.๓
ลักทรัพย์	ก่อน	๕๐	๑๑	๒๒.๐
	หลัง	๓	๐	๐
เพศ	ก่อน	๑๔	๕	๓๕.๗
	หลัง	๓	๑	๓๓.๓
รวม	ก่อน	๓๓๒	๘๒	๒๔.๗
	หลัง	๕๔	๑๕	๓๒.๕

ที่มา : Detective Branch of the Pittsburgh Police Bureau

จากตารางพบว่า ตั้งแต่ Miranda Rules มีผลบังคับใช้ปรากฏว่าคำรับสารภาพมีความจำเป็นแก่การพิพากษาลงโทษของศาลอย่างมาก กล่าวคือ ก่อนใช้ Miranda Rules คำรับสารภาพมีความจำเป็นแก่คำพิพากษาลงโทษ ๒๔.๗ % ของคดีทั้งหมดที่รับสารภาพ แต่เมื่อใช้ Miranda Rules แล้วคำรับสารภาพมีความจำเป็นต่อคำพิพากษาลงโทษถึง ๓๒.๕ % ของจำนวนคดีที่รับสารภาพทั้งหมด โดยเฉพาะในความผิดฐานบุกรุกและลักทรัพย์ในยามวิกาลก่อนใช้ Miranda Rules คำรับสารภาพมีความจำเป็นเพียง ๒๐.๕ % ของจำนวนคดีที่รับสารภาพทั้งหมดเท่านั้น แต่เมื่อใช้ Miranda Rules คำรับสารภาพมี

^๑ Ibid.

ความจำเป็นต่อคำพิพากษาลงโทษถึง ๓๓.๓ % ของจำนวนคดีที่รับสารภาพทั้งหมด และใน
 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ตั้งแต่ Miranda Rules มีผลบังคับใช้ คำรับสารภาพจำเป็นต่อ
 คำพิพากษาถึง ๔๐ % ของจำนวนคดีทั้งหมดในขณะที่ก่อนใช้ Miranda Rules
 คำรับสารภาพมีความจำเป็นต่อคำพิพากษาเพียง ๒๖.๕ % ของจำนวนคดีทั้งหมดที่รับสารภาพ
 เท่านั้น ซึ่งแสดงว่า แม้แต่ Miranda Rules มีผลบังคับใช้แล้ว ศาลได้ให้ความสำคัญ
 แก่การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานมากขึ้น

๓.๒ แนวความคิดของประเทศอังกฤษ

ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษการให้คำเตือนถึงสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย
 นั้นอยู่ภายใต้หลักการของ Judges' Rules นั้นเอง การละเมิด Judges' Rules
 ย่อมอยู่ในดุลพินิจของผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีที่จะตัดคำรับสารภาพที่ได้รับมาออกไปจากการ
 รับฟังเป็นพยานหลักฐานหรือไม่ กล่าวคือ คำรับสารภาพที่ได้รับมาโดยไม่มีคำเตือน อาจจะ
 นำไปสู่คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ (R. v. Mills, ๑๙๘๗) แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่า
 จะไม่มีคำเตือนถ้าคำรับสารภาพกระทำโดยสมัครใจก็ยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้
 (R. v. Voisin, ๑๙๑๘)

โดยทั่วไปเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจสอบถามบุคคลใด ๆ ซึ่งคาดหมายได้ว่า
 คำตอบของเขาอาจทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงของความผิดที่เกิดขึ้นได้ อันเป็นการสืบสวน
 เพื่อให้ได้ความจริงที่แน่ชัดลงไป โดยไม่ต้องมีคำเตือนใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็น
 ผู้กระทำผิดหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าบุคคลนั้นจะถูกควบคุมหรือถูกแจ้งว่าอาจถูกดำเนินคดีหรือไม่
 ก็ตาม (R. v. Backer, ๑๙๖๔; R. v. Buchan, ๑๙๖๔) (Rule 1)

ในทันทีที่เจ้าพนักงานตำรวจมีพยานหลักฐานอย่างมีเหตุผลว่า บุคคลใดเป็นผู้
 กระทำผิด ก่อนการถามคำถามใด ๆ แก่บุคคลนั้น หรือการถามต่อไปที่เกี่ยวข้องกับการ
 กระทำผิดนั้น เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องให้คำเตือน (caution) แก่บุคคลนั้นหรือ
 ทำให้บุคคลนั้นมีความระมัดระวังตัว ดังนี้ "ท่านไม่มีหน้าที่จะพูดถึงใด นอกจากที่ท่าน
 ประารถนาจะพูด แต่สิ่งใดที่ท่านพูดอาจถูกบันทึกและนำมาเป็นพยานหลักฐาน"

(Rule 11)

เมื่อบุคคลถูกเจ้าพนักงานตำรวจทำการควบคุมหรือแจ้งให้ทราบว่าบุคคลนั้นอาจถูกดำเนินคดี เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องให้คำเตือนแก่บุคคลนั้นดังนี้ "ท่านปรารถนาที่จะพูดหรือไม่ ท่านไม่มีหน้าที่จะต้องพูดสิ่งใดนอกจากที่ท่านปรารถนาที่จะพูด แต่อะไรที่ท่านพูดจะถูกบันทึกไว้ และใช้เป็นพยานหลักฐาน" (Rule 111(๑)) โดยในชั้นตอนนี้ เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องมีพยานหลักฐานอันพอเพียงมาสนับสนุน (R. v. Osborne, ๑๙๙๓ ; R. v. Virtue, ๑๙๙๓)^๑

ในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจจะถามบุคคลนั้นได้เมื่อบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาที่อยู่ในที่ควบคุม หรือถูกแจ้งว่าอาจถูกดำเนินคดีแล้ว เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องให้คำเตือนดังนี้ "ฉันปรารถนาที่จะถามบางคำถามแก่ท่านเกี่ยวกับการกระทำผิด ซึ่งท่านถูกนำมาควบคุม (หรืออาจถูกดำเนินคดี) ท่านไม่มีหน้าที่จะต้องตอบคำถามเหล่านี้ แต่ที่ท่านตอบคำถามแล้วคำตอบจะถูกบันทึก และอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน" (Rule 111(๒)) โดยการแจ้งให้บุคคลทราบว่า เขาอาจถูกดำเนินคดี ให้หมายความรวมถึงเวลาที่เจ้าพนักงานตำรวจซักถามใจออกหมายเรียกมาสอบสวนในฐานะผู้ต้องหา แม้ว่าจะไม่อยู่ในรูปแบบของการควบคุมที่แท้จริงก็ตาม (R. v. Brackenburt, ๑๙๖๕ ; R. v. Collier, ๑๙๖๕ ; R. v. Stenning, ๑๙๖๕)

การให้คำเตือนแก่บุคคลเมื่อถูกควบคุมหรือถูกแจ้งให้ทราบว่าอาจถูกดำเนินคดีตาม Rule 111(๑)(๒) ไม่นำมาใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- การสนทนาระหว่างผู้ต้องขังด้วยกันและได้ยินโดยเจ้าพนักงานตำรวจโดยปราศจากการใช้กลอุบายใด (R. v. Mills, ๑๙๖๖ ; R. v. Rose, ๑๙๖๖ ; R. v. Stewart, ๑๙๗๑) นอกจากคนหนึ่งจะกระทำในนามของบุคคลผู้มีอำนาจ (Deokjnanan v. Reginam, ๑๙๖๘)

- พยานหลักฐานที่ไม่ใช่คำให้การ เช่น การเขียนลายมือชื่อที่เป็นตัวอย่าง (R. v. Voisin, ๑๙๑๘) หรือลายพิมพ์นิ้วมือควายหมึก (Callis v. Gunn, ๑๙๖๓) เป็นต้น

^๑ Kaci, America Journal of Criminal Law, p.

เมื่อบุคคลถูกให้คำเตือนดังกล่าวแล้ว บุคคลนั้นจะต้องถูกแจ้งให้ทราบอีกว่า คำพูดของเขาถูกเขียนไว้และเขาปรารถนาที่จะเขียนเองหรือไม่ ถ้าเขาตอบว่า ไม่สามารถเขียนได้ หรือต้องการให้คนอื่นคนหนึ่งเขียนให้ เจ้าพนักงานตำรวจอาจเสนอตนเองเขียนให้ได้แต่บุคคลนั้นจะต้องยอมรับ โดยก่อนการเขียนให้ถามบุคคลนั้นก่อนดังนี้ "ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะพูด ข้าพเจ้าต้องการใครคนหนึ่งมาเขียนว่าข้าพเจ้าได้พูดอะไร ข้าพเจ้าถูกบอกแล้วว่า ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องพูดอะไร นอกจากที่ปรารถนาที่จะพูด และว่าอะไรก็ตามที่ข้าพเจ้าพูดอาจจะถูกนำมาใช้เป็นพยานหลักฐาน" (Rule 1V(๑))

ถ้าบุคคลนั้นต้องการเขียนคำพูดของเขาเอง เขาจะต้องถูกถามเพื่อให้ได้คำตอบก่อนการเขียนดังต่อไปนี้ "ข้าพเจ้าได้พูดด้วยเจตนาของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าถูกบอกว่าคุณเจ้าไม่จำเป็นต้องพูดสิ่งใด นอกจากที่ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะกระทำเช่นนั้น และอะไรที่ข้าพเจ้าพูดอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน" (Rule 1V(๒))

ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้เขียน เมื่อเสร็จแล้วต้องอ่านให้บุคคลนั้นฟัง และให้บุคคลนั้นแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติม เมื่อเสร็จแล้ว ก่อนลงลายมือชื่อหรือแกงไคของบุคคลนั้น เจ้าพนักงานต้องถามเพื่อให้ได้คำตอบดังนี้ "ข้าพเจ้าได้อ่านคำพูดของข้าพเจ้าแล้ว และข้าพเจ้าถูกบอกว่าคุณเจ้าสามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมใด ๆ ตามที่ต้องการ คำพูดนี้เป็นความจริง ข้าพเจ้าได้ทำมันด้วยเจตนาของข้าพเจ้า" (Rule 1V(๕))

ในกรณีที่บุคคลนั้นอยู่ในการควบคุมของเจ้าพนักงานตำรวจหรือถูกแจ้งว่าอาจถูกดำเนินคดีแล้ว เจ้าพนักงานตำรวจอาจนำสำเนาคำให้การของบุคคลผู้อยู่ในการควบคุมคนอื่น หรือบุคคลที่ถูกแจ้งว่าอาจถูกดำเนินคดีในคดีเดียวกันมาให้บุคคลนั้นดู โดยไม่ต้องมีคำเตือนใด ๆ แต่ถาบุคคลนั้นต้องการพูดหรือได้เริ่มพูด บุคคลนั้นจะต้องถูกเตือนดังนี้ "ท่านปรารถนาที่จะพูดหรือไม่ ท่านไม่มีหน้าที่จะต้องพูดสิ่งใด นอกจากที่ท่านปรารถนาที่จะพูด แต่อะไรที่ท่านพูดจะถูกบันทึกไว้ และอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน" (Rule V)

นอกจากนี้ เจ้าพนักงานอื่นนอกจากเจ้าพนักงานตำรวจผู้มีหน้าที่ทำการสอบสวน หรือทำการควบคุม ย่อมมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวด้วยทุกประการ (Rule VI)

๓.๓ แนวความคิดของประเทศฟิลิปปินส์

ในประเทศฟิลิปปินส์มีหลักการว่า นายสามารถอยู่กับผู้ต้องหาในทุกชั้นตอนของการดำเนินคดีทางอาญา เพราะผู้ต้องหาไม่มีเอกลักษณ์ที่จะไม่ให้เกิดการปรักปรำตนเอง แต่สิทธิดังกล่าวอาจถูกสละได้ การยอมรับฟังคำรับสารภาพนอกศาล ไม่ว่าจะกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ (People v. Bantagan) ถ้ากระทำโดยสมัครใจก็ยอมรับฟังได้ ไม่เป็นการละเมิดเอกลักษณ์ที่จะไม่ให้เกิดการปรักปรำตนเองแต่ประการใด (People vs. Castelo)^๑

๓.๔. แนวความคิดของประเทศไทย

ตามแนวความคิดของประเทศไทยมีหลักทั่วไปว่า เมื่อบุคคลที่ตกอยู่ในฐานะผู้ต้องหาในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- ผู้ต้องหาได้มาพบพนักงานสอบสวนตามที่ถูกเรียก หรือ
- ผู้ต้องหาได้ถูกส่งตัวมายังพนักงานสอบสวน หรือ
- ผู้ต้องหาได้เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือ
- ผู้ต้องหาได้มาปรากฏต่อหน้าพนักงานสอบสวน

เมื่อปรากฏมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าว พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ที่จะต้องตามผู้ต้องหานั้นในเรื่อง ชื่อ นามสกุล ชาติ บังคับ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ เพื่อให้เขาทราบล่วงหน้าว่าเขากำลังถูกสอบสวนในเรื่องใดโดยไม่จำต้องระบุบทมาตรา ถ้าไม่มีการแจ้งดังกล่าวแล้ว คำให้การของเขายอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เพราะไม่ชอบด้วยกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญา และนอกจากนี้พนักงานสอบสวนจะต้องให้

^๑ Generoso V. Jacinto, Commentaries and Juris Prudence on the Revised Rules of Court Criminal Procedure (Rule ๑๑๐ - ๑๒๙) (Philippines: General Lawbook Publishing, ๑๙๖๕), pp. ๒๑๕ - ๒๓๘.

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔.

คำเตือนแก่ผู้ต้องหาให้ทราบก่อนว่า โดยคำที่ผู้ต้องหาถวานั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐาน ยืนยันเขาในการพิจารณาได้ เมื่อแจ้งให้ทราบแล้ว คำรับสารภาพของผู้ต้องหาในภายหลัง ยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่พนักงานสอบสวนมิได้ให้คำเตือนก่อนมีคำรับสารภาพ แล้ว คำรับสารภาพนั้นยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ แต่เมื่อการสอบสวนครั้งแรก พนักงานสอบสวนได้ให้คำเตือนแล้ว ต่อมาเมื่อการสอบสวนเพิ่มเติมพนักงานสอบสวนมีจำต้อง ให้คำเตือนอีก เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามิได้บังคับให้พนักงานสอบสวน ต้องให้คำเตือนทุกครั้งที่ทำกรสอบสวน^๓

ในส่วนที่เกี่ยวกับการได้รับการช่วยเหลือจากหนายนั้น หากผู้ต้องหานั้นยากจน ไม่สามารถจ้างทนายได้ เขาก็ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายตามที่ได้รับการ จัดหาให้จากรัฐ แต่ทั้งนี้ย่อมอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

มีข้อสังเกตว่า จุดเริ่มต้นที่จะต้องใช้คำเตือนแก่ผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาชญาของไทยกับของสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือใน สหรัฐอเมริกาเริ่มต้นเมื่อมีการสอบสวนในระหว่างการควบคุม แต่ของไทยเริ่มต้นเมื่อ ผู้ต้องหามาพบ ถูกส่งตัวมา เขาหาหรือปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวนเท่านั้น แต่อย่างไร ก็ตาม เห็นว่าในส่วนนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาของไทยก็มีความเหมาะสม ตี้อยู่แล้ว จึงไม่เห็นควรที่จะต้องมีการแก้ไขสิ่งใด ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อมีการสอบสวนผู้ต้องหา ของพนักงานสอบสวน ก็มักจะสอบสวนกับการกระทำผิดอันเป็นการสอบสวนถึงคำรับสารภาพ อยู่แล้วนั่นเอง

สิ่งที่เห็นควรที่จะแก้ไขอย่างมากเมื่ออยู่เพียงประการเดียวในเรื่องการให้คำเตือน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาของไทย คงกำหนดให้การเตือนเฉพาะว่า คำรับสารภาพอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณาเท่านั้น มิได้เน้นหรือให้ ความสำคัญในเรื่อง เอกสิทธิ์ที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเอง และเอกสิทธิ์ที่จะได้รับการ

ฎีกาที่ ๖๘๑/๒๔๘๒, ๑๓๐๘/๒๔๘๒, ๕๗/๒๔๘๘.

ฎีกาที่ ๗๖๕/๒๔๘๒, ๖๕/๒๔๘๘.

ฎีกาที่ ๖๕/๒๔๘๕.

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕.

ช่วยเหลือจากทนาย ซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้ต้องหาที่ขาดความรู้และประสบการณ์ อาจจะไม่ทราบถึงเอกสิทธิ์ที่จะไม่ให้การประณามตัวเองได้ จึงเห็นว่า ควรจะมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ให้คำเตือนเพิ่มเติมแก่ผู้ต้องหา ผู้ต้องหาที่มีสิทธิ์ที่จะไม่ให้การประณามตัวเองและเพื่อให้เอกสิทธิ์ดังกล่าวได้รับการคุ้มครองอย่างสมบูรณ์ ก็ควรจะมีเอกสิทธิ์ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายความคู่กันไปด้วย และหากว่าคำรับสารภาพได้รับมาโดยไม่มี การให้คำเตือนดังกล่าวแล้ว คำรับสารภาพนั้นย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้

๔. พฤติการณ์ทางด้านการละเมิดสิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหา

๔.๑ แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาการละเมิดสิทธิ์ที่จะไม่ให้การประณามตัวเองและสิทธิ์ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายอื่นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญนั้นสามารถสละได้ แต่จะต้องกระทำโดยรู้ถึงสิทธิที่ตนมีและโดยความรู้สึกลึกซึ้งชอบในการกระทำ (Miranda v. Arizona, ๑๙๖๖) การละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญอาจกระทำได้โดยการเขียนหรือด้วยคำพูดเพื่อแสดงการละเมิดสิทธิ (North Carolina v. Butler, ๑๙๗๕) ก็ได้ แต่การละเมิดสิทธิไม่อาจสันนิษฐานเอาจากการไม่ยอมให้การ (Mulloney v. United States, ๑๙๖๘ ; Moore v. United States, ๑๙๖๘ ; People v. Davis, ๑๙๘๑ ; Boykin v. Alabama, ๑๙๖๙ ; Carnley v. Cockran, ๑๙๖๒)^๑

การละเมิดสิทธิที่กระทำโดยรู้ถึงสิทธิและโดยความรู้สึกลึกซึ้งชอบของการกระทำนั้น ศาลจะวินิจฉัยโดยอาศัยพฤติการณ์แวดล้อมต่าง ๆ เช่น

๓ ระบุ I. Q. การละเมิดสิทธิย่อมอาศัยเหตุการณั้ภายใต้พฤติการณ์แวดล้อมทั้งหมดแม้ว่าระดับ I. Q. ของจำเลยจะอยู่ในจำพวก ๑ % ของสังคมก็ตาม (United States v. Glover, ๑๙๗๕)

^๑ Leebron, Harvard Law Review, p. ๑๗๕๒.

^๒ Saltzburg, The Georgetown Law Journal, p. ๓๐๑.

- อายุ โดยทั่วไปบุคคลอายุ ๑๗ ปี ย่อมมีความสามารถที่จะ
 สละสิทธิตามรัฐธรรมนูญอย่างมีเหตุผลได้ (United States v. Palmer, ๑๙๗๕)
- พื้นฐานและประสบการณ์ของจำเลยก็เป็นปัจจัยหนึ่งในการ
 กำหนดการสละสิทธิอย่างมีเหตุผล (White v. Finkbeiner, ๑๙๗๕)
- การศึกษา เช่น การที่จำเลยผ่านการศึกษามา ๑๑ ปี
 มีความสามารถที่จะสละสิทธิอย่างมีเหตุผลได้ (Government of Canal Zone
 v. peach, ๑๙๗๕)
- การอยู่ภายใต้อิทธิพลของยาเสพติดให้โทษและแอลกอฮอล์
 เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการกำหนดการสละสิทธิอย่างมีเหตุผล (United States v.
 Smith, ๑๙๗๕; United States v. Meare, ๑๙๘๐)
- ประวัติอาชญากรรมและการกระทำผิดซ้ำ เป็นปัจจัยหนึ่งในการ
 กำหนดการสละสิทธิอย่างมีเหตุผล (United States v. Glover, ๑๙๗๕)

การสละสิทธิโดยรู้ถึงสิทธิและโดยความรู้สึกลึกซึ้งของการกระทำ อาจ
 พิจารณาจากพฤติการณ์อื่น ๆ เช่น

- จำเลยที่อยู่ในการควบคุมของเจ้าหน้าที่งานตำรวจ ไม่
 สามารถสละสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายได้ เว้นแต่จะกระทำต่อหน้าทนายความ
 (People v. Rogers, ๑๙๗๕; People v. Cunningham, ๑๙๘๐ ;
 People v. Samuels, ๑๙๘๐)^๑

- การสละสิทธิอาจจะพิจารณาจากถ้อยคำดังต่อไปนี้
 "ข้าพเจ้าอ่านคำให้การของข้าพเจ้าและเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้าต้องการพูดและตอบคำถาม
 ข้าพเจ้าไม่ต้องการทนายในเวลานี้ ข้าพเจ้าเข้าใจและรู้ว่าข้าพเจ้ากำลังทำอะไรอยู่"

^๑ Walsh, Criminal and Civil Investigation Handbook, pp. ๕๑-๕๒.

ไม่มีการให้สัญญาหรือการบังคับต่อข้าพเจ้า และไม่มีการบีบคั้นหรือการบังคับอื่นใดแก่ข้าพเจ้า"^๑

- ใน California มีสมมุติฐานเบื้องต้นว่า ถ้าผู้ต้องหาสมัครใจที่จะพูดภายหลังการเตือนถึงสิทธิของเขาแล้ว ถือได้ว่าได้สละสิทธิที่จะไม่ให้การแล้ว (People v. Cooper, ๑๙๗๐ ; State v. Merrill, ๑๙๗๕ ; People v. Davis, ๑๙๘๑)^๒

- การนิทลาคในการเรียกร้องสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากทนายไม่เป็นการสละสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย (Miranda v. Arizona, ๑๙๖๖)

- การลงนามในบัตรแสดงการสละสิทธิ ถือเป็นการสละสิทธิตามรัฐธรรมนูญอย่างมีเหตุผล (North Carolina v. Butler, ๑๙๗๕ ; United States v. Nick, ๑๙๗๕)

- การลงนามสละสิทธิเป็นปัจจัยหนึ่งในการค้นหาการสละสิทธิอย่างมีเหตุผล Blasingame v. Estelle, ๑๙๗๕ ; Government of Canal Zone v. Peach, ๑๙๗๕)

⇨ การเริ่มสนทนากับเจ้าพนักงานเป็นปัจจัยสำคัญแสดงการสละสิทธิโดยสมัครใจ (White v. Finkbeiner, ๑๙๗๕)^๓

- การสละสิทธิตามรัฐธรรมนูญไม่เพียงแต่คงทำด้วยความสมัครใจเท่านั้น แต่ต้องสละสิทธิอันอยู่ในลักษณะของความรู้ถึงสิทธิและด้วยความรู้สึกนึกชอบซึ่งพิจารณาตามพฤติการณ์แวดล้อมของแต่ละคดี รวมทั้งพื้นฐาน ประสบการณ์ และสภาวะ

^๑ Ibid, p. ๑๐๑.

^๒ Kaci, America Journal of Criminal Law, p. ๕๕.

^๓ Saltzburg, The Georgetown Law Journal,

ของผู้ต้องหา (John v. Zerbet)

- ผู้ต้องสงสัยกล่าวว่า เขาต้องการพบกับทนายในบางครั้งในอนาคต แต่ตกลงใจตอบคำถามโดยปราศจากทนาย เป็นการสละสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย (Thompson v. State, ๑๙๗๐)

- การเรียกร้องของผู้ต้องสงสัยที่จะขอพบคนใดคนหนึ่งนอกจากทนายจะไม่ถูกพิจารณาว่าอยู่ในความหมายของ Miranda Rules แม้ว่าการปฏิเสธนั้นจะเป็นอุปสรรคต่อคำถามโดยสมัครใจก็ตาม (State v. Franklin, ๑๙๖๘)

- การเรียกร้องทนายที่กระทำต่อเพื่อนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอันไม่เกี่ยวข้องกันตำรวจ แม้ตำรวจจะทราบการเรียกร้องเช่นนั้นก็ตาม ก็ไม่อยู่ในความหมายของ Miranda Rules (People v. Smith, ๑๙๖๙)

- ศาลสูงของ Indiana ถือว่า การสละสิทธิตาม Miranda Rules ของเยาวชน (juvenile) จะไม่เป็นการสมควรเพราะว่าเขาไม่ได้กระทำต่อหน้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเขา โดยศาลถือว่า คำกล่าวหรือคำรับสารภาพของเด็กใช้ยื่นเขาในภายหลังหรือรับฟังไม่ได้ นอกจากเยาวชนและบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเขา จะถูกแจ้งให้ทราบถึงสิทธิที่จะไม่ให้การและสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนาย และหลังจากนั้นเยาวชนจะต้องมีโอกาสปรึกษากับบิดามารดาผู้ปกครอง หรือทนาย ไม่ว่าเขาจะสละสิทธิหรือไม่ก็ตาม (Lewis v. State, ๑๙๗๒)

^๑ Kamisar, LaFave and Israel, Modern Criminal Procedure Basic Criminal Procedure, p. ๑๗๖.

- ถ้อยคำของผู้ต้องหาที่แสดงการสละที่สมควร เช่น ข้าพเจ้า อาจจะบอกท่านเกี่ยวกับเรื่องราวทั้งหมด (United States v. Boykin, ๑๙๖๘) ข้าพเจ้าจะบอกท่าน (State v. Kermens, ๑๙๖๘) ข้าพเจ้ารู้สิ่งนั้น ทั้งหมด (State v. Brown, ๑๙๖๗) แต่อย่างไรก็ตามกิริยาอาการศาลไม่ถือ ว่าเป็นการสละสิทธิ เช่น การผงกศีรษะ หรือการยกไหล่ เป็นต้น (Mullaney v. State, ๑๙๖๘)^๑

เมื่อมีการสละสิทธิตามรัฐธรรมนูญ เจ้าพนักงานของรัฐที่ดำเนินคดีมีหน้าที่จะ ต้องพิสูจน์ว่า ผู้ต้องหาได้สละสิทธิที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเองหรือสิทธิที่จะได้รับการ ช่วยเหลือจากทนาย โดยรูถึงสิทธิดังกล่าวและด้วยความรู้สึกลึกซึ้งซบเซาในการสละ (United States v. Glover, ๑๙๖๕)^๒

๔.๒ แนวความคิดของประเทศฟิลิปปินส์

ในประเทศฟิลิปปินส์สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากทนายหรือสิทธิที่จะไม่ให้ การปรักปรำตนเอง หรือสิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยาน เป็นสิทธิที่สามารถสละได้^๓

๔.๓. แนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทยไม่ได้กำหนดว่า พนักงานสอบสวนจำต้องให้คำเตือนในเรื่อง การได้รับการช่วยเหลือจากทนาย หรือสิทธิที่จะไม่ให้การแก่ประการใด พนักงานสอบสวน คงเพียงแต่เตือนว่า ถ้อยคำของผู้ต้องหาอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นเข้าในการพิจารณา

^๑Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement officer, pp. ๒๖๐-๒๖๕.

^๒Bassiouni, Criminal Law and Its Processes, p. ๔๓๑; Waddington, Criminal Evidence, p. ๒๕๐.

^๓Jacinto, Commentaries and Jurisprudence on the Revised Rules of Court Criminal Procedure (Rule ๑๑๐-๑๒๗), p. ๒๓๑, ๒๓๔, ๒๓๕.

คดีชั้นศาลเท่านั้น ผู้ต้องหาจึงสามารถที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ตามแต่จะสมัครใจ โดยไม่ต้องมีการสละสิทธิใดแต่ประการใด ในประเทศไทยกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการสละสิทธิใดไว้แต่ประการใด

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางคำรับสารภาพ

๑. แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาไม่มีการกำหนดเนื้อหาที่แน่นอนว่าในคำรับสารภาพของผู้ต้องหาจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างไรบ้าง แต่อย่างไรก็ตามอาจกล่าวเนื้อหาของคำรับสารภาพโดยทั่ว ๆ ไปต้องปรากฏสิ่งดังต่อไปนี้^๑

- รูปแบบของคำรับสารภาพไม่แน่นอน อาจกระทำด้วยปากเปล่า การบรรยาย มีคำถามและคำตอบ หรือแบบคำถามที่รวมกันและคำตอบแบบเป็นเรื่องเป็นราว
- ผู้ต้องสงสัยไม่อยู่ในฐานะที่จะต้องสาบานตนก่อนให้การ
- คำรับสารภาพอาจเขียนด้วยมือโดยปากกาและหมึก ยกเว้นด้วยดีนสอ ซึ่งอาจกระทำโดยเจ้าพนักงานหรือผู้ต้องสงสัยเอง และอาจบันทึกเทปหรือบันทึกโดยนักจดชวเลขก็ได้
- การบันทึกเทปถ้าหากนำมาใช้จะไม่มี การเปลี่ยนแปลงจนกว่าเจ้าพนักงานจะได้รับคำพูดที่รวบรวมจากผู้ต้องสงสัยแล้ว
- การรับสารภาพโดยปากเปล่า การเขียนคำรับสารภาพจะต้องทำติดต่อกับการลงนาม การทวงหนี้หรือการเลื่อนออกไปในการได้รับคำรับสารภาพ โดยการเขียนอาจจะเป็นผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ต้องสงสัยได้ โดยคำรับสารภาพโดยการเขียนน่าเชื่อถือมากกว่าคำรับสารภาพด้วยปากเปล่า

^๑ Horgon, Criminal Investigation, p. ๓๖.; Weston and Well, The Administration of Justice, p. ๖๘.

- ก่อนการถามต้องให้คำเตือนก่อนเสมอ
- ในคำรับสารภาพของผู้ต้องสงสัยต้องเริ่มต้นด้วยสิทธิของเขา ตามด้วยชื่อ วันที่ เวลา สถานที่ และบุคคลที่อยู่รวมด้วย
- จำนวนบุคคลที่อยู่รวมด้วยเมื่อได้รับคำรับสารภาพโดยการนำมาใช้ ซึ่งวิธีการอันเป็นการบังคับ (coercion or duress) อาจพิจารณาจากจำนวนของเจ้าหน้าที่ที่อยู่รวมด้วย ไม่ว่าจะเป็นผู้สอบสวนหรือผู้ร่วมสังเกตการณ์ก็ตาม
- คำถามจะต้องใช้คำถามที่เป็นเรื่องราวง่าย ๆ และสั้นที่สุด เพื่อง่ายแก่การเข้าใจและเรื่องราวที่ถามจะต้องนำมาซึ่งข้อเท็จจริงมากที่สุด และเลี่ยงการใช้คำถามนำ (leading questions)
- เมื่อมีข้อสงสัยในคำถาม เจ้าหน้าที่ต้องอธิบายคำถามให้กระจ่างแก่ผู้ต้องสงสัย
- คำถามจะต้องไม่รวมถึงความผิดอื่น ๆ นอกจากความผิดอันเกี่ยวกับคำรับสารภาพ
- คำรับสารภาพแต่ละแผนจะถูกเริ่มโดยการลงนามของผู้ต้องสงสัย นอกจากผู้ต้องสงสัยจะเป็นผู้เขียนคำรับสารภาพเอง
- การบรรยายคำรับสารภาพไม่ว่าเป็นคำกล่าวบรรยายหรือบรรยายโดยคำถามคำตอบ ผู้ต้องสงสัยจะไม่ถูกขัดขวาง นอกจากจะเป็นความจำเป็น
- เมื่อจบข้อความแล้วผู้ต้องสงสัยต้องลงนามว่าเขาได้อ่านคำรับสารภาพและรับว่าเป็นความจริง เจ้าหน้าที่ทุกคนลงนามเป็นพยาน ลงวันที่และสังกัด
- คำรับสารภาพจะถูกตรวจสอบอย่างละเอียดเพื่อความถูกต้อง

- เมื่อคำรับสารภาพพาดพิงหลายความผิด ให้แยกคำพูดที่ได้
รับออกไปสำหรับแต่ละคดี

- คำรับสารภาพในใบคำให้การรับสารภาพจะไม่เสียไปโดยการ
เจาะ การเย็บ การประทับเครื่องหมาย รวมทั้งการให้เลขลำดับใด ๆ

- คำรับสารภาพต้องประกอบด้วยเวลาที่ใช้ในการสอบสวน เช่น
เวลาที่เริ่มการควบคุม เวลาที่ถูกแจ้งถึงสิทธิของเขา เวลาที่เขาพูด เวลาเริ่มการสอบสวน
เวลาที่การสอบสวนสิ้นสุด เป็นต้น

เนื้อหาของคำรับสารภาพจึงอาจกำหนดเป็นโครงสร้างของคำรับสารภาพได้
เป็น ๓ ส่วน คือ

- ส่วนข้อความทั่วไป (heading on opening or
identifying date)

- ส่วนรายละเอียด (body of Statement or g body)

- ส่วนท้าย (ending or closing or conclusion)

ส่วนข้อความทั่วไป ประกอบด้วย ข้อความเบื้องต้นซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า
ผู้ทองสงสัยได้รับแจ้งถึงสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญอย่างเต็มที่ และทำการสละสิทธิโดย
สมัครใจและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุ วันเกิดและสถานที่เกิด ที่อยู่อาศัย สถานภาพการสมรส
การศึกษา เป็นต้น

ส่วนรายละเอียด ในส่วนนี้เป็นการแสดงถึงข้อเท็จจริงทั้งหมดเกี่ยวกับการกระทำผิด

Maurice J. Fitzgerald, Handbook of Criminal
Investigation (New York:Greenbery Publisher, ๑๙๕๑),
p. ๑๐๕.; Criminal Investigation (New York:Arco Publishing
Company, ๑๙๗๔), p. ๑๐๕.; O'Hara, Fundamentals of Criminal
Investigation, p. ๑๑๘.

ส่วนท้าย ต้องปรากฏข้อเท็จจริงหลายมือของผู้ทอสงสัยว่า เขาได้อ่านข้อความทั้งหมดแล้ว และรับว่าเป็นความจริง ภายหลังจากนั้นเจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวน และเจ้าพนักงานอื่นที่อยู่รวมด้วยจะลงนามเป็นพยาน แต่ละหน้าของใบคำให้การรับสารภาพ จะต้องลงนามรับรองโดยผู้ทอสงสัย หรือเริ่มตนโดยผู้ที่รับสารภาพนั้น ถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น

นอกจากนี้ คำรับสารภาพอาจได้มาโดยการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น

๑. เครื่องบันทึกเสียง ศาลสูงของ New Jersey ได้กำหนดแนวทางการรับฟังเสียงที่ถูบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง ดังนี้

- เครื่องบันทึกเสียงจำต้องสามารถบันทึกการสนทนา
- บันทึกโดยผู้ที่มีหน้าที่
- การบันทึกต้องเชื่อถือได้และถูกต้อง
- ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เติมเติม หรือลบทิ้ง
- ผู้บันทึกจะต้องกล่าวนำลงในเครื่องบันทึกเสียงในเวลาเริ่ม

และสิ้นสุด และการบันทึกจะต้องกระทำในระหว่างการสอบสวน ถ้าเครื่องบันทึกเสียงถูกหยุดระหว่างการบันทึก มันจะไม่ถูกต่อแต่จะถูกเริ่มโดยการแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ และเริ่มใหม่

- เมื่อบุคคลรับสารภาพในระหว่างการสอบสวนจะต้องกระทำโดยสมัครใจและไม่มีการชักชวนโดยมิชอบ (State v. Driver, ๑๙๖๖)^๒

๒. เครื่องจับเท็จ (lie detector or polygraph) อันเป็นเครื่องมือบันทึกการเปลี่ยนแปลงในการเต้นของหัวใจ แรงดันของเลือด อัตราการ

^๑O' Hara, Fundamentals of Criminal Investigation, p. ๑๑๘.

^๒Weston and Wells, Elements of Criminal Investigation, p. ๑๘๖.

หายใจ อันมีผลเหมือนกับการกระตุกทางจิต เพื่อทดสอบว่าบุคคลที่ถูกสอบสวนนั้นโกหกหรือไม่ ในสมัยแรก ๆ ผู้พิพากษาที่พิจารณามักจะเสนอให้จำเลยพิสูจน์ความบริสุทธิ์ประกอบโดยการทดสอบด้วยเครื่องจับเท็จ แต่อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้ว ผู้ต้องสงสัยยอมได้รับการคุ้มครองตาม Fifth Amendment ที่จะไม่ถูกนำไปทดสอบด้วยเครื่องมือดังกล่าว เว้นแต่ผู้ต้องสงสัยจะสมัครใจตกลงที่จะทำการทดสอบภายใต้พฤติการณ์แวดล้อมดังต่อไปนี้

- ในการตกลงหรือถูกเรียกร้องจากเจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวนเพื่อกำหนดความน่าเชื่อถือของคำพูด
- ในการตกลงหรือถูกเรียกร้องจากเจ้าพนักงานที่ดำเนินคดีซึ่งทำให้ผลการทดสอบสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (State v. Valdez, ๑๙๖๖)^๑

๒. แนวความคิดของประเทศออสเตรเลีย

ในประเทศออสเตรเลีย การบันทึกเสียงสามารถยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (R. v. Maqsood Ali, ๑๙๖๕) และคำพิพากษาของศาลใน Victoria ก็อนุญาตให้นำเครื่องบันทึกเสียงมาเป็นพยานหลักฐานได้ (R. v. Nilson, ๑๙๖๘; Burns v. R. ๑๙๗๕)^๒

๓. แนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทยเมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ก่อนหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนถามชื่อ นามสกุล ชาติ บัณฑิต บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ

^๑ Gardner and Manian, Principles and Cases of the Law of Arrest, Search, and Seizure, p. ๑๗๘.

^๒ Mitte, Police in Australia, pp. ๑๑๘ - ๑๒๓.

และต้องบอกให้ทราบก่อนว่า ถ้อยคำที่ผู้ต้องหากล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณาคดีได้ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใด ก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้ และในตอนท้ายของคำรับสารภาพผู้ต้องหาจะตกลงนามรับรองข้อความว่าถูกต้องโดยผ่านการแก้ไข เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงแล้ว พร้อมกับลงนามของพนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานอื่นที่อยู่รวมด้วย ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมลงนามก็ให้บันทึกไว้และลงนามของพนักงานสอบสวนพร้อมกับบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

คำรับสารภาพที่ได้มาโดยการใช้เครื่องจับเท็จ ศาลไทยมีแนวโน้มที่จะรับฟังเป็นเพียงพยานหลักฐานประกอบเท่านั้น^๒ ท่านองเกี่ยวข้องกับเครื่องบันทึกเสียง

แต่อย่างไรก็ตามการพิจารณาว่าจำเลยได้รับสารภาพผิดตามฟ้องหรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาจากถ้อยคำที่รับสารภาพทั้งหมดจะพิจารณาความถ้อยคำเพียงบางตอนไม่ได้^๓

ในเรื่องรายละเอียดในคำรับสารภาพว่าจะมีความน่าเชื่อถือเพียงใดนี้ องค์การสหประชาชาติได้จัดสัมมนาในทางกฎหมายและวิธีพิจารณาความอาญาขึ้น ณ ประเทศฟิลิปปินส์ กรุงมาเก๊า ในปี ๒๕๐๑ ซึ่งมีข้อสรุปส่วนหนึ่งว่า คำรับสารภาพควรวางาที่ให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจนั้นไม่ควรรับฟัง และคำรับสารภาพโดยการเขียนหรือบันทึกไว้ก็ไม่ควรรับฟังเช่นเดียวกัน เว้นแต่ จะมีนายหรือญาติหรือมิตรสหายของผู้ให้คำรับสารภาพที่อยู่รวมด้วย^๔

มีข้อสังเกตว่า ในทางปฏิบัติของการสอบสวนแล้ว พนักงานสอบสวนมักจะเป็นผู้ทำการบันทึกถ้อยคำของผู้ต้องหาเองเสมอ ๆ จึงมีปัญหว่าถ้าหากผู้ต้องหาจะขอบันทึกคำรับสารภาพเองจะได้หรือไม่

^๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔.

^๒ ฎีกาที่ ๖๖๕/๒๕๐๒

^๓ ฎีกาที่ ๒๖๕/๒๔๘๕, ๓๓๐/๒๔๘๑.

^๔ อุทัย วิเศษสมิต, "การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน....", หน้า ๘๒๒.

เห็นว่า หลักเกณฑ์สำคัญของกรับฟังคำรับสารภาพอยู่ที่ความสมัครใจ มิใช่อยู่ที่ตัวผู้ทำการบันทึกแต่ประการใด แต่ถ้านักผู้ต้องหา จะทำการบันทึกเองก็น่าจะเป็นการรับสารภาพโดยสมัครใจ และน่าจะเชื่อว่ากระทำโดยความสมัครใจอย่างแท้จริงมากกว่าที่ผู้อื่นจะมานักให้เสียอีกตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย ก็มีได้กำหนดว่าถ้านักผู้ต้องหาจะขอบันทึกเองจะได้อหรือไม่ จึงเห็นว่า ถ้าจะเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาสามารถทำการบันทึกเองได้ การบันทึกนี้ควรอยู่ในความประสงค์ของผู้ต้องหาว่าจะบันทึกเอง หรือให้พนักงานสอบสวนบันทึกให้

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางคำพยานหลักฐานที่ได้มาจากคำรับสารภาพ

การรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากคำรับสารภาพโดยทั่วไปย่อมสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เช่น เกี่ยวกับการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้านักในกรณีพยานหลักฐานที่ได้มาจากคำรับสารภาพที่คำรับสารภาพนั้นรับฟังไม่ได้แล้ว มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาหลายประการดังนี้

๑. แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาได้มีแนวความคิดในการจำกัดที่เคร่งครัดมากในการรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน หากคำรับสารภาพได้มาโดยวิธีการอันมิชอบแล้วย่อมส่งผลให้คำรับสารภาพและพยานหลักฐานที่ได้มาจากคำรับสารภาพนั้นรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้

วิธีการอันมิชอบที่จะทำให้ไม่สามารถรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐาน อาจเกิดได้หลายกรณี เช่น การกระทำโดยมิชอบอันเกิดจากการจับ การค้น การยึด เป็นต้น หลักการนี้มีกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาตาม Fourth Amendment ซึ่งรู้จักกันทั่วไปว่า "exclusionary rule" และศาลได้ยืนยันหลักการนี้มาตั้งแต่

ปี ๑๘๘๖ ในคดี Boyd v. United States, ๑๘๖๖. ส่วนการควบคุมเกิน
 ภาวะความจำเป็นและการชักชวนตลอดจนการไม่ให้คำเตือนตาม Miranda Rules
 เป็นสิ่งที่ใช้กำหนดในเรืองความสมัครใจ

คำรับสารภาพที่ได้รับจากการกระทำของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายโดย
 มิชอบหรือที่เรียกกันว่า "ผลของต้นไม้ที่เป็นพิษ" (fruit of the poisonous tree)
 นั้น โดยทั่ว ๆ ไปย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่ พยานหลักฐานนั้นอย่างไรเสีย
 ก็จะต้องพบอยู่นั่นเอง (Silver Thorne Lumber co, v. United States,
 ๑๙๑๙) เช่น

- เจ้าพนักงานได้จับกุมจำเลยโดยมิชอบ และสองชั่วโมงต่อมา
 ก็รับสารภาพ ศาลว่าคำรับสารภาพรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ (Dumaway v.
 New York, ๑๙๓๙)

- จำเลยคัดค้านคำพิพากษาโดยว่า รับสารภาพว่าเป็นเจ้าของ
 ยาเสพติดของกลางเป็นผลมาจากการควบคุมโดยมิชอบ แต่จากข้อเท็จจริงศาลเห็นว่า
 จำเลยยอมรับสารภาพว่าเป็นเจ้าของยาเสพติดอันเนื่องมาจากการตรวจค้นพบยา จึงเป็น
 คำรับสารภาพที่มาจากเหตุการณี่เกิดขึ้นอีกเหตุการณี่หนึ่งของการค้นพบยาในตัวของมันเอง
 ไม่ได้มาจากการจับกุมอันมิชอบ (Rawling v. Kentucky, ๑๙๘๐) เป็นต้น

ปัจจุบัน exclusionary rule ตามแนวความคิดของสหรัฐอเมริกาได้
 เริ่มถูกคัดค้าน โดยผู้พิพากษาหลายท่านได้เริ่มสนับสนุนให้มีการนำหลักการของ good faith

^๑ Cleary, McCormick on Evidence, pp. ๓๔๑-๓๔๘.;

Dammann, "recent decisions...", pp. ๒๐๘-๒๐๘.

^๒ Levinson, "Fourth Amendment...", pp. ๑๔๑๘-๑๔๑๘.

มาใช้เป็นข้อยกเว้นของ exclusionary rule (Dunaway v. New York, ๑๙๖๙; Stone v. Powell, ๑๙๗๖; Brown v. Illinois; United States v. Peltier, ๑๙๗๕)

good faith หมายถึง สิ่งที่อยู่บนพื้นฐานของการกระทำอย่างมีเหตุผลและสุจริตของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายตามกฎหมาย และรวมถึงความเชื่อของเขาว่าเขาได้กระทำการอย่างมีเหตุผลด้วย^๑

good faith เป็นการแก้ไขความเคร่งครัดและความแข็งกระด้างเกินไปของ exclusionary rule ซึ่งศาลเคยกล่าวไว้ว่า "เราถือว่าเดี๋ยวนี้พยานหลักฐานไม่ได้ถูกห้ามตาม exclusionary rule เมื่อมันถูกค้นพบโดยเจ้าพนักงานในขอบเขตของการกระทำที่สุจริตและโดยมีเหตุผลในการเชื่อว่า เขามีอำนาจที่จะกระทำใดแม้ว่าจะผิดพลาดก็ตาม เรามีความเห็นดังนี้เพราะว่า exclusionary rule เป็นสิ่งขัดแย้งการกระทำอย่างเต็มที่และชัดเจนของตำรวจที่สุจริตและมีเหตุผล" (State v. Williams, ๑๙๘๐) โดย Colorado เป็นรัฐแรกที่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดในการนำเอา good faith มาใช้เป็นข้อยกเว้นของ exclusionary rule^๒

บางศาลเห็นว่า "การนำ exclusionary rule มาใช้ในการพิจารณาคดีทางอาญาสำหรับพยานหลักฐานที่ได้มาโดยการละเมิด Fourth Amendment จะยังคงอยู่ต่อไปไม่เปลี่ยนแปลง แต่จะไม่นำ exclusionary rule มาใช้กับพยานหลักฐานที่ได้รับโดยมีเหตุผลเชื่อว่า การค้นและการยึดเป็นไปตาม Fourth Amendment " (Illinois v. Galts, ๑๙๘๖)

^๑ Ibid., p. ๑๔๒๖.

^๒ Ibid., p. ๑๔๓๓.

^๓ Ibid., p. ๑๔๒๖.

^๔ Ibid., p. ๑๔๒๗.

แต่อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีการยอมรับ good faith มาใช้เป็นข้อยกเว้นของ exclusionary rule โดยตรง แต่ก็พยายามหลีกเลี่ยงโดยศาลเหล่านี้เห็นว่า เหตุผลเกี่ยวพันกันระหว่างการจับโดยมิชอบและคำรับสารภาพจะถูกคัดออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐาน (United States v. Bailey, ๑๙๘๐; State v. Lehnen, ๑๙๘๑) ศาลสูงใน New Jersey ถือว่า การเผชิญหน้าของจำเลยกับคำรับสารภาพของผู้รวมกระทําผิดและกับอาวุธที่ใช้ในการกระทําผิด เป็นพฤติการณ์ที่เกิดขึ้นมาแทรก (intervening circumstance) ที่สำคัญในการล้มล้างผลพวงของการจับกุมโดยมิชอบ ดังนั้นคำรับสารภาพอันเนื่องมาจากการจับกุมโดยมิชอบจะถูกคัดออกจากการรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพียงพอเท่าที่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลที่ต้องหาเท่านั้น (State v. Barry, ๑๙๘๑) ดังนั้น จึงยังไม่อาจกล่าวได้ว่า good faith เป็นข้อยกเว้นของ exclusionary rule ในขณะนี้

๒. แนวความคิดของประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษโดยหลักทั่วไปแล้วคำรับสารภาพที่ได้มาโดยการชักชวน (inducement) ไม่ว่าจะโดยการบังคับหรือการให้สัญญาด้วยประการใด ๆ จะเป็นคำรับสารภาพที่ไม่สมควรใจอันมีผลทำให้ไม่สามารถรับฟังคำรับสารภาพนั้นเป็นพยานหลักฐานได้ ซึ่งเมื่อคำรับสารภาพรับฟังไม่ได้แล้ว พยานหลักฐานที่ได้รับมาจากคำรับสารภาพอันรับฟังไม่ได้นั้นย่อมรับฟังไม่ได้ด้วยเช่นเดียวกัน เช่น

- จำเลยรับสารภาพโดยเป็นผลมาจากการชักชวนโดยไม่สมควรและมีการค้นพบพยานหลักฐานโดยอาศัยคำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้และจะถูกปฏิเสธ (R. v. Gould, ๑๙๘๐)

- คำรับสารภาพที่ได้มาโดยการชักชวน อันเป็นเหตุให้มีการค้นพบพยานหลักฐานจากคำรับสารภาพที่ ศาลถือว่า พยานหลักฐานในภายหลังถูกได้รับภายใต้พฤติการณ์แวดล้อมที่มีอิทธิพลเหนือผู้ให้คำรับสารภาพอย่างเดียวกัน พยานหลักฐานที่ถูกค้นพบในภายหลังจะถูกปฏิเสธการรับฟังด้วยเหตุผลอย่างเดียวกัน (R. v. Jenkins, ๑๙๖๖)

- ไม่ว่าจะเป็นข้อเท็จจริงหรือเอกสารที่เปิดเผยออกมาจาก คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ เพราะการชักชวนโดยมิชอบแล้ว ย่อมรับฟังไม่ได้ทำนองเดียวกับ คำรับสารภาพเดิมที่รับฟังไม่ได้นั้น (R. v. Barker, ๑๙๔๑)

พยานหลักฐานที่มาจากคำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้โดยการชักชวนที่ไม่สมควรหรือ คำรับสารภาพโดยไม่สมัครใจนั้นต่างกับคำรับสารภาพครั้งที่สอง กล่าวคือ เมื่อคำรับสารภาพ ครั้งแรกได้กระทำโดยการชักชวนที่ไม่สมควร ย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ และ คำรับสารภาพครั้งที่สองก็ไ้กระทำภายใต้พฤติการณ์อย่างเดียวกันก็ย่อมรับฟังไม่ได้ด้วย เช่นเดียวกัน แต่หากพฤติการณ์ที่เป็นการชักชวนโดยไม่สมควรได้หมดสิ้นไปแล้ว คำรับสารภาพครั้งที่สองย่อมเป็นคำรับสารภาพโดยสมัครใจซึ่งรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (R. v. Smith, ๑๙๕๕) และพยานหลักฐานที่ถูกค้นพบในภายหลังก็ย่อมรับฟังเป็น พยานหลักฐานได้ด้วย

ในประเทศอังกฤษไม่มีแนวความคิดในเรื่อง exclusionary rule เหมือนสหรัฐอเมริกาที่ว่า พยานหลักฐานที่ได้รับมาจากการปฏิบัติอันมิชอบของเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายจะรับฟังไม่ได้ (Kuruna v. R. ๑๙๕๕ ; Lloyd v. Mostyn, ๑๘๘๒ ; Calcraft v. Guest, ๑๘๙๓) ในอังกฤษหลักทั่วไป แล้วพยานหลักฐานสามารถรับฟังได้ไม่ว่า พยานหลักฐานนั้นจะได้รับมาด้วยวิธีการอันชอบ ด้วยกฎหมายหรือไม่ (R. v. Leatham, ๑๘๖๑) การกระทำอันไม่ชอบของ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายนั้น อาจเกิดจากการควบคุม (Kuruna v. R. , ๑๙๕๕) การคน (King v. R. , ๑๙๖๙) การลอบฟังคำสนทนาของ จำเลย (R. v. Maqsd Ali, ๑๙๖๖ ; R. v. Stewart, ๑๙๗๐) และการ ไขข้อหายหลอกลวงต่าง ๆ (R. v. Mulluns, ๑๘๘๘ ; R. v. Todd, ๑๙๐๑)

¹Butler and Garsia, Pleading, Evidence and Practice in Criminal Cases, p. ๔๐๘.

²Elliott, Phipson's Manual of the Law of Evidence, p. ๑๗๘.

แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยวิธีการอันมิชอบของ
เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายนั้น ย่อมอยู่ในดุลพินิจของผู้พิพากษาที่จะรับฟังเป็นพยาน
หลักฐานหรือไม่ และการรับฟังจะเป็นการยุติธรรมต่อจำเลยหรือไม่ ซึ่งถ้าหากพยาน
หลักฐานนั้นได้รับมาโดยวิธีการที่ไม่ยุติธรรมแก่จำเลยแล้ว เช่น การใช้กลอุบายด้วยวิธี
การต่าง ๆ เป็นต้น ศาลย่อมปฏิเสธการรับฟังพยานหลักฐานนั้น ๆ (Callis v.
Gunn, ๑๘๖๘ ; R. v. Murphy, ๑๘๖๕ ; King v. R. , ๑๘๖๘)^๑

๓. แนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทยไม่มีแนวความคิดในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานที่ถูกพบจาก
คำรับสารภาพที่รับฟังไม่ได้ การรับฟังพยานหลักฐานทั้งปวงคงอยู่ภายใต้หลักทั่วไปที่ว่า
พยานหลักฐานทั้งปวงที่อาจพิสูจน์ได้ว่าจำเลยผิดหรือบริสุทธิ์ ย่อมอาจเป็นพยานหลักฐานได้
แต่ต้องไม่เกิดขึ้นจากการจู่ใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น^๒
การรับฟังพยานหลักฐานในศาลใช้ดุลพินิจซึ่งนำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่างพิพากษาลงโทษ
จนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำผิดนั้น เมื่อมีความสงสัยตาม
สมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้แก่จำเลย^๓

ประเทศไทยไม่มีแนวความคิดในเรื่อง exclusionary rule โดยเฉพาะ
ในเรื่องการจับกุมอันมิชอบ โดยศาลเน้นความสำคัญอยู่ที่การสอบสวน กล่าวคือ ศาลเห็นว่า
การจับกุมกับการสอบสวนเป็นกนละเรื่องกัน เมื่อการสอบสวนได้ดำเนินการโดยชอบด้วย
กฎหมายแล้ว ถึงแม้การจับกุมจะมีผิดด้วยกฎหมายก็เป็นเรื่องที่จะว่ากล่าวกันอีกส่วนหนึ่ง
ต่างหาก หากทำให้กระทำความผิดเนื่องกับการฟ้องคดีอาญาไม่^๔ การปฏิบัติอันมิชอบของ
เจ้าพนักงานจึงเป็นเพียงข้อห้ามของเจ้าพนักงานและเป็นคุณแก่จำเลยในบางประการ
เท่านั้น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจับจำเลยในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายจับ

^๑ Ibid.

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖๖.

^๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖๗.

^๔ ฎีกาที่ ๒๖๘๘/๒๕๑๖.

หมายคน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๑,๘๒ ถือว่าเป็นการจับกุม^๑ โดยมีข้อยกข้อยกฎหมาย จำเลยต่อสู้ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ แต่ในส่วนคดีของจำเลยแล้วหากมีการสอบสวนโดยชอบก็คงต้องถูกดำเนินคดีอยู่นั่นเอง นอกจากนี้ แม้วิธีการปฏิบัติของเจ้าพนักงานก่อนได้รับพยานหลักฐานมาจะมีข้อยกข้อยกฎหมายก็ตาม แต่พยานหลักฐานนั้นก็ยังสามารถรับฟังได้^๒ ซึ่งจากการศึกษานี้เห็นว่าควรจะนำหลักการของ exclusionary rule มาปรับใช้ในประเทศไทยบ้าง แต่มีให้นำมาใช้ทั้งหมด

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางคำให้การขัดทอด

๑. แนวความคิดของสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาตามรัฐธรรมนูญได้กำหนดหลักทั่วไปว่า ในการดำเนินคดีอาญา ทั้งปวง ผู้ต้องหาได้รับประโยชน์ในสิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา (sixth Amendment) ซึ่งมีผลทำให้ศาลจะนำคำให้การรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่ง มาใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นจำเลยอีกคนหนึ่งไม่ได้ โดยพยานหลักฐานจากคำรับสารภาพของจำเลยคนอื่นนั้นก็คงเป็นไปตามหลักของ hearsay rule เท่านั้น^๓

คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งจะนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นจำเลยอีกคนหนึ่งไม่ได้ เช่น^๔

^๑ ฎีกาที่ ๑๐๖๕ / ๒๕๑๘.

^๒ ฎีกาที่ ๑๔๓ / ๒๕๔๗.

^๓ Paul Marcus, "The Confrontation Clause and Co-Defendant Confession: The Drift from Bruton to Parker v. Randolph", The University of Illinois Law Forum (๑๙๗๕): p. ๕๖๗.

^๔ Germann, Day and Gallati, Introduction to Law Enforcement, p. ๓๘๕. ; Marcus, "The confession clause", pp. ๕๕๙-๕๙๐.

- คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งไม่สามารถใช้กับจำเลยอีกคนหนึ่งได้ในการพิจารณาคดี อันเป็นการละเมิดสิทธิของเขาตาม Sixth Amendment เพราะว่าจำเลยคนที่รับสารภาพไม่ได้เข้ามาในคดีด้วย และไม่ถูกซักค้าน (Bruton v. United States, ๑๙๖๘)

- การรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยรวมเป็นการผิดพลาดที่นำอันตราย (Harrington v. California, ๑๙๖๕)

- การรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยรวมมาขึ้นจำเลยอีกคนหนึ่งนั้น มีความสำคัญมาก ดังนั้น การยอมรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยอีกคนหนึ่งมาขึ้นอีกคนหนึ่งจึงเป็นการผิดพลาดที่นำเป็นอันตรายอย่างมาก (Parker v. Randolph, ๑๙๗๕) โดยศาลถือว่าการละเมิดสิทธิการเผชิญหน้ากับพยานหลักฐานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา อยู่ภายใต้หลักที่ว่า เป็นการผิดพลาดที่นำเป็นอันตราย (Schneble v. Florida, ๑๙๗๒ ; Brown v. United States, ๑๙๗๓ ; United States v. Vissars, ๑๙๗๕)

- คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งจะนำไปเกี่ยวพันกับจำเลยอีกคนหนึ่งไม่ได้เป็นการละเมิดสิทธิการเผชิญหน้าพยาน (United States v. Dady, ๑๙๗๖)

- ศาลวางหลักว่า คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งจะนำมาพาดพิงถึงจำเลยอีกคนหนึ่งไม่ได้ เพราะเป็นการละเมิดหลักในคดี Bruton (United States v. Bells, ๑๙๗๗)

- สิทธิการเผชิญหน้ากับพยานที่เป็นปฏิปักษ์มีความสำคัญ กล่าวคือ จำเลยยอมมีสิทธิซักค้านพยานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา (Pointer v. Texas, ๑๙๖๕)

แต่อย่างไรก็ตามหากเป็นกรณีที่จำเลยได้ให้การรับสารภาพสอดคล้องต่อกันกับคำรับสารภาพของจำเลยคนอื่น ทั้งนี้ ย่อมสามารถรับฟังได้ไม่ขัดต่อหลักตามคดี Bruton โดยศาลถือว่า การยอมรับฟังคำรับสารภาพที่สอดคล้องต่อกัน (interlocks) นั้น

ไม่เป็นการผิดพลาดที่เป็นอันตรายแก่ประการใด^๑ (Parker v. Randolph, ๑๙๗๙)

๒. แนวความคิดของประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษหลักทั่วไป คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันจำเลยคนอื่น ๆ ไม่ได้ (R.v. Turner, ๑๘๓๒ ; R.v. Gunewardene, ๑๙๕๑ ; R.v. Rhodes, ๑๙๕๕) กล่าวคือ คำรับสารภาพมีผลเฉพาะผู้ให้คำรับสารภาพเท่านั้น จะถือเอาคำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งเป็นคำรับสารภาพของจำเลยอีกคนหนึ่งไม่ได้ (R.v. Moore, ๑๙๕๖ ; Surujpaul v.R. ๑๙๕๘) เว้นแต่จำเลยทั้งสองคนนั้นได้ร่วมกันกระทำผิด คำรับสารภาพของจำเลยคนหนึ่งอาจใช้ต่อจำเลยอีกคนหนึ่งได้ (R.v. Gunewardene, ๑๙๕๑)^๒

นอกจากนี้ ถ้าหากจำเลยคนเดียวกันกระทำผิดสองคดีแล้ว คำรับสารภาพในคดีหนึ่งสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (relevant) ในอีกคดีหนึ่งได้ (R.v. Evans, ๑๙๕๐)^๓

๓. แนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทยโดยทั่วไปแล้ว คำรับสารภาพของจำเลยคนใดก็สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานยืนยันจำเลยคนนั้นเท่านั้น คำให้การขัดท้อของจำเลยคนหนึ่ง

^๑John E. Nawak, "Sixth Amendment-Interlocking Confession and the Bruton Rule", The Journal of Criminal Law & Criminology ๗๐ (Winter ๑๙๗๙): ๘๓๕-๘๔๒.

^๒Nokes, An Introduction to Evidence, p. ๓๐๒.

^๓Butler and Garsia, Pleading, Evidence and Practice in Criminal Cases, p. ๔๑๔.

^๔ฎีกาที่ ๔๑๘/๒๕๒๔, ๔๕๐/๒๕๒๖, ๓๕๔/๒๕๔๓.

ถึงจำเลยคนอื่น ๆ ศาลถือว่าเป็นเพียงคำบอกเล่าเท่านั้นซึ่งรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้^๑ ดังนั้นคำให้การชี้คหอคของจำเลยคนหนึ่ง^๒ ที่ให้การพาดพิงถึงจำเลยคนอื่น ๆ จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้^๓ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกันกับต่างประเทศ

คำให้การชี้คหอคในระหว่างจำเลยด้วยกันนี้ แม้กระทั่งว่า จำเลยคนหนึ่งอ้างตนเองมาเบิกความเป็นพยาน ก็ยังไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อลงโทษจำเลยอีกคนหนึ่งได้ เพราะในส่วนของจำเลยอีกคนหนึ่งก็เป็นเรื่องระหว่างจำเลยคนนั้นกับโจทก์ในคดีนั้นเท่านั้น^๔ แต่ถ่าจำเลยหลายคนรวมกระทำผิดในคดีเดียวกันแล้ว คำรับสารภาพของจำเลยแต่ละคนยอมฟังประกอบการพิจารณาได้^๕

แต่อย่างไรก็ตามคำให้การของจำเลยซึ่งร่วมกันกระทำผิดที่ถูกกันไว้เป็นพยานในคดี ศาลได้ถือว่าคำให้การของพยานชนิดนี้ไม่ใช่คำชี้คหอค จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้^๖ แต่ศาลได้ให้น้ำหนักแก่พยานชนิดนี้น้อยมาก ต้องมีพยานประกอบจึงจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานลงโทษจำเลยอีกคนหนึ่งได้^๗

นอกจากนี้คำให้การชี้คหอคของผู้ต้องหาคนหนึ่ง^๘ ที่ให้การชี้คหอคผู้ต้องหาอีกคนหนึ่งสามารถชี้ชัดเฉพาะผู้ต้องหาที่ให้การเท่านั้น จะนำมาใช้พิจารณาประกอบการพิจารณาสำหรับผู้ต้องหาอื่นที่ถูกชี้คหอคไม่ได้ แม้ว่าผู้ต้องหานั้นจะมีได้ถูกฟ้องก็ตาม^๙

^๑ฎีกาที่ ๒๐๘๘/๒๕๕๗.

^๒ฎีกาที่ ๓๐๗/๒๕๖๐, ๑๕๕/๒๕๖๑, ๕๕๕/๒๕๖๒, ๓๕๕/๒๕๖๓, ๗๒๗/๒๕๖๓, ๕๗๕/๒๕๖๕, ๓๑๓/๒๕๖๒, ๕๑๕/๒๕๖๔, ๕๕/๒๕๖๕, ๖๘/๒๕๖๕, ๑๑๑๕/๒๕๕๐, ๗๕๘/๒๕๕๗, ๒๐๘๘/๒๕๕๗, ๕๕๕/๒๕๐๐.

^๓ฎีกาที่ ๒๐๘/๒๕๕๐.

^๔ฎีกาที่ ๑๑๗๕/๒๕๖๗.

^๕ฎีกาที่ ๒๒/๒๕๖๖.

^๖ฎีกาที่ ๑๐๕๕/๒๕๖๖, ๕๓๒/๒๕๖๕, ๕๕๕/๒๕๖๑, ๕๑๓-๕๑๕/๒๕๖๕,

๒๐๐/๒๕๖๕, ๒๕๑-๒๕๒/๒๕๖๕, ๕๕/๒๕๖๕, ๕๕/๒๕๖๕.

^๗ฎีกาที่ ๗๕๘/๒๕๕๗.

การรับฟังคำรับสารภาพเป็นพยานหลักฐานโดยพิจารณาทางด้านพยานประกอบคำรับสารภาพ

พยานประกอบคำรับสารภาพตามที่กฎหมายต้องการนั้นใน Archbold's Criminal Pleading Evidence & Practice กล่าวไว้ว่า

๑. พยานประกอบนั้นไม่ถึงกับต้องมารับรองคำรับสารภาพของผู้กระทำผิดด้วยกันในทุก ๆ ข้อ เพราะถ้ามีพยานอื่นถึง เช่นนั้นแล้ว คำรับสารภาพของผู้กระทำผิดก็ไม่จำเป็นในคดีเลย

๒. พยานประกอบตามกฎหมายนั้น หมายถึงพยานอื่นนอกจากคำรับสารภาพที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยได้เกี่ยวข้องกับกระทำความผิด อาจเป็นประจักษ์พยานหรือพยานพดลิตเหตุ ซึ่งสนับสนุนคำรับสารภาพของผู้กระทำผิด ในข้อสำคัญที่ว่า ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง และจำเลยเป็นผู้กระทำผิดนั้น

๓. พยานประกอบนี้ จะต้องไม่ใช่คำรับสารภาพของผู้กระทำผิดคนหนึ่ง ที่กันไว้เป็นพยาน

๑. แนวความคิดของสหภาพโซเวียต

ในสหภาพโซเวียตถือหลักว่า การถือว่าบุคคลจะไม่รับสารภาพต่ออาชญากรรม นอกจากจะเป็นความจริงเป็นการผิดพลาดอย่างมาก และคำรับสารภาพจะไม่เป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักในตัวเอง แต่จะต้องมีพยานหลักฐานอื่นประกอบ จึงจะรับฟังได้^๒

๒. แนวความคิดของประเทศไทย

ในประเทศไทยโดยหลักแล้ว ในชั้นพิจารณาจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่คดีที่มีข้อหาในความผิดที่จำเลย

^๑ ประพนธ์ ศาสตะมาน, "การซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐาน", บทบัญญัติ ๔ (ธันวาคม ๒๕๑๒): ๘๖๑.

Harlod J. Berman, Justice in the U.S.S.R. (Massachusetts: Harvard University Press, ๑๙๖๓), pp. ๓๐-๓๑.

รับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง^๑

การที่ศาลต้องฟังพยานโจทก์หมายถึงการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพของโจทก์นั่นเอง ซึ่งจะต้องกระทำในกรณีที่อัตราโทษจำคุกอย่างต่ำตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป โดยศาลถือเกณฑ์อัตราโทษขั้นต่ำตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้^๒

การที่ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ นั้น เป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่จะต้องวินิจฉัยว่าพยานโจทก์เท่าที่นำสืบมาแล้ว จะมีน้ำหนักพอเชื่อได้หรือไม่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามคำรับนั้น^๓ และพยานโจทก์นั้นจะต้องรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้^๔ ส่วนจะมีน้ำหนักพอลงโทษจำเลยได้ หรือไม่ เป็นอีกปัญหาหนึ่งคนละชั้นตอนกัน^๕

การฟังพยานโจทก์หรือการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนตามความมุ่งหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ จะต้องเป็นพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่มีใช้ส่วนหนึ่งของคำรับสารภาพนั้นเอง ถ้าหากพยานที่มาสืบประกอบเป็นส่วนหนึ่งของคำรับสารภาพ เช่น การที่จำเลยนำเจ้าพนักงานไปนำขึ้นในสถานที่ที่เกิดเหตุหรือมีเพียงแต่คำพยานว่าจำเลยได้รับสารภาพต่อพยานซึ่งได้สอบสวนตามที่บันทึกไว้ เป็นต้น ยังไม่พอฟังเป็นพยานหลักฐานประกอบคำรับสารภาพได้^๖ และพยาน

^๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖

^๒ ฎีกาที่ ๖๐๒/๒๕๐๒.

^๓ ฎีกาที่ ๓๓๓/๒๕๔๖.

^๔ ฎีกาที่ ๕๑๔/๒๕๔๐.

^๕ ฎีกาที่ ๔๐๘/๒๕๔๕.

^๖ ฎีกาที่ ๕๐๑/๒๕๔๒. ๕๔๐/๒๕๔๖.

ประกอบคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนจะต้องมีใ้คำให้การของตัวผู้สอบสวน คำรับสารภาพนั่นเอง

เมื่อมีการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพชั้นสอบสวนของจำเลยจนศาลเชื่อว่า จำเลยได้กระทำความผิดจริงแล้ว ศาลจะรับฟังคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนนั้นและ พิพากษาลงโทษจำเลย แต่หากไม่นำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำรับสารภาพของ จำเลยในชั้นสอบสวน หรือนำมาสืบแล้วแต่ยังไม่เป็นที่พอใจแก่ศาลที่จะเชื่อได้ว่าจำเลย ได้กระทำความผิดแล้ว ศาลจะไม่รับฟังคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนมาพิจารณา พิพากษาลงโทษจำเลย

มีปัญหาที่น่าพิจารณาว่า พยานประกอบคำรับสารภาพจะสามารถนำมาวาง หลักเกณฑ์ตายตัวไปเลยหรือไม่ เมื่อมีคำรับสารภาพแล้วจะต้องมีพยานประกอบอย่างใด จะใดหรือไม่

เห็นว่า กฎหมายลักษณะพยานหลักฐานมีความละเอียดอ่อนมากประกอบกับมี สิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบมาก เช่น ประเภทพยาน ลักษณะความผิด พฤติการณ์ของการกระทำความผิดของแต่ละครั้ง เป็นต้น จึงทำให้ไม่สามารถจะกำหนดเป็นรูปแบบ ที่แน่นอนตายตัวได้ จึงอาจกำหนดได้แต่เพียงสิ่งที่ศาลเคยไม่ยอมรับฟังเป็นพยานประกอบ คำรับสารภาพเท่านั้น

เหตุที่ไม่อาจกำหนดสูตรสำเร็จของพยานประกอบคำรับสารภาพได้ อันเนื่องมา จากความละเอียดอ่อนของกฎหมายลักษณะพยาน เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ เป็นต้น อันเป็น

^๑ ฎีกาที่ ๑๖๖๒/๒๕๑๘.

^๒ ฎีกาที่ ๕๕๐/๒๔๘๑, ๓๕๖/๒๔๘๕, ๕๘๓/๒๔๘๑, ๕๒/๒๔๘๘, ๑๕๕๘/๒๕๐๘.

^๓ ฎีกาที่ ๑๐๖๑/๒๔๘๑, ๘๓/๒๔๘๕, ๕๒/๒๔๘๘, ๕๘๐/๒๕๐๘.

^๔ ฎีกาที่ ๖๕๘/๒๔๘๓, ๘๓๐/๒๔๘๕, ๘๘๘/๒๔๘๗.

ความคิดที่มีสติการกระทำผิดมากประเภทหนึ่ง หากนำมาพิจารณาโดยละเอียดจะพบปัญหาที่จะต้องพิจารณาประกอบคือ

- ปัจจัยทางด้านตัวผู้กระทำผิดเอง เช่น การกระทำผิดคนเดียวหรือร่วมกระทำผิดด้วยกันหลายคน ความอ่อนอายุ และความอ่อนความสามารถ เป็นต้น
- ปัจจัยทางด้านผู้เสียหาย เช่น เป็นคนอ่อนอายุ หรืออ่อนความสามารถหรือไม่ เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือไม่ เป็นต้น
- ปัจจัยทางด้านประเภทของทรัพย์สินที่ถูกลัก เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ เครื่องมือ เครื่องประดับ เป็นต้น
- ปัจจัยทางด้านพฤติการณ์แวดล้อมของแต่ละคดี เช่น ลักทรัพย์เวลากลางวันหรือกลางคืน มีการทำลายสิ่งกีดขวางหรือไม่ เป็นต้น
- ปัจจัยทางด้านสถานที่ที่กระทำผิด เช่น ในบ้าน หรือในที่สาธารณะ เป็นต้น

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละคดี แม้กระทั่งในความคิดฐานลักทรัพย์เพียงอย่างเดียว เท่านั้นก็มีปัจจัยที่จะต้องพิจารณามากมาย หากพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเปลี่ยนแปลงก็จะทำให้พยานหลักฐานประกอบคำรับสารภาพเปลี่ยนแปลงไปควมซึ่งรายละเอียดอันมากมายนี้เอง จึงยากแก่การกำหนดเป็นสูตรสำเร็จได้ครบทุกลักษณะ แม้จะกระทำในความคิดฐานลักทรัพย์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น และในความคิดทุกประเภท แล้วยังเป็นไปไม่ได้ที่จะกระทำได้ครบทุกลักษณะ ซึ่งจากการศึกษานี้เห็นว่า เรื่องพยานประกอบคำรับสารภาพนี้ควรจะได้มีการศึกษาค้นคว้าแยกเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากการศึกษานี้ ทั้งนี้เพราะว่าเรื่องพยานประกอบคำรับสารภาพเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดมากและมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาประกอบมากมาย

นอกจากนี้การระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนโดยมีผู้ต้องหา และให้ทำการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงแห่งคดี หากผู้ต้องหาให้การรับสารภาพก็ให้พิจารณาว่า คำรับสารภาพเกิดจากเหตุจูงใจอื่น ๆ

หรือไม่ เช่นเกิดจากความรัก ความกลัว หรือเพื่อช่วยให้ผู้อื่นพ้นความรับผิดชอบ
เป็นต้น ดังนั้น พนักงานสอบสวนจะต้องทำการสอบสวนพยานหลักฐานแห่งคดีโดยเสมือนหนึ่ง
ไม่มีคำรับสารภาพ โดยการพยายามรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงแห่งคดี^๑
ซึ่งเรื่องนี้มีกรมตำรวจได้ทำการกำชับชี้แจงและแนะนำไว้ให้เป็นหลักปฏิบัติของพนักงานสอบสวน
มานานแล้ว ^๒ **ดังนี้**

“... บัดนี้ ปรากฏว่าการสอบสวนของพนักงานสอบสวนบางคนยังบกพร่อง
ไม่รัดกุม ยกตัวอย่างเช่น มีคดีเรื่องหนึ่งกล่าวหาว่าผู้ต้องหาชื่อบรรณคดีโดยประมาณ
เป็นเหตุให้รถยนต์ที่นำโดยผู้ต้องหาที่หนึ่งไปในรถถึงแก่ความตายและบางคนมาเคาะเจ้าหน้า
ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนว่าเป็นคนขับรถยนต์คันที่เกิดเหตุ และได้
ชื่อบรรณคดีโดยประมาณจริง แต่พนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบสวนคดีนี้มิได้สอบสวนและ
เหตุผลอื่นประกอบคำรับสารภาพไว้ ทั้งประจักษ์พยานทุกคนในคดีก็เป็นพวกของผู้ต้องหา
ซึ่งโดยสารไปในรถคันที่เกิดเหตุได้ให้การเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องหาทั้งสิ้น โดยพยานบางคน
ให้การว่า ไม่ทราบว่าใคร เป็นคนขับรถและเกิดเหตุ บางคนก็ให้การว่าผู้ตายเป็นคนขับ
ครั้นเมื่อพนักงานอัยการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาล จำเลยก็สู้ให้การปฏิเสธว่าไม่ได้
เป็นคนขับรถคันที่เกิดเหตุแต่ผู้ตายเป็นคนขับ พนักงานอัยการ (โจทก์) ก็ไม่มีหลักฐานอื่นใด
ที่จะนำสืบได้ว่าจำเลยกระทำความผิดจริง ตามฟ้องนอกจากคำรับสารภาพของจำเลยชั้นสอบสวน
เท่านั้น ศาลจึงพิพากษายกฟ้องปล่อยตัวจำเลยพ้นข้อหาไป

กรณีที่เกิดขึ้นนี้ กรมตำรวจเห็นว่า เนื่องจากพนักงานสอบสวนขาดไหวพริบ
และความรอบคอบ โดยไม่พยายามหาข้อเท็จจริงอื่นอันสำคัญแก่คดีเป็นพยานหลักฐาน
ประกอบสำนวนในเมื่อผู้ต้องหารับสารภาพแล้ว เลยเป็นช่องโหว่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหา
และพยานมีโอกาสดัดแปลงเปลี่ยนแปลงรูปคดีให้ผิดไปจากความจริงได้ ทั้งปรากฏว่าพยาน
บางคนให้การเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องหา และขัดกับคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเช่นนี้แล้ว
พนักงานสอบสวนก็ชอบที่จะใช้ไหวพริบรักใช้ใจเลี้ยงให้ปรากฏแน่ชัดว่าความจริงเป็น

^๑ ประมวลระเบียบกรมตำรวจเกี่ยวกับคดี ข้อ ๒๑๖, ๒๔๖, ๒๕๐, ๒๕๔.

^๒ แจงความกรมตำรวจที่ ๒๗/๒๕๐๐ เรื่อง การสอบสวนคดีผู้ต้องหารับสารภาพ

อย่างไร หรือหาเหตุผลที่กล่าวพิสูจน์พยานที่พยายามให้การบ้ายเบี่ยงเป็นประโยชน์แก่
 ผู้ต้องหาเสียแต่แรก.... ซึ่งหากปล่อยให้กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นอีกต่อไป ก็จะเป็นผลเสียหาย
 ในด้านการปราบปราม ทั้งจะเป็นเหตุให้เกิดความรู้สึกว่าพนักงานสอบสวนหย่อนสมรรถภาพ
 อันจะทำให้เจ้าทุกข์หรือประชาชนขาดความเชื่อถือเจ้าพนักงานตำรวจ..."

จึงเห็นได้ว่าเรื่องพยานประกอบคำรับสารภาพที่มีความสำคัญมากและพนักงาน-
 สอบสวนควรจะให้ความสนใจเรื่องหนึ่ง.

ศูนย์วิทยพัชการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย